

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu: porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 253

Poznań, wtorek dnia 3 czerwca 1930

Rok XXV

Polska wobec położenia międzynarodowego

Wizycie p. min. Zaleskiego w Paryżu i jego rozmowom z p. Briandem nadano w prasie polskiej dużo rozgłosu. Polska Agencja Telegraficzna, opierając się na informacjach niemieckich, dawała wręcz do zrozumienia, że p. Zaleski podjął się pośrednictwa między Francją i Włochami w związku z zapowiedzianym przyjazdem do Warszawy włoskiego ministra spraw zagranicznych, p. Grandiego. Już „Kurjer Warszawski” w artykule p. Koskowskiego oblewa te fantastyczne przypuszczenia zimną wodą, twierdząc, że dyplomacja francuska nie potrzebuje pośredników, aby porozumieć się z Rzymem.

Również paryski „Temps”, który rozmowom p. Zaleskiego z p. Briandem poświęcił kilka uwag wstępnych, twierdzi, że mylą się ci, którzy przypuszczają, iż spotkanie dotyczyło „określonej kwestji” lub miało „określony cel”. Wizyta p. Zaleskiego była normalnym objawem serdecznych stosunków polsko-francuskich. Obaj ministrowie dokonali tradycyjnego przeglądu spraw bieżących, przyczem „Temps” wspomina o „szczerzej współpracy dwóch rządów w dziedzinie międzynarodowej w celu konsolidacji pokoju”, stwierdza, że ta współpraca jest „jednym z czynników porządku europejskiego i nie jest zwrócona przeciw żadnemu mocarstwu”, zaznacza, że dyplomacja francuska w sposób ogólny „interesowała” się naprawą stosunków polsko-niemieckich i na tej podstawie podkreśla identyczność poglądów p. Brianda i p. Zaleskiego, którzy skonstatowali „bezwzględna wspólność celów i metod pokojowej polityki obu narodów”.

Gdybyśmy się opierali tylko na tych miarodajnych informacjach, możnaby dojść do wniosku, że rozmowa paryska dotyczyła głównie stosunków polsko-francuskich. Byłby to zresztą w obecnych warunkach temat dość rozległy i wystarczający dla rozmów dyplomatycznych.

Można przypuszczać, że p. Zaleski zgodził się zasadniczo na projektowaną przez p. Brianda unję europejską, ale taką, jak ją rozumie sam projektodawca, to znaczy opierającą się na obecnym statucie politycznym Europy. Bez utrwalenia pokoju i jego obecnych warunków — niema mowy o unji europejskiej.

Sęk w tem, że inaczej „paneuropeę” pojmują Niemcy. Według nich ma ona właśnie doprowadzić do ogólnych zmian politycznych, oczywiście na korzyść Niemiec. P. Briand widocznie przypuszcza, że uda mu się wyperswadować te zamiary Niemcom. Pragnie on również, jak to wynika z głosu „Tempsa”, by stosunki polsko-niemieckie się naprawiły, bo to jest kardynalnym warunkiem udania się jego eksperymentu politycznego.

Gen. Składkowski ministrem spraw wewnętrznych

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Dziś o godz. 10 zrana Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na audjencji premiera Sławka i odbył z nim dłuższą konferencję.

Tuż przed godz. 2 stało się wiadomem, że Prezydent udzielił dymisji

ministrowi spraw wewnętrznych p. Henrykowi Józewskiemu i mianował jego następcą generała Feliksa Sławoj-Składkowskiego. W kołach politycznych panuje przekonanie, że zmiana ta jest zapowiedzią t. zw. ostrego kursu w polityce wewnętrznej. (w.)

Przemówienie premiera Tardieu

Paryż, 3. 6. (Tel. wł.). Przemówienie prezesa ministrów Tardieu w Dijon wywołało w prasie naogół bardzo przychylne przyjęcie. Tardieu w sposób delikatny zachęcał partję radykalną, by wstąpiła do koncentracji rządowej. Następnie premier przedstawił środki, podjęte przez rząd w celu zabezpieczenia granic i umocnienia militarnego Francji, która na konferencji morskiej nie ugięła się przed niekorzystnymi propozycjami. Pomimo odniesionego zwycięstwa w wojnie, Francja nie chce narzucać swej hege-

monji Europie, tak, jak to czyniły Niemcy po r. 1871, co je ostatecznie doprowadziło do klęski. Francja pragnie pokoju, ale w razie trudności z zewnątrz — chce być panią swojej woli. Jest ona w tem szczęśliwym położeniu, że może być spokojna, nie brząc żadnej manifestacji swej tężyzny (aluzja do przemówień Mussoliniego).

Podczas mowy Tardieu młodzież rojalistyczna z „Action Française” rozrzuciła na sali ulotki, protestujące przeciw opróżnieniu Nadrenji.

Do czego dążą Włochy

Paryż, 3. 6. (PAT). Omawiając w „La Liberté” przemówienia Mussoliniego — Bainville zaznacza, że według poglądów Mussoliniego nie życzy sobie wojny, lecz tylko ją przewiduje i dlatego stara się, aby na wypadek wojny, wyciągnąć z niej jak najwięcej korzyści. Według wszelkiego bowiem prawdopodobieństwa koło roku 1935, pokój europejski zostanie narażony na niebezpieczeństwo. Zbyt wielka będzie wówczas pokusa dla zwyciężonych do przeprowadzenia rewizji traktatów. Powstaje tedy pytanie, co uczynią Włochy. Wątpliwem jest, aby przyłączyły się natychmiast do obozu malkontentów, bo gdyby ci zostali pobici, wówczas Włochy musiałyby ponieść wraz z nimi skutki swej nieostrożności.

Gdyby odwrotnie malkontenci zwyciężyli, to nieomieszkaliby przeprowadzić z Włochami rozrachunku o Tyrol i Tryest. Podług autora artykułu

prawdziwy interes Włochów zależy na tem, aby obliczywszy zgóry możliwe wypadki, zabezpieczyć sobie swobodę ruchów i zapewnić sobie jak najwyższą zapłatę za swą interwencję, lub nawet za zachowanie neutralności.

Gdy Europa ruszy ponownie do walki, byłyby Włochy pewne, nie wyciągając być może miecza z pochwy, że otrzymają w Afryce lub gdzieindziej to, czego mogą pożądać. Co się tyczy wystąpienia Włoch przeciw Francji i inicjatywy wypowiedzenia wojny, to nie zgadza się to z tradycją i nie odpowiada jej sytuacji geograficznej. Co najwyżej przypuścić można, że Włosi rozpoczęliby kroki zaczepne, gdyby mieli pewność, że podtrzymają ich Niemcy. W przeciwnym razie byłoby to szaleństwem a Włosi w polityce rzadko popełniają szaleństwa.

Propaganda niemiecka przeciw Polsce

Po odczycie rzekomego pacyfisty Abła — „wyjaśnienia” nacjonalisty Erharda

Paryż, 3. 6. (PAT) W ubiegłą środę odbył się tutaj odczyt dziennikarza niemieckiego Augusta Abła, o którym donieśliśmy wczoraj, powołując się na rzymską „Tribunę”. Kiedy Abel oświadczył, że Francji grozi sojusz Italji z Rzeszą niemiecką, w której fałszywym rozwija się z ogromną szybkością, odezwały się burzliwe protesty wśród audytorjum, złożonego przeważnie z ludzi nastrojonych wysoce pacyfistycznie i będących zdecydowanymi stronnikami niemiecko-francuskiego porozumienia.

Abel sprawę całkowicie wyjaśnił, pacyfista francuski Poldes zwrócił się pisemnie do kapitana Erharda, jednego z przywódców nacjonalistów niemieckich, który odpowiedział długim listem, zamieszczonym w „L'Ordre”. Naród niemiecki — pisze Erhardt — czuje się mocno zgnębiony przez traktat wersalski. Przedewszystkiem niemożliwy do zniesienia dla Niemiec

jest „korytarz pomorski”, przez co Prusy Wschodnie stały się niezdolne do życia(?) Każdy Niemiec, czy to konserwatysta, czy demokrat, czy faszysta, czy socjalista, gotów jest bić się dla odebrania Polsce „korytarza pomorskiego” i bić się również z Francją, jeżeli będzie popierała Polskę. Patriotcy niemieccy uważają oprócz tego za uwalczający ich honorowi fakt, że Niemcy muszą pozostawać rozbrojone obok silnie uzbrojonej Francji.

Jestem przekonany — oświadcza kapitan Erhardt — że naród niemiecki, widząc we Francuzach gniebicieli, pragnie w olbrzymiej swej większości wojny. Jestem jednak również pewien, że naród niemiecki będzie pragnął w takim samym stopniu pokoju, jeżeli potrafimy uciągnąć sobie ręce w nowych warunkach, korzystniejszych zarówno dla Francji jak i dla Niemiec, niż te, które ustanowił traktat wersalski.

Francuski minister spraw zagranicznych jest wielkim entuzjastą i nie lubi, gdy mu kto psuje entuzjastyczne plany, ale sądzimy, że p. Zaleski wskazał

mu mimo wszystko na to, jak Niemcy w ostatnich czasach starają się na każdym kroku popsuć stosunki z Polską, i jak jednocześnie agituja coraz intensywniej przeciw Polsce w samym nawet Paryżu. Przecież już sam fakt, że w Paryżu mógł p. Abel, przywódca Związku Młodziemieckiego, grozić Francji, że albo Niemcy uzyskają od niej zezwolenie na zabranie Pomorza, Austrii i szeregu innych ziem, albo zawrą sojusz z Włochami, świadczy, jak daleko już zaszliśmy i jak już Niemcy są pewne siebie. Szlachetna polityka p. Brianda zamiast ich łagodzić, jedynie ich rozzuchowała. Było więc dość tematu do rozmowy o stosunkach polsko-francuskich.

Że p. Zaleski mówił z p. Briandem o wizycie p. Grandiego w Warszawie, nie ulega wątpliwości. Ale aby miał zostać pośrednikiem francusko-włoskim w to istotnie trudno uwierzyć, choć oczywiście dyplomacja polska oddałaby wielką usługę, gdyby starała oddziaływać na korzystny rozwój tych drażliwych spraw.

P. Abel i wielu innych Niemców doznało zapewne rozczarowania, gdy się dowiedziało, że p. Grandi przybywa do Polski. Widocznie Włosi nie myślą o rewizji granic polskich, o co tak nachalnie wypytywał Mussoliniego wysłannik Berlina p. Wolff. Ale z drugiej strony byłoby niedobrze, gdyby stosunki polsko-włoskie ograniczano do zdawkowych serdeczności i gdyby miał się powtórzyć błąd niereagowania na wyraźne oświadczenia Mussoliniego, złożone w czasie pobytu w Rzymie p. Zaleskiego, że Włochy popierały dążenia terytorjalne Polski. Czy teren rzymski ma być pozostawiony do dyspozycji p. von Schuberta?

Żyjemy w okresie wielkiej aktywności dyplomatycznej. Dokonuje się nowy układ sił międzynarodowych w Europie. Premier Tardieu, mówiąc w niedzielę w Dijon, i, aprobując linję polityki zagranicznej Brianda, wyraźnie stwierdził, że zmierza ona do pokoju przez „równowagę i organizację”. Otóż w ostatnich czasach zbyt wiele mówiono o organizacji międzynarodowej, a zapomniano o starym dogmacie dyplomatycznym równowagi międzynarodowej, jako zasadniczej gwarancji pokoju. O niej winna również pamiętać polska dyplomacja. Chcielibyśmy, aby rozmowy p. Zaleskiego w Paryżu stały się punktem wyjścia większej naszej aktywności dyplomatycznej, na Zachodzie, gdzie przygotowują się doniosłe przemiany. — Polska nie może być dłużej biernym ich widzem. Lecz oczywiście na to, aby poprowadzić aktywniejszą politykę, trzeba mieć system polityki zagranicznej i taką wewnętrzną sytuację w kraju, by państwo budziło zaufanie zagranicą.

Polacy z Ameryki

Gdynia, 3. 6. (PAT). Dnia, 4 bm. przybywa z Londynu statkiem polsko-brytyjskiego towarzystwa „Warszawa” wycieczka Polaków z Ameryki w liczbie 243 osób, w tem jeden biskup i 7 księży, którzy prowadzą wycieczkę.

Dyskusja o kluczu

Z wątpliwą korzyścią dla rządu, ale niewątpliwą dla kraju rozpełtał p. Matuszewski dyskusję na temat kredytu zagranicznego. Odgłosy tej dyskusji będą ścigać p. ministra skarbu aż do Monte Catini, dokąd wyjechał i kto wie, czy mu pomogą w kuracji.

Zaczął p. Czechowicz. Powiedział, że miał „kombinację” (świetne w warszawskim stylu podmiejskim określenie) z pożyczką, ale rozbiło się o jego dymisję i rozgrywki polityczne.

P. Matuszewski nie wytrzymał i musiał wyjechać z... konjunkcją.

Na to wystąpił w „Robotniku” p. Prager i podtrzymując tezę p. Czechowicza o zależności kredytu zagranicznego od stosunków politycznych, przedstawił smętną tabelkę z kursami naszej pożyczki stabilizacyjnej, podkreślając jej „kluczowość”, ale w sensie zamykającym, a nie otwierającym.

Nieobecnego p. Matuszewskiego usiłuje wyręczyć warszawska „Gazeta Polska”, główny organ obozu prorządowego. Naliczywszy, że dopływ kredytów zagranicznych w r. 1928 był dwa razy większy, niż w r. 1927, tak triumfuje z początku organ pułkowników:

„Więc nie zamknęła, panie pośle, lecz otworzyła, tylko nie w takim stopniu, jakbyśmy sobie tego życzyli”.

Nagle klucz przestał działać. Dlaczego? Bo — tłumaczy „Gazeta Polska” — w r. 1929 nastąpił ogromny spadek napływu kapitałów obcych do... Niemiec. No, a skoro Niemcy nie dostali, to nie mogła dostać i Polska. Tego związku z Niemcami organ pułkowników nie wyjaśnia, jak również nie tłumaczy, dlaczego inne państwa w tym czasie jednak znalazły i dostały kredyty. Obie strony mają rację. „Klucz” w r. 1928 coś tam otworzył, ale w r. 1929 — z powrotem zamknął. Jak każdy klucz.

gorzej jest z faktem, że pożyczka polska jest na giełdzie nowojorskiej najniższej notowana ze wszystkich pożyczek państwowych.

„Przyczyny tego stanu są różne — tłumaczy najwymownym swym czytelnikom „Gazeta Polska” — i w znacznej mierze od nas niezależne”.

Nieprawda, jakie to mądre i jasne? A teraz posłuchajmy, co o tem wszystkiem myślą ludzie niezarażeni „rakiem partyjnicztwa”, „sanacją moralną” i innymi podobnymi paskudztwami. „Sanacyjny”, „Kurjer” krakowski drukuje memoriał Stowarzyszenia Pol-

ska - amerykańskich Kupców i Przemysłowców w Chicago, w którym czytamy:

„Jako kupcy, którzy z całą świadomością muszą się przyglądać, ile tak Polska jak i wychodźstwo traci z braku odpowiednich stosunków gospodarczych pomiędzy ojczyzną naszą poprzednią, a Ameryką, jak Polska kłania się w pas i poniża, aby dostać kilka milionów dolarów pożyczki, gdy tu marnują się setki milionów, jako kupcy, powtarzamy, — bardzo boleje nas nad tym stanem rzeczy”.

Chyba naprawdę w tej Ameryce z gotówką nie jest tak ciasno, jak pisze „Gazeta Polska”, skoro p. Dewey zabrawszy „klucz” do kieszeni, pojechał otwierać pożyczkę Łotwie na 15 milionów dolarów. Jeśli Łotwa może lekko dostać 15 milionów, to ile wypadłoby na Polskę, panowie mocarstwowcy?

Ci, co postawili wszystko na pożyczkę zagraniczną, podwójną krajowi wyrządzają szkodę. Bo nie tylko tej pożyczki nie dostają, ale w oczekiwaniu jej zaniedbują tego, co powinno być zrobione na wszelki wypadek, a co przyciągnęłoby kredyt zagraniczny bez „kłania się w pas i poniżania”.

Łopata do głowy kładzie radosnym twórcom te elementarne prawdy prof. Rybarski w ostatnim z cyklu artykułów o „Naszym położeniu kredytowym”:

„Jest wielkim błędem, gdy się uważa sam fakt, że przychodzą kredyty, za objaw gospodarczego zdrowia. Okoliczność, że się zaciągnęło pożyczki zagraniczne, nie jest jeszcze objawem rzeczywistej „sanacji”...

„Pierwszym warunkiem pożytecznego użytkowania kredytów, a zarazem i możliwości ich uzyskiwania jest, by gospodarstwo, które te kredyty zaciąga, było rentowne...”

„By móc wytrzymać kredyty, trzeba samemu umieć wytwarzać kapitał, — po prostu dlatego, by mieć z czego płacić procenty i amortyzację...”

„Gospodarstwo narodowe polskie nie jest w tej chwili gospodarstwem rentownym...”

„Trzeba najpierw zmienić gruntownie naszą politykę gospodarczą, w szczególności politykę budżetową i podatkową, trzeba usunąć kryzys wewnętrzny, a potem dopiero może przyjść kapitał w postaci korzystnej dla naszej przyszłości gospodarczej”.

To jest prawdziwy i niezawodny klucz!

Celem spopularyzowania tych prawd należałoby numery „Gazety Warszawskiej” z artykułem wysłać do — Montecatini. M. K.

Zjazd zrzeszeń własności nieruchomości w Polsce

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Warszawa, 2 czerwca.

W niedzielę, 1 b. m., obradował w Warszawie zjazd delegatów rady naczelnej Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej w Polsce, na którym najważniejszą sprawą było zajęcie stanowiska wobec nowych projektów rozwiązania sprawy mieszkaniowej w Polsce; dyskusja nad tą sprawą była też bardzo obszerna i ciekawa.

Po nabożeństwie w kościele św. Krzyża obrady zjazdu rozpoczęły się o godz. 10. w sali Towarzystwa Kredytowego w obecności 120 delegatów, reprezentujących tyleż miast i 680 głosów. Jako goście przybyli na zjazd: prezydent Warszawy inż. Z. Stomiński, dyrektor departamentu budowlanego ministerstwa robót publicznych Opolski, przedstawiciel ministerstwa spraw wewnętrznych radca Kowalewski, radca izby przemysłowo-handlowej w Warszawie p. Chojewski, poseł Staniszkis i szereg innych osób. Na przewodniczącego zaproszono dr. J. Gertler z Krakowa, na wice-przewodniczących pp.: b. ministra sprawiedliwości Siennickiego (Warszawa), dra Bakatowicza (Kraków), senatora Plucińskiego i posła Osadę (Poznań), posła Staniszkisa (Warszawa), posła Mazura (Grudziądz), inż. Wolfowicza (Warszawa), J. Makiwicza i Ratajczaka (Poznań), na sekretarzy: Goebela (Poznań) i Rakmana (Warszawa).

Przed południem zebrani wysłuchali następujących referatów: „Projekt rozwiązania sprawy mieszkaniowej” (referent K. Janikowski), „Obrona własności nieruchomości na terenie samorządu miejskiego” (ref. L. Rzańnicki), „Sprawozdanie z kongresu w Madrycie” (ref. E. Peplowska) i „Zagadnienie kredytu krótkoterminowego dla własności nieruchomości miejskiej” (ref. B. Stera).

Rozwiązanie sprawy mieszkaniowej w Polsce

W dyskusji, która trwała kilka godzin, mówiono o projektach rozwiązania sprawy mieszkaniowej w Polsce, w szczególności o projekcie związku izb przemysłowo-handlowych, który jest właściwie projektem b. ministra skarbu inż. Klarnera, prezesa izby warszawskiej. Projekt ten spotkał się ogólnie z zasadniczą i bardzo ostrą krytyką, zarówno referenta Janikowskiego, jak i wszystkich mówców, z tej głównie przyczyny, że opiera budownictwo mieszkaniowe na zabraniu właścicielom domów 80 procent z projektowanej podwyżki komornego do 100 proc. przedwojennej wartości komornego i oddaje rozporządzanie tym funduszem oraz kierownictwo akcją budowlaną w ręce centralnego urzędu państwowego. W dyskusji zgłoszono szereg postulatów i wniosków.

Poseł Osada stwierdza, że obecnie opinia uznaje już potrzebę przywrócenia 100-procentowej wartości przedwojennej komornego (obecnie 58 proc.), ale chce się część tego zabrać właścicielom domów dlatego rzekomo, że zyskali oni na przerachowaniu długów przedwojennych — według obliczenia b. ministra Moraczewskiego — 4 i pół miljarda złotych. Według obliczeń posła Osady właściciele nieruchomości stracili na samym spadku dochodów z domów przez przymusowe obniżenie komornego, od roku 1914 do 1929 przeszło 9 miljaratów złotych i 4 i pół miljaratów w spadku wartości domów, co stanowi ra-

zem 13.768 milionów złotych. Przyjmując zaś straty wierzycieli nawet wyżej niż obliczył min. Moraczewski, na 5.486 milj. złotych, w wyniku właściciele domów stracili 8.282 milionów złotych.

P. Bienkowski z Grudziądza zwraca uwagę na specjalne stosunki na Pomorzu. Domy są tam bardzo obciążone hipotekami, w 90 proc. niemieckimi, które będą wymagalne i stycznia 1931 r., a ponieważ większość ogromna właścicieli domów nie będzie mogła spłacić tych hipotek, domy ich zagrożone są przymusową sprzedażą i mogą być za bezcen wykupione przez Niemców. — Mówca domaga się, by rząd jaknajprędzej zastosował, chociażby wzorem Niemiec, program doraźnej pomocy dla Pomorza.

Przedstawiciele Poznania pp. Ratajczak i Goebel podali szereg szczegółów o budownictwie miejskiem. Miasto Poznań pobudowało domy dla 3 tysięcy lokatorów i chociaż dokłada do eksploatacji tych domów po 400 — 500 tysięcy złotych rocznie, lokatorzy mogli domów tworzą obecnie związek, żeby przeprowadzić obniżkę komornego.

Przedstawiciel Łodzi oświadczył, że kiedy prywatni przedsiębiorcy budują domy po zł 44 za metr sześcienny, to domy pobudowane przez magistrat łódzki kosztują po zł 84, i pomimo bardzo wysokiego komornego miasta dokłada do tych domów ca 2 milj. zł rocznie.

Przedstawiciel izby przemysłowo-handlowej bronił projektu p. Klarnera, ale nie zdołał przekonać zebranych; posypały się nowe argumenty krytyczne.

Uchwały zjazdu podamy w numerze następnym.

Sprawozdanie z działalności zarządu Związku zrzeszeń finansowe i preliminarz budżetowy na rok 1930 uchwalone zostały bez dyskusji. Następnie, po debatach nad żądaniem okręgu poznańskiego o zmianę art. 26 statutu, dokonano wyborów uzupełniających do władz związku na miejsce ustępujących członków. Wybrani zostali: do zarządu pp.: Tadeusz Hol, Seidenbeutel Stanisław, Stern Bożydar, Aleksander Wolfowicz, Izzycki Herman Bronisław, Ratajczak Aleksander, Makiwicz Józef i Kolek Jan; na zastępców pp.: Sikorski Stefan i Mazur Józef; do komisji rewizyjnej pp.: Prüfler Józef, Suligowski Mieczysław i Karstens Maurycy, na zastępcę Gepner Bronisław. Al. Mar.

Marsz. Daszyński o obozie narodowym

W dzisiejszym porannym wydaniu podailiśmy streszczenie artykułu marsz. Daszyńskiego, ogłoszonego p. n. „Słowo do „waleatów” w „Robotniku” w odpowiedzi na artykuł w „Gazecie Polskiej”, który ukazał się p. n. „Ignacy Daszyński i jego cień”. Marsz. Daszyński pletnie w nim metody prowokacji, jakich był przedmiotem ze strony „subtelnych intrygantów w eleganckich mundurach i raz jeszcze uwypukla rozbieżność, jaka panowała między p. Bartlem a „pułkownikami”, przyczem stwierdza, że nie byli oni, jak pp. Światalski, Prystor i Miedziński, „bojowymi” oficerami legionowymi, gdyż „pracowali” w II oddziale (służba wywiadowcza). Marsz. Daszyński zapowiada, że nadal będzie z nimi walczył, choć jest zwolennikiem współpracy z rządem z Sejmem. Ciekawość jest ustęp, dotyczący obozu narodowego:

„Nikt Narodowej Demokracji tak silną, tak zwartą nie zrobił jak system „pomajowy” — pisze p. Daszyński. — Grożąc „sub rosa” zabiciem siedemdziesięciokuletniego b. marszałka Sejmu, potem Senatu p. Trampczyńskiego, zrobiono go w szerokiej kołach słusznie popularnym człowiekiem. Narodowi demokraci odrabiają swoją majową klęskę. Weszli (?) nie tylko do szeregów „pomajowych” stworzyli (?) liczną „czwartą brygadę”, ale nadto opanowali całą niemal młodzież szkół średnich i wyższych i gdyby przy najbliższych wyborach nie oszukiwano i nie przekupywano, zdobyłaby prawdopodobnie więcej mandatów, niż ich mają obecnie. Dzielniejsi z nich dziękują z pewnością w duszy za narzuconą sobie walkę”.

Należy zaznaczyć, że „Narodowa Demokracja” nie tworzyła „czwartej brygady”, jak pisze p. Daszyński. „Czwartą brygadę” utworzyła „sanacja” z karjerowiczów i z ludzi bez charakteru.

Prasa

o wyborach gnieźnieńskich

Wybory gnieźnieńskie są szeroko omawiane przez prasę. „Gazeta Warszawska” poświęca im artykuł wstępny i wskazuje na akcję obozu rządowego, który nawołuje, podobnie jak w sandomierskiem i na kresach, do wstrzymania się od głosowania.

„Akcja ta — pisze „Gazeta Warszawska” — ma rzekomo być dowodem, że społeczeństwo idzie za wskazaniem obozu rządowego i staje na jego „platformie” antysejmowej. W gruncie rzeczy akcja ta jest ordynaryjnym szantażem politycznym, jest stosowaniem terroru przez naruszenie tajemności aktu wyborczego. Jasnym bowiem jest, że kto w tej sytuacji idzie głosować, ten napełnia odda głos przeciw rządowi. Ze wielu urzędników i ludzi zależnych od rządu, a nie posiadających dość cywilnej odwagi, ulega tego rodzaju terrorowi to rzecz poniekąd zrozumiała. — Dość mieliśmy dowodów niskiej zemsty politycznej ze strony „sanacji moralnej”.

„A jednak tym razem sztuka się nie udała. Wielkopolanie to nie ciemni chłopcy wolińscy, czy białoruscy, względnie lubiące żyć z rządem w zgodzie litwaki kresowe”.

Pisząc o wynikach wyborów „Gazeta Warszawska” dodaje:

„Z ciasnego partyjnego punktu widzenia wybór Niemca jest dla „sanacji” korzystniejszy, niż wybór posła z polskiej opozycji. Natomiast pod względem narodowym i ogólnie — państwowym każdy mandat niemiecki na ziemiach zachodnich jest w Drang nach Osten placówką nie mniej ważną, niż osady kolonizacyjne, podarowane „wspaniałomyślnie” przez p. Zaleskiego Stressemannowi. Berlin będzie wdzięczny bezpartyjnemu blokowi za jego odezwe abstynencyjną.

„Stronictwo narodowe odniosło rzeczywisty sukces. I to jest znak czasu! Najkulturalniejsza, najwięcej politycznie wyrobiona dzielnica Polski ma oblicze narodowe i katolickie. W zdecydowanej opozycji do obecnych rządów idzie ona za tymi, którzy byli zawsze konsekwentni i nigdy nie okazywali słabości ani wahania.

„Wybory gnieźnieńskie poza sukcesem Stronictwa Narodowego są godną odpowiedzią Wielkopolski na haniebne oszczerstwa przeciw czelodni marszałkowi Trampczyńskiemu.

„Gnieźno, kolebka Polski, odwróciło się ze wzgardą od tych, co na zwycięstwie Wilhelma opierali swą orientację podczas wojny. Gnieźno poszło ławą za swoim obozem i swoim wodzem”.

Również „A. B. C.” pletnie postępowanie B. B. w okręgu gnieźnieńskim:

„Ciekawi jesteśmy, — pisze — w jaki sposób „sanacja” usprawiedliwi swój karygodny bojkot, który w skutkach przyniósł sukces... pour le roi de Prusse.

„Powtarza się historia z r. 1928. Wówczas „sanacja”, rozbijając głosy polskie przez wystawienie listy „cizakowców”, zmarnowała przeszło 16.000 głosów polskich, umożliwiając w ten sposób wybór Niemca, dziś znowu przysporzyła Niemcom posła przez zorganizowanie bojkotu.

„W Gnieźnie na kilka dni przed wczorajszymi wyborami, starosta skonfiskował odezwe narodową, nawołującą do tłumnego udziału w wyborach p. t. „Brońmy Polki przed zdradą narodową”, a równocześnie w setkach tysięcy egzemplarzy BB rozrzucono odezwe, wzywającą do bojkotowania wyborów...”

„Z „sukcesu” BB będą się cieszyli w Berlinie...”

Podobne stanowisko zajmuje katowicka „Polonia”, która dodaje:

„W kołach prawniczych zwracają uwagę, że usunięcie się partii rządowej od wyborów łamie zasadę tajnego głosowania, bowiem jest oczywiste, że wszyscy głosujący należą do opozycji. Fakt ten odstrasza wielu od brania udziału w głosowaniu, a to w obawie przed późniejszymi szykanami ze strony administracji tembardziej, że udowodniono w czasie wyborów uzupełniających, iż w akcji bojkotowej odegrała pełną rolę administracja państwowa”.

Tym razem jednak sztuczki te nie odniosły żadnego skutku. Wyszyły jedynie na korzyść Niemców, a B. B. wychodzi z wyborów zupełnie skompromitowana.

Lukashek znów w komisji

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Lukashek cofnął swoją dymisję i wrócił do Kwidzyna, ażeby brać udział nadal w komisji mieszanej do zbadania zajścia pod Opaleniem. (w)

ZWIEDZAJCIE

MIĘDZYNARODOWĄ WYSTAWĘ W LIÈGE

OD 3. V.
DO 1. X.

Pogłoski o zamachu na trybunał lwowski

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) We Lwowie toczy się rozprawa przeciwko 17 terrorystom ukraińskim, oskarżonym o zamachy bombowe podczas otwarcia Targów Wschodnich w zeszłym roku. Od dwóch dni Lwów był alarmowany pogłoskami, że na trybunał Ukraińska Organizacja Wojskowa przygotowuje nowy zamach. Wskutek tych pogłosek zarządzono środki

ostrożności. Na wczorajszej rozprawie adwokat Starosolski oświadczył, że gdyby zaszedł jakikolwiek tego rodzaju incydent bez względu na to, jaka organizacja ukraińska by go wywołała, wszyscy obrońcy zrzekną się obrony oskarżonych. Wobec tego oświadczenia przewodniczący trybunału odroczyl rozprawę do dnia następnego. (w)

Przeciw traktatowi w Trianon

Manifestacje węgierskie

Budapeszt, 2. 6. (PAT). Z okazji 10-tej rocznicy podpisania traktatu w Trianon — Liga rewizji traktatu zorganizowała w niedzielę meeting ludowy, w którym wzięły udział olbrzymie tłumy. Uchwalono rezolucję, domagającą się od rządu prowadzenia zdecydowanej polityki rewizjonistycznej. Postanowiono również wystosować do Ligi Narodów memorandum, przedstawiające na zasadzie szczegółowych danych niemożliwość utrzy-

mania traktatu z Trianon. B. deputowany Tibor Eckhardt mówił o memorandum Brianda, oświadczaając, że Węgry będą mogły przyłączyć się do unii państw europejskich jedynie wtedy, gdy narzucone im niesprawiedliwości zostaną cofnięte i gdy żądania węgierskie znajdą zadośćuczynienie. Podobne meetingi odbyły się we wszystkich większych miastach węgierskich.

Ujęcie groźnego bandyty

Gniezno, 3. 6. (Tel. wł.) Wczoraj ujęto tutaj bandytę Józefa Kosińskiego, lat 30, bez stałego miejsca zamieszkania za zastrzelenie urzędnika kolejowego Owczarczaka w Jankowie Dolnym, za 3 napadcy rabunkowe i zgórą 40 kradzieży. Wczoraj przystąpił Kosiński do Wacława Biegalskiego, z zawodu rzeźnik i namawiał go do wspólnego napadu rabunkowego na budkę kolejową w okolicy Gniezna. Gdy Kosiński pokazał Biegalskiemu nabyty mauzer, tenże pod jakimś pretekstem udał się do posterunkowego i doniósł mu o planowanym napadzie. Posterunkowy odprowadził Kosińskiego na komendę. Znalaziono przy nim mauzer, dwie gazety, w których był opisany napad rabunkowy w Jankowie Dolnym oraz morderstwo dokonane na ks. prob. Robowskim w Sadkach. Oprócz tego miał bilety 4 klasy z Jankowa Dolnego do Gniezna z dnia 17 kwietnia. Bilety te i gazety przyczyniły się do potwierdzenia zabójstwa w Jankowie Dolnym, do którego Kosiński się przyczynił, jak również do 16 kradzieży w Poznaniu, gdzie kradł rowery, pozostawione bez opieki. W lutym 1930 około Zamku w Poznaniu wyrwał pewnej kobiecie torebkę z 180 zł. W Rogowie (powiat Żnin) rozbił skarbnikę kościelną.

Wybory w Aleksandrowie

Aleksandrów, 2. 6. (PAT). — Wczorajsze wybory do Rady miejskiej w Aleksandrowie Kujawskim odbyły się w spokoju. Udział głosujących większy, niż w r. 1927. Uprawnionych do głosowania było 4503. Głosowało 3554, czyli przeszło 78 proc. Poszczególne listy otrzymały: PPS. — 9 mandatów, Bund — 2 mand., rzemieślnicy i kupcy — 3 mand., właściciele nieruchomości — 4 mand., żydowska demokracja — 1 mand., kolejarze — 1 mandat, Stronnictwo Narodowe — 3 mand. i Partja Demokratyczna 1 mandat.

Gdynia — Londyn i Hull

Gdynia, 3. 6. (PAT). Z dniem 27 czerwca rb. statki linii polsko-brytyjskiego towarzystwa okrętowego zaczynają regularnie zawiązać do Gdyni, gdy dotychczas zawiązywały one do Gdańska. W ten sposób zostanie nawiązane połączenie naszego portu z portami Londynu i Hull. Statki towarzystwa będą przyjmować wszelkie ładunki według ustalonych taryf, a ponieważ wyposażone są one w chłodnię, będą przyjmowały również transporty artykułów spożywczych szybko psujących się. Aby ułatwić klienteli transporty towarów do Anglii, towarzystwo przyjmuje bezpłatnie do składów w Gdyni towary, nadawane do portów angielskich. Statki towarzystwa ładować mogą wprost do wagonów.

Śmierć od pioruna

Kalisz, 3. 6. (PAT.) Wczorajsza burza z piorunami spowodowała dwa wypadki śmierci: mianowicie we wsi Starokamieniec piorun uderzył w stóg, pod którym schroniło się 3 wieśniaków. 2 z nich — Andrzej Domaniwicz i Tomasz Łęcki zostali porażeni na śmierć. Trzeci Pawlak, który leżał między nimi, wyszedł bez szwanku.

Wypadek samochodowy

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Pod Sierpcem uległ katastrofie samochód, którym jechał gen. Burchardt Bukacki, podpułk. Gadowski oraz rotmistrz Dosiągielło. Wszyscy doznali lekkich obrażeń. (w)

Groźny byk

Oszmiana, 3. 6. (PAT). W folwarku Kozorowszczyzna w czasie pojenia bydła został ciężko poraniony rogami przez rozjuszonego byka Charkiewicz, lat 44, który po paru godzinach zmarł.

Zamach na pociąg?

Montereau, 3. 6. (PAT) Przybył tu min. robót publicznych Pernot, i udał się niezwłocznie na miejsce katastrofy kolejowej. Po zbadaniu personelu i wysłuchaniu wyjaśnień minister oświadczył, że znajdowanie się wagoniku na torze mającego lada chwila nadejść pociągu nie może być niczem wytłumaczone, wobec czego musi się nasuwać hipoteza aktu złej woli. Minister udał się następnie do szpitala, gdzie złożył kondolencje ofiarom katastrofy i ich rodzinom. (Według domysłów prasy — miał być planowany zamach na premiera Tardieu, który kilka godzin przedtem przejeżdżał tym samym torem. — Przyp. red.)

Paryż, 3. 6. (Tel. wł.) Podczas gdy większość dzienników przypisuje katastrofę kolejową pod Montereau zamachowi komunistycznemu — dziennik „Populaire” dowodzi, że stosunkowo lekki wózek kolejowy nie mógł wywołać katastrofy. Prawdopodobnie winien jest słaby tor kolejowy. Na zakręcie, gdzie się zdarzyła katastrofa, obowiązywała dawniej szybkość 30 km., nieopatrnie zwiększona obecnie na 90 km.

Niebezpieczny szaleniec

Saumur, 2. 6. (PAT) Pracownik tutejszej apteki, ogarnięty nagłym szaleństwem, zaczął strzelać z rewolweru do otoczenia, przyczem zranił policjanta i dwie inne osoby, usiłujące się do niego zbliżyć. Następnie zabarykadował się w piwnicy, skąd przez okiełno ostrzeliwał ludzi, przechodzących ulicą. Po pewnym czasie wrócił do apteki, gdzie porozbijał strzałami wszystkie szyby i większe naczynia i usiłował podpalić balon z eterem. Wobec niemożliwości obezwładnienia szaleńca musiano użyć gazów duszących, pod których działaniem szaleniec stracił przytomność i zmarł.

Powrót „Zeppelina”

Berlin, 3. 6. (PAT) Według doniesienia z Lakehurst — sterowiec „Zeppelin” wystartował wczoraj o godz. 9,12 według czasu amerykańskiego a o godz. 9,58 wieczorem przeleciał nad Nowym Jorkiem.

Ruch statków w porcie gdynskim

W czterech pierwszych miesiącach rb. przybyło do portu gdynskiego 577 statków o ogólnej pojemności 555.003 tonn; statki te przywoziły ładunek w łącznej ilości 114.743 tonn, oraz 367 pasażerów (w tem w samym kwietniu 209 pasażerów). W tym samym okresie czasu z portu gdynskiego odpłynęło 565 statków o ogólnej pojemności 545.270 tonn, które wywo-

ziły 928.280 tonn ładunku, w tem 870.750 tonn węgla, oraz 4.668 pasażerów.

Do portu gdańskiego w pierwszym kwartale rb. zawinęło ogółem 1.317 statków o łącznej pojemności 962.233 tonn r. n., wyszło zaś 1.289 statków o łącznej pojemności 949.260 t. r. n.

Szkola Morska przeniesiona z Tczewa do Gdyni

Przeprowadzka Szkoły Morskiej z Tczewa do Gdyni została już ukończona. Dyrekcja Szkoły rozpoczęła już normalne urzędowanie w nowym gmachu w Gdyni od 29 maja r. b.

Nowy gmach szkolny w Gdyni urządzone jest według najnowszych wymogów budownictwa szkolnego morskiego i umożliwi słuchaczom tem racjonalniejsze odbycie studiów, zwłaszcza studiów praktycznych na morzu.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 3 czerwca 1930.

Przebieg giełdy dzisiejszej był więcej spokojny i obroty ograniczyły się tylko do kilku papierów.

Z pap. procent. państw. płacono za 5 proc. poż. konwers. 54,25 proc. i za premj. dolarowe 65,— (za sztukę 5-dol.), natomiast z pap. lokacyjnych oddawano 8 proc. listy dolarowe ziemskie po 96 proc. Mniejszą ilość 6 proc. listów żytnich handlowano po 18,50 przy dalszem zaoferowaniu bez kursu, oraz były w oddaniu 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 44 proc. bez odbiorców.

Z akcyj bankowych doszło do notowania jedynie Bankiem Polskim po 170,— w placeniu.

Akcje przemysłowe bez kursu z powodu rozbieżności oddawców dokupujących. Zauważono silniejszy popyt na Cegielskiego po 49,—.

Cedula urzędowa z dnia 3 czerwca 1930 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 54,25% P.
8% dolarowe, listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 96% O.

(Kurs w złotych)

5% Pożyczka premjowa serja II 65,— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 170,— P.

Tendencja: Spokojna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowań cen.

Poznań, 3 czerwca 1930.

Spędzono: wołów 67, buhai 110, krów 344, świń 2500, cieląt 1200, owiec 258; razem 479 sztuk zwierząt.

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

BYDŁO:

Woly:

Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane 000—000
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 104—112
Mięsiste tuczone starsze 000—000
Miernie odżywione 000—000

Buhaje:

Wytuczone pełnomięsiste 116—120
Tuczone mięsiste 104—110
Nietuczone, dobrze odżywione starsze 000—000
Miernie odżywione 000—000

Krowy:

Wytuczone pełnomięsiste 116—124
Tuczone mięsiste 106—112
Nietuczone, dobrze odżywione 090—100
Miernie odżywione 070—080

Jałowice:

Wytuczone pełnomięsiste 116—124
Tuczone mięsiste 104—110
Nietuczone, dobrze odżywione 098—104
Miernie odżywione 090—096

Młodzież:

Dobrze odżywione 096—100
Miernie odżywione 090—096

Cielęta:

Najprzeładniejsze cielęta wytuczone 170—180
Tuczone cielęta 150—160
Dobrze odżywione 134—142
Miernie odżywione 120—130

OWCE:

Wytuczone, pełnomięsiste jałowice i młodsze skopy 140—146
Tuczone starsze skopy i maciorci 100—120
Dobrze odżywione 000—000
Miernie odżywione 000—000

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 198—204
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 192—196
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 186—190
Mięsiste świnie ponad 80 kg Maciorci i późne kastraty 168—172
Świnie bekunowe 186—190

Przebieg targu spokojny.

Uwaga: Targ z 9 czerwca przekłada się z powodu święta na środę, dnia 11 b. m.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,88 3/4 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,88 1/2 zł.

Kino Metropolis

Dziś Premjera!

Ulubienica Publiczności

CLARA BOW

w dramacie życiowym p. t.

„Szalone Serca”

(Blaski i nędze życia ekspedjentek)

Seanse o godz. 5, 7 i 9.

Przedprzedaż biletów od 11,30—13,30.

Pw 13023-55.94

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płaci dziś za 100 mkn. w dewizach 212,80 do 212,00 zł, gotówką 212,40 zł; za 100 guld. gd. w dewizach 173,04 do 172,64 zł, gotówką 172, 98 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 3. 6. 1930.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjed. tr.: 8,88 1/2 sp.: 8,90 1/2 kup.: 8,86 1/2

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Nowy Jork	8,90,9	8,92,9	8,88,9
kabel	8,92,1	8,94,1	8,90,1
Paryż	34,95 1/2	35,04	34,87
Londyn	43,32	43,43	43,21
Praga	26,44 1/2	26,51	26,37 1/2
Szwajcaria	172,53	172,96	172,10
Wiedeń	125,79	126,10	125,48
Włochy	46,72	46,84	46,60
Berlin	212,79		

Tendencja niejednolita.

Papiery państwowe i obligacje:

4% poż. inwest. 000,00—107,00
5% poż. konw. 55,00

Akcje w złotych:

Bank Dyskontowy	000,00—116,50
Bank Polski	170,00—170,50
Bank Zachodni	00,00— 73,00
Bank Zw. Sp. Zarob.	0,00— 72,50
Lilpop	0,00— 27,50
Norblin	0,00— 60,00
Ostrowiec	0,00— 56,25
Rudziński	18,00— 18,50
Starachowice	00,00— 19,00

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg

reszta za 100 kg

Berlin, 3 czerwca 1930.

Pszenica march. od st. załad 304,00—305,00

76-77 kg 304,00—305,00

Tendencja: natychmiastowy towar wagonowy mocna, poza tem słaba.

Zyto march. od stacji załad 172,00—177,00

72 kg 172,00—177,00

Zyto franco wagon Berlin 0,00—179,00

sprzedaż 0,00—179,00

Zyto march. z nad Odry cif 000,00—174,00

Berlin sprzedaż 000,00—174,00

Tendencja: natychm. towar wagonowy częściowo poparta, poza tem słaba.

Owies march. do stacji załad. 142,00—152,00

Tendencja dla owsa: natychmiastowa dostawa stała, terminowa słaba.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 165,00—180,00

Tendencja spokojna.

Maka pszena 33,00—41,25

Tendencja mocna.

Maka żytnia 21,75—25,00

Tendencja słaba.

Ospa pszena 07,25—08,25

Tendencja słaba.

Ospa żytnia 08,00—08,50

Tendencja słaba.

Groch Victoria 24,00—29,00

Groch dr. jadalny 21,00—25,00

Groch pastewny 18,00—19,00

Peluszka 17,00—18,00

Bób polny 15,50—17,00

Wyka 19,00—21,50

Łubin niebieski 16,00—17,50

Łubin żółty 21,50—24,00

Makuch rzepakowy 11,50—12,50

Makuch lniany 16,50—17,00

Śrót Soja 13,00—14,00

Platki ziemniaczane 12,10—12,10

Platki ziemniaczane łącznie z workiem 13,60—13,80

Śloma żytnia pras. drut. 1,00— 1,20

Śloma pszena pras. drut. 0,85— 1,10

Śloma żytnia dl. wiąz. 0,90— 1,15

Śloma ytnia pras. sznur. 0,80— 1,00

Śloma p. pras. sznur. 0,70— 0,85

Sieczka 1,60— 1,75

Tendencja słaba.

Siano zw. handl. 1,40— 1,60

Siano dr. I. pokos 2,00— 2,30

Tymoteusz luźny 3,00— 3,30

Siano koniczynowe 3,00— 3,30

Siano pras. drut. 40 fg. wyżej notowania.

Tendencja spokojna.

Ogólna tendencja słabsza.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 3. 6. 1930.

Wyplaty na Warszawę 46,85—47,05

Noty wielkie 46,75—47,15

Nowa afera obozu majowego

„Gazeta Warszawska” podaje niezwykle szczegóły o niebywałej aferze, możliwej jedynie za czasów „sanacji moralnej”. Mianowicie w pismach prowincjonalnych całej Polski ukazało się niedawno następujące ogłoszenie:

„Sześć tygodni pobytu w stolicy Polski — za darmo. Sześć tygodni mieszkania z pościelą i opraniem — za darmo. Sześć tygodni codziennie śniadanie, obiad i kolacja — za darmo. A tylko pełna nauka na sfoera mechanika 160 zł.”

Ogłoszenie miało tytuł „Wielki konkurs wiosenny”, a pozatem zawierało następujące jeszcze zdanie: „Każdy wylosowany kandydat nabędzie prawo do skrócenia służby wojskowej o 3 miesiące”. Ogłoszenia dawała dyrekcja szkoły samochodowej Syndykatu Turystycznego w Warszawie, mieszcząca się przy ul. Mazowieckiej 10.

Oczywiście na takiego rodzaju obietnice dało się złapać mnóstwo młodych ludzi z całej Polski. W dniu 20 maja przybyło do Warszawy około 400 młodzieńców również z Wileńszczyzny z Wielkopolski, Krakowa i Śląska. — Zapisywano imię i nazwisko wchodzącego do lokalu, odbierano 160 zł, przy czym okazywało się, że należy jeszcze 10 zł. dopłacić za manipulację kancelaryjną. Kazano podpisywać różne papiery, i to w takim pośpiechu, że kandydat nie wiedział, co podpisuje. M. i. musiał podpisać dokument, że nie będzie żądał zwrotu pieniędzy.

Uczniów umieszczono w koszarach Blocha. Budynki te były poprzednio ewakuowane z powodu zakwalifikowania ich do rozbiórki. Kandydatów podzielono na 4 kompanie i zaczął się dla nich „pobyt w stolicy za darmo”. Na niedźnych przyczach rzucono sienniki. Nie było gdzie siedzieć, ani stać. — Zupełnie jak w obozie dla jeńców. Zadowolonych prawdziwie więziennych warunków okropnych. Kandydatom grozi tyfus, a już się zaczął rozpowszechniać świerzb.

Otóż koszar Blocha ma w opiece „Strzelec”. Od kandydatów odebrano poprostu 160 zł. i — oddano Strzelcowi. Chłopcy nie podawali się zupełnie pójść do koszar przed poborem do wojska, a ci, którzy znają życie wojskowe, twierdzą, że w wojsku karmią lepiej, niż w koszarach Blocha.

Biedni kandydaci przesiedzieli tak około półtora tygodnia. — Wreszcie przekonali się, że cała ta nauka to poprostu oszustwo. Zrozumieli, że szkoła nie nauczy ich niczego, a nie po to wydali na podróż i po 170 zł., aby żyć jak więźniowie i odbywać ćwiczenia wojskowe nad program. Wydało się też, że nie mogą liczyć na „prawo jazdy samochodowej”, tylko na dyplom ukończenia szkoły, czyli na papierek bez żadnej wartości. Jest również rzeczą jasną, że za 160 zł. nie można uzyskać skrócenia służby wojskowej o 3 miesiące, czyli że nabrano ich ordynarnie, oddano Strzelcowi bez ich wiedzy na swego rodzaju kurs przysposobienia wojskowego.

Umowa, jaką zawarła „szkoła samochodowa” ze Strzelcem, wygląda na aferę, którą przeprowadzono z organizacją rządową przysposobienia wojskowego. Otóż szkoła kieruje niejaki Aron April, Żyd. Działa on w porozumieniu z drugim Rozenblatem. — Szkołę utworzono w ten sposób, że najpierw powstał tajemniczy Syndykat Turystyczny. Założycielami jego są b. „sanacyjny” minister Dobrucki i poseł Rogowski, który jest sekretarzem B. B. w Warszawie. Syndykat Turystyczny na swoje powstanie i rozwój, otrzymał subsydia od p. Góreckiego z Banku Gospodarstwa Krajowego. — Gdy kandydaci szkoły samochodowej zorientowali się, jakiego oszustwa padli ofiarą, przyszli dopominać się o zwrot pieniędzy. Policja jednak ich rozpendziła.

„Gazeta Warszawska”, pisząc o tem wszystkim zaznacza, że panowie Rogowski, Serwin itd. należą do grupy ludzi, którzy wciąż tworzą jakieś instytucje i syndykaty ad maiorem B. B. gloriom, by uzyskać kredyty od hojnego p. Góreckiego. W tym wypadku nabrano nawet biednych ludzi na ogólną sumę 60 tysięcy zł. wzamian za potworną obietnicę skrócenia służby wojskowej.

Protektorem wszystkich tych instytucji — pisze „Gazeta Warszawska” — był p. prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, Górecki. On to z funduszy publicznych, formalnie z zysków Banku, przeznaczonych na cele społeczne, oddał owym „instytucjom” około pół miliona złotych w jednym tylko roku. Choć w Sejmie sprawa ta, jak wie-

le innych, nie została zakończona, to jednak wina p. Góreckiego w tym skandalu jest niewątpliwa. Albo bowiem nie wiedział, komu daje tak znaczne fundusze, a w takim razie nie posiada kwalifikacji do zawiadywania nimi; albo wiedział, co to są za „instytucje” i kto stoi na ich czele, a w tym drugim wypadku popełnił wielkie nadużycie. Tertium non datur.

„Jeśli jest jeszcze jaka sprawiedliwość, to założyciele „instytucji” łącznie z syndykatem turystycznym powinni natychmiast znaleźć się pod kluczem, chociaż są sekretarzami Bezpartyjnego Bloku. I jeśli jest jeszcze jakaś przyzwoitość w sprawach publicznych i bodaj pozor poszanowania prawa publicznego, to p. Górecki powinien co rychlej być użyty na innym odcinku.

„Najlepiejby zrobił, gdyby się sam odmeldował”.

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.). Prasa warszawska podaje dalsze szczegóły o niezwyklej aferze „sanacyjnej” w Warszawie. Okazuje się, że w dniu zde-maskowania przez „Gazetę Warszawską” przedsięwzięcia „strzeleckiego” p. Aprila zaczęli jeszcze zjeżdżać do Warszawy nowi kandydaci do szkoły samochodowej. Ogółem zgłosiło się podobno pod opiekunów skrzydła p. Arona Aprila 3 000 osób.

Położenie tych ludzi jest tragiczne, gdyż są to przeważnie niezamożni młodzieńcy, którzy obecnie nie mają za co wrócić z Warszawy do domu. Gdy żądali zwrotu pieniędzy, zostali rozproszeni przez policję.

April jest oczywiście ordynarnym aferzystą, który w łatwy sposób chciał dojść do pieniędzy. Ale nie znalazłby on w Warszawie pomieszczenia, gdyby nie poparcie „syndykatu turystycznego” z b. min. Dobruckim i p. Rogowskim, sekretarzem B. B. na czele, i gdyby nie umowa p. Aprila ze „Strzelcem”.

„Strzelec” wielkich interesów finansowych na uczniach nie zrobi, gdyż bierze od głowy „tylko” około 75 zł z gwarancją, że otrzyma do koszar 700 chłopca. Ale „Strzelec” zrobili swoje, zmusili chłopców na ogólnym zebraniu do wstąpienia do swoich szeregów, gdyż oczywiście nikt z uczniów nie śmiał protestować w obecności panów oficerów. — Mówiono im o „szczytnych ideałach”, o „zbawcy Polski”, o marszałku Piłsudskim i zaczęto ich... ćwiczyć. Miałoby być nowe kadry „Strzelca”, o czem oddawna już mówiono w Warszawie. Uczniowie zamiast dyplomu jazdy sfoerskiej mieli uzyskać w końcu posady inżynierów „Strzelca”.

Po buncie uczniów szkoły p. Aprila nastąpiły represje. Nietylko policja rozpendziła idących ulicą spokojnie młodzieńców, ale usunęło delegata uczniów, jedynego inteligenta, p. Mieczysława Krawieca. Zawezwano go do gabinetu, w którym zastał on Arona Aprila, porucznika Jakubowskiego, który ćwiczy uczniów i majora Stefańskiego. Z p. Krawiecem rozmawiali głównie dwaj oficerowie. Oświadczyli mu, że zostaje z koszar usunięty. Pieniądze zostaną mu zwrócone, ale ponieważ szkoła „nie może” tego dokonać, więc uczyni to z własnej szkatuły „Strzelca”. Potem kazali mu w ciągu pięciu minut zabrać rzeczy i wynieść się z koszar. P. Krawiec opuścił kancelarię pod konwojem dwóch „strzelców”.

Agencja „Press” donosi, że komisarz rządu polecił urzędowi śledczemu przeprowadzić dochodzenia w sprawie praktyk szkoły samochodowej „syndykatu turystycznego” i skierować całą aferę do prokuratora. Prasa dowiaduje się, że p. April zamierza uciec zagranicę, zabierając z sobą tysiące złotych i tajemnicę całej afery. Obecnie rzeczą najważniejszą jest zwrócenie uczniom pieniędzy i umożliwienie im powrotu do domu. „Robotnik” zapytuje, czy porucznik Jakubowski, który w tej aferze odegrał wybitną rolę, nie jest redaktorem sławetnej „Nowej Kadrowej”, nawołującej do nowego zamachu stanu, a który niedawno odegrał główną rolę przy uwolnieniu z więzienia Łokietka, znanego bojówkarza „strzeleckiego” w Warszawie, który urządził głośną awanturę w „Morskim Oku”, strzelając do portjera tego teatrzyku.

Zaleski u Piłsudskiego

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł.) Zaraz po powrocie z Paryża min. Zaleski był wczoraj przyjęty na dłuższą audjencję w Belwederze przez marsz. Piłsudskiego. (wł.)

Pieniądze są dla „Strzelca”, ale nie na kulturę

Prasa donosi, że na posiedzeniu senatu uniwersytetu jagiellońskiego stwierdzono odmowę ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego udzielenia potrzebnych kredytów na wydatki rzeczowe uniwersytetu krakowskiego i Akademii Umiejętności. Delegaci, którzy w tej sprawie wyjechali do min. Czerwińskiego, wrócili z niczem. Żądali oni wypłaty conajmniej 36 tys. na pokrycie rachunków dostawców krakowskich klinik uniwersyteckich. A otrzymali dosłownie 272 złote. W tych warunkach senat rozważa, co dalej począć zwłaszcza w miesiącach letnich. Stanowisko ministra Czerwińskiego jest istotnie niebywałe, bo przecież w dalszym ciągu poważne sumy idą na „Strzelca”. Związek Młodzieży Wiejskiej, Zielone Koszule i inne organizacje „sanacyjne”. Posiadają one widocznie większą wartość dla obozu rządowego, niż kultura narodowa.

Wielki zjazd B. B. z udziałem 15 członków

Na 15 maja naznaczono w Opocznie wielki zjazd członków i sympatyków B. B. Zapowiedziano referat p. Kleszczyńskiego i wynajęto wielką salę re-mizy strażackiej, mogącą pomieścić 500 osób. Później rozmyślano się i wynajęto salę sejmiku powiatowego, mogącą pomieścić 60 osób. Mimo to i ten lokal okazał się za wielki, bo na wielki zjazd przybyło dosłownie 15 osób, samych urzędników. P. poseł Kleszczyński mówił do ścian.

Włamanie do redakcji „Ziemi Przemyskiej”

Do redakcji „Ziemi Przemyskiej” w Przemyśle tak zwani „nieznani sprawcy” dokonali włamania. Do godz. 9-tej wieczór w dniu wypadku odbywało się w redakcji posiedzenie. Po wyjściu osób, biorących udział w zebraniu, otworzono lokal przy pomocy wytrycha, przeszukano wszystkie skrytki i szuflady, porozrzucano po podłodze akta i księgi. Niczego jednak nie zabrano. Widocznie włamywaczy ktoś spłoszył. — Sprawcami włamania nie byli zwyyczajni złodzieje, gdyż maszyny do pisania, ani innych wartościowych przedmiotów nie ruszono. „Ziemia Przemyska” zaznacza, że w ciągu całego wieczora dwie postacie, należące do „sanacji”, kręciły się przed redakcją. „Ziemia Przemyska” oświadcza równocześnie, że włamywacze niepotrzebnie się trudzą, gdyż akta redakcji, Młodych i Stronnic-twa Narodowych mają dobre pomieszczenie prywatne.

Aresztowanie Młodego O. W. P. w Kielcach

„Słowo” radomsko-kielckie donosi: „Na ubiegłą sobotę i niedzielę zapowiedziano w Kielcach występy „księ-dza” Oraczewskiego. Przed ogromnymi afiszami przechodnie zatrzymywali się, robiąc ironiczne uwagi pod adresem osławionego prelegenta.

„W jednej z takich grup, w ub. sobotę przed 3 po poł. na ul. Sienkiewicza, znalazł się p. Zygmunt Bożęcki, członek grodzkiego wydziału Młodych Obozu Wielkiej Polski. Uczynił on głośno uwagę pod adresem tytułu „książd”, figurującego przed nazwiskiem Oraczewski, co stanowi operetkowe zestawienie.

„Wtedy okazało się, że między stojącymi znajdował się agent, przywieziony z sobą przez Oraczewskiego, który, dobrawszy sobie jakiegoś żydka na świadka, że p. Bożęcki występuje przeciw Oraczewskiemu, sprowadził posterunkowego i ten p. Bożęckiego odprowadził do komisariatu, gdzie mimo wylegitymowania się został zatrzymany — na skutek zarządzenia starosty Borrysowicza — do godziny 10-ej wieczorem.

„Zarządzenie to było najzupełniej bezprawne, gdyż starosta nie jest władny stosować prewencyjnych aresztów do obywateli, dlatego, że im się nie podoba p. Oraczewski.

„Na chwilę też nie wątpimy, że w sprawę tę wmisza się — stojący z urzędu na straży prawa — p. prokurator. Nie wątpimy również, że do porządku dziennego nie przejdzie nad bezprawiem p. wojewoda.

„W każdym razie trudno się dziwić, iż w ciągu tygodnia miały miej-

sce — bezkarnie — trzy napady zbrojnych bandytów na drogach publicznych województwa kieleckiego, jeżeli p. p. starostowie zatrudniają w ten sposób policję”.

Potępiają bezwzględnie

Mogilno, 2 czerwca.

Wobec pojawienia się ulotek B. B. polecających niebranie udziału w wyborach do Sejmu w dniu 1 czerwca br. odbyło się w niedzielę w Mogilnie zebranie protestujące. Zebrani na sali parafialnej przedstawiciele wszystkich stronnictw polskich i wszystkich stanów Miasta Mogilna i okolicy jak najenergiczniej potępiali ten sposób agitacji, przynoszący korzyść tylko Niemcom i wezwali wszystkich wyborców do spełnienia swego obowiązku obywatelskiego. Tych, którzy podpisali odezwę B. B., napiętnowało zebranie bezwzględnie. (er)

Dzień urodzin Ojca św.

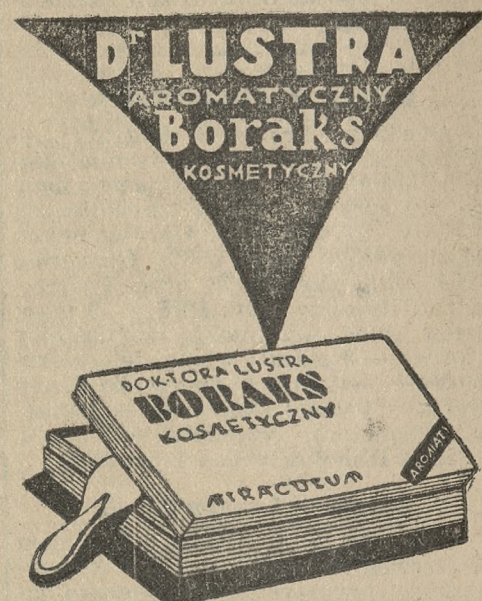
(KAP) W sobotę dn. 31 maja rb. — Ojciec św. w zupełnej ciszy obchodził dzień swych urodzin, rozpoczynając 74 rok swego niestrudzonego i chwalebego życia. Mimo ściśle prywatnego charakteru, jaki nadał Ojciec św. swej rocznicy urodzin, ze wszystkich stron świata nadeszły depesze i życzenia dla Głowy Kościoła powszechnego. Korpus dyplomatyczny przy Stolicy Apostolskiej wyraził swoje życzenia zapisaniem się do księgi przyjąć w pa-pieskiej antykamerze.

136 843 inwalidów wojennych w Polsce.

Według danych, opracowanych przez ministerstwo pracy i opieki społecznej, na dzień 1 stycznia 1930 r., zarejestrowanych było na ziemiach Polski 136 843 osób, nad którymi ciąży straszne dziedzictwo wojny — kalectwo, ślepotą, niezdolność do pracy i inne upośledzenia fizyczne i moralne.

Oto jak się przedstawia podział na kategorie tych nieszczęśliwych ludzi, którym molocho wojny zabrał całą radość życia: zdrowie i zdolność do pracy.

Całkowicie lub częściowo utraciło zdolność do pracy 99 252 inwalidów skutkiem uszkodzeń cielesnych, 7 500 skutkiem chorób zakaźnych i gruźlicy, 1 340 wskutek komplikacji po tych chorobach, 1 340 skutkiem utraty wzroku, 1 134 skutkiem chorób umysłowych, wreszcie 26 263 skutkiem innych chorób. Inwalidów ciężko poszkodowanych t. zn. tych, którzy stracili ponad 45 proc. zdolności do pracy jest w Polsce 28 281.

niezrównany dzięki własności
zmiękczenia najtwardszej wody!

TW 1514

Ładne włosy:
PIXAVON
Shampoo

TW 1508

WODA KWIATOWA
CZTERECH KRÓLI
(CARRE de ROIS)
POLECA
TWO BROCARD & CIE

zw 3905

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Z Gdańskiem koresponduj po polsku!

Miły nasz przyjaciel paryski, ceniony publicysta Bienaimé, pisząc w „La Victoire” o napadzie niemieckim pod Opaleniem zauważył, że mentalność pruska pozostała tą samą, co dawniej, bo Prusak jak wierzył, tak wierzy w siłę, zachwyca się siłą i siłą służy mu za prawo.

Jakże często zapomina się w Polsce o tej prawdzie! Zapominają o niej zarówno Polacy, którzy pruskich metod nie poznali, tak jak my, na własnej skórze, a zapominają — niestety! — również różni Wielkopolanie i Pomorzanie, których przeszłość jakby niczego nie nauczyła. Są między nami ludzie, których służalczość do Niemiec stosunek nazwać można sentymentem wychowanka, któremu zaimponował bał wychowawcy! Nie do nich zwracamy się w niniejszym feljetonie, a do tych wszystkich, którzy dumni są, że są Polakami. Serwilizm tamtych czyni ich nam obcy.

Otóż zdarza się, że zupełnie mimo woli, nieświadomie wielu kupców, czy przemysłowców zachodnio - polskich postępuje w sposób niezgodny z nakazem godności narodowej. Dla przykładu: Korespondowanie z Gdańskiem. Ołbrzymia większość naszych przedsiębiorców koresponduje z kupiectwem wolnego miasta w języku niemieckim. Wydawałoby się: rzecz drobna, nie warta zaprzatania uwagi. A jednak jest to napózor tylko drobnostka. Bo skutki jej są ważne.

Przedewszystkiem: nie my od Gdańska, a Gdańsk od nas zależy. Tylko dlatego, że nie przypominamy gdańszczanom tej ich zależności, są oni krnąbrni w stosunku do nas. Wiadomo: Prusak nie jest subtelny, a gruboskórny. Argumenty, retoryki nie zdołają go przekonać; przekona go — pałka, ta sama maczuga, która tak często jest w użyciu w Gdańsku, gdy między setką tubylców znajdzie się bezbronny Polak.

Polacy argumentami kija nie posługują się i nie będą się posługiwać. Na to są zbyt cywilizowani. Ale trzeba Prusakom gdańskim dać do zrozumienia, że żywiąc ich, domagamy się od nich tej uprzejmości i uczynności, której ma prawo domagać się klient od kupca. W pierwszej linii musimy domagać się, aby taki pan, który ciągnie z nas zyski, nauczył się języka polskiego, albo przynajmniej zaangażował sobie korespondenta - Polaka.

Tymczasem dzieje się wręcz przeciwnie: Gdańsk wszczął ostatnio akcję przeciw przybyłymi pracownikom - Polakom na gdański rynek pracy, przyczem — jak to wynika z oświadczeń „Danziger Neueste Nachrichten” — cała ta kampania przeciwpolaka nie gospodarcza, lecz polityczna ma podłoże.

Oddział gdański tutejszego Związku Pracowników kupieckich wydał odezwę, w której prosi polskie koła gospodarcze, aby z Gdańskiem korespondowały po polsku, bo zgubny wpływają na niemiecku pozbawia pracy członków tego związku, nie mówiąc już o wspomnianych wyżej względach natury narodowej.

Pamiętaj więc, drogi Czytelniku, do Gdańska pisuj po polsku i domagaj się polskich odpowiedzi!

Krótkie informacje gospodarcze

— Dnia 4 czerwca r. b. o godz. 18-ej odbędzie się w ministerstwie rolnictwa konferencja prasowa, na której dyrektor Departamentu p. Adam Ross wygłosi referat na temat: „Wytężenie polityki rolnej w roku gospodarczym 1930/31”.

— Ministerstwo skarbu komunikuje, że wiadomość, podana w jednym z pism warszawskich, jakoby Dyrekcja Państwowego Monopoli Tytoniowego miała podnieść ceny swoich wyrobów od dnia 1 czerwca r. b. jest niezgodna z prawdą.

— Liczba bezrobotnych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, zmniejszyła się w czasie od 24. 3. — 1. 5. r. b. o 414 osób i wynosi 21 405 bezrobotnych.

— W czasie od 20—27 maja r. b. lista bezrobotnych na terenie woj. Śląskiego zwiększyła się o 190 i wynosi 133 833. Uprawionych do pobierania zasiłków było 18 557, w tem z akcji pomocy państwowej dla bezrobotnych na Śląsku korzystało 1 369 osób.

— Komisja rolno sejmowa czeskosłowackiego uchwaliła projekt wniosku w sprawie podniesienia cel na produkty hodowlane. Ponieważ sprawa ta jest pilna, należy oczekiwać rychłego omówienia wniosków przez plenum Izby.

Czy można pobudować domek za 15000 zł?

W odpowiedzi na artykuł Stowarzyszenia Techników w Poznaniu, w którym poddana została krytyka kalkulacji kosztów stawiania budynków standardowych z materiału zw. „Statyt”, otrzymaliśmy od tow. spóldz. „Statyt” poniższe uwagi, które dla wyjaśnienia niezmiernie ciekawego zagadnienia przytaczamy:

„Na zebraniu informacyjnym, które odbyło się w dniu 17 maja b. r. w gmachu Izby przemysłowo - handlowej w Poznaniu organizatorzy spółdzielni wytwórczej „Statyt” postawili szereg tez, które niemiłe zostały przyjęte przez niektórych z pp. Budowniczych. Zasadniczą tezę pracy Tow. „Statyt” jest obniżenie kosztów stawiania budynków i to o ca. 50 proc. obecnych kosztorysów budowlanych na mniejsze domki o 5 — 7 ubikacjaach.

Drogą 3-letnich żmudnych prac badawczych Instytut Doświadczalny opracował wynalazek inż. Br. Rogozińskiego nowego materiału budowlanego znacznie tańszego od cegły oraz organizację stawiania standardowych budynków z zastosowaniem szeregu nowych, jeszcze nie znanych w Polsce, pomysłów z dziedziny wewnętrznego urządzenia budynków mieszkalnych.

Autorowie notatki poruszając kwestję kalkulacji stawiania tanich domów podają w wątpliwość, czy Towarzystwo będzie mogło tak znacznie obniżyć koszty budowy.

Otóż przedewszystkiem zarówno na zebraniu, jak i w notatce pp. Budowniczych niestety podali jedynie minimalny koszt budynku według ich kalkulacji nie wyszczególniając poszczególnych pozycji.

Według zdania autorów notatki dom o 5 ubikacjach, 125 m kw. powierzchni, 500 m kb. pojemności powinien kosztować minimum 25.000 zł. Ażeby wyjaśnić, dlaczego jednak Towarzystwo „Statyt” będzie mogło dać budynek w cenie jeszcze tańszej podajemy następujące uwagi: oszczędność wynikająca z zastosowania „Statytu” zamiast zwykłej cegły, t. zn. oszczędność w kosztach materiału, w robociznie (gotowe większe bloki), oszczędność w zastosowaniu stropów, oraz przepięcie ze „Statytu”, oszczędność w tynkowaniu (przy „Statycie” zbyt ciężkie) dają razem ca. 15 proc., co od sumy zł 25.000 wyniesie zł 3.750, wówczas obniża się koszt do zł 21.250. Dalsza oszczędność przy zastosowaniu specjalnego systemu dachów krytych blachą, nowego rodzaju pieców, cen-

tralnego ogrzewania, drzwi i ram okiennych, oraz oszczędność w masowej produkcji innych wewnętrznych urządzeń, jak i samej robociznie wewnętrznej przy standardowym systemie budowania daje możliwość dalszej ca. 10 proc. niżki w sumie zł 2.500, wówczas suma kosztów spada do zł 18.750. Nareszcie oszczędność na kosztach projektów, zarobku pp. budowniczych itd. wynosi dalsze i ostatnie ca. 15 proc., czyli domek, o którym mowa, może kosztować i będzie kosztować nie więcej niż 15.000 zł.

Spółdzielnia „Statyt” nie liczy na zysk ze stawiania budynków, lecz jedynie zadawania się pewnym zarobkiem na fabrykacji materiału „Statyt”, wobec czego kosztorys budowy opiewa na oryginalne ceny materiałów, robocizny i administracji bez żadnych dodatków. Dlatego też staje się zrozumiałym, że pp. budowniczowie nie mogą pójść niżej swej kalkulacji, gdyż przecież muszą z czegoś żyć. Nawigując do powyższych wywodów stwierdzamy dalej, że, jeśli nawet domek ze „Statytu” według kalkulacji autorów notatki powinien kosztować zł 21.250, to już sam fakt różnicy kosztorysów domku pomiędzy dotychczasową kalkulacją zł 30.000 a zł 21.000, czyli prawie 30 proc. jest dowodem, że zarówno wynalazek „Statytu” jak i sposoby budowy domów opracowane przez Towarzystwo „Statyt”, już spowodowały pewną rewizję kosztorysów budowy i bezwzględnie odegrały doniosłą rolę w dziedzinie budownictwa.

Byłoby pod każdym względem pożądanym, gdyby pp. oponenci zechcieli uzasadnić syntezę kalkulacji swej przez liczbowe wyszczególnienie pozycji, które stanowią jej podstawę, a wówczas byłoby możliwe wykazanie szczegółów obniżenia każdej pozycji popartej ofertami i innymi dowodami, które uzasadniają syntezę kalkulacji Towarzystwa „Statyt”. W danym wypadku zarówno Instytut Doświadczalny, jak i Spółdzielnia „Statyt” chętnie dopomogą swymi wskazówkami do uzyskania praktycznej możliwości ujęcia każdej pozycji kosztorysu budowlanego w ten sposób, ażeby rzeczywiście każdy mógł pobudować się, nie wydając napróżno tysięcy, a nawet dziesiątków tysięcy złotych, co niewątpliwie przyczyni się do wzmocnienia ruchu budowlanego, a pp. budowniczym, przy większym obrocie, chociażby przy zmniejszonym honorarium od każdego budynku da większy dochód”.

Konjunktury Ziemiołody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	26. 5.	27. 5.	28. 5.	29. 5.	30. 5.	31. 5.
Pszonica						
Warszawa	43,00	43,00	—	—	42,50	—
Poznań	41,75	—	41,75	—	40,75	40,50
Lwów	37,75	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	39,00	—	40,00	—
Żyto						
Warszawa	16,50	17,75	—	—	16,00	—
Poznań	17,00	—	17,00	—	16,50	16,00
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	14,50	—	15,00	—
Jęczmień						
Warszawa	19,00	19,00	—	—	19,00	—
Poznań	21,50	—	21,00	—	21,00	21,00
Lwów	16,25	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	16,00	—	16,50	—
Owies						
Warszawa	17,50	17,50	—	—	17,50	—
Poznań	17,75	—	17,50	—	17,50	17,50
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	14,00	—	14,00	—

Na krajowych rynkach zbożowych obserwujemy dalszy spadek cen i to na całej linii. Jakkolwiek nie jest on znaczny, bo przy życie wynosił od 0,50 do 1,00 zł, przy pszenicy od 0,50 do 1,25 zł, przy jęczmieniu i owisie o kilkadziesiąt groszy, to jednak zwłaszcza jeśli chodzi o żyto, osiągnęliśmy poziom cen poniżej notowań z lutego, gdy zdawało się, że wówczas poziom ten in minus nie może już być przekroczony. Tymczasem dzisiaj już na przednówku ceny wykazują nadal tendencję zniżkową, gdyż okazuje się, że poza pszenicą

mamy jeszcze zboża poddostatkiem, a perspektywy na przyszłe żniwa zapowiadają się jawniejsze. To też nie dziwnego, że odzywają się głosy o „kleśce urodzaju”, bo z urodzajem związany jest dalszy spadek cen. Niestety stosunki tak się układają, że spadają ceny surowców i środków żywności, natomiast ceny fabrykatów przemysłowych dość skutecznie opierają się tej tendencji zniżkowej, co wywołuje szereg komplikacji w życiu gospodarczym nie tylko Polski, ale i całego świata.

Również dla produktów mącznych, kasz otrap itd. przeważała tendencja zniżkowa.

Na rynkach zagranicznych obserwujemy podobny, choć może mniej zaakcentowany spadek cen na ziemiołody.

Manufaktura

Na rynku łódzkim przedalnicy wełny podwyższyli — w związku z poważnym podrożeniem surowca na światowym rynku wełny — ceny przedży czesankowej w ostatnich dniach o 2 do 2 i pół proc. mimo że zapotrzebowanie krajowych fabryk się zmniejsza. Nie wpływa to jednakże na stan uruchomienia przędzalni, które znaczną część swej produkcji umieszczają zagranicą przy zwiększającym się popycie. Na rynku gotowych tkanin wełnianych i chesankowych w dalszym ciągu sytuacja ogólna kształtuje się bardzo niepomyślnie. Brak jest zupełny nabywców, co tłumaczy się przypadającym na obecne miesiące okresem przejściowym w tej branży, między zakończonym sezonem letnim, a mającym się rozpocząć sezonem zimowym. W najbliższym czasie przemysł wełniany wysłanych przedstawicieli na prowincję z kolekcjami wyrobów zimowych.

W przemysle bawełnianym nastąpiła w ciągu maja pewna poprawa uwidaczniająca się zarówno w zmniejszeniu bezrobocia jak i w przedłużeniu czasu pracy w tygodniu. Propaganda „perkalików” odniosła pewien skutek i za to należy się wdzięczność naszemu doradcy finansowemu p. Deweyowi i jego małżonce.

Drzewo

Na rynku drzewnym w kraju panuje zupełna stagnacja wskutek zastój w budownictwie i przemyśle meblarskim. Ceny materiałów tartych zarówno budowlanych, jak i stolarskich obniżyły się w ciągu kwietnia o blisko 10 proc. W okręgu krak. zamknięto w następstwie niekorzystnej konjunktury około 40 proc. tartaków.

W przemyśle drzewnym okręgu bielskiego wzmożił się nieco ruch w tartakach. Zbyt na rynku wyrobów tartych jest umiarkowany. W eksporcie nie daje się odczuć większe ożywienie. Ceny bowiem, jakie limitują odbiorcy niemieccy i czeskosłowaccy, są b. niskie.

Wogóle należy zaznaczyć, że sytuacja eksportowa przedstawia się niekorzystnie, ponieważ nasz eksport drzewny odczuwa coraz dotkliwiej konkurencję drewna rosyjskiego, które konsekwentnie zdobywa ciągle nowe rynki zbytu. Eksport kieruje się w małych ilościach do Niemiec, żywsze zainteresowanie na miękkie materiały okazuje Francja, przy bardzo niekorzystnych jednak cenach. Ceny eksportowe kształtują się na ogół zniżkowo.

Przemysł metalowy

W przemyśle metalowym sytuacja ostatnio pogorszyła się. Ograniczona została produkcja w wielu działach tego przemysłu lub w fabrykach wagonów kolejowych, maszyn parowych, w dziale silników Diesla, w fabrykach montowniach samochodów, karoserji, w fabrykach maszyn i aparatów cukrowniczych, maszyn włókienniczych, w odlewniach, w fabrykach maszyn rolniczych, elektrycznych, obrabiarek, maszyn budowlanych i t. p. Na poziomie z poprzednich miesięcy utrzymał się stan zatrudnienia w fabrykach parowozów, w dziale silników spalinywych. Nieznaczna poprawa nastąpiła w dziale konstrukcji żelaznych, urządzeń i instalacji zdrowotnych, w fabrykach drutu, śrub i nitów, w dziale artykułów kuchennych. Słabe zapotrzebowanie na rynku wewnętrznym na artykuły produkowane, przez większość fabryk metalowych zmusza przemysł krajowy do szukania zbytu na rynkach zagranicznych. Wyśiłki eksportowe polskiego przemysłu metalowego w wielu wypadkach dają pozytywne rezultaty. Eksport stopniowo rozwija się.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Zapisy na Premijową Pożyczkę Budowlaną.** W związku z licznymi zgłoszeniami na zakup Premijowej Pożyczki Budowlanej, które prawdopodobnie przekroczy z dużą nadwyżką emitowaną przez Skarb Państwa sumę zł 50 000 000, dowiadujemy się, że przydział obligacji Premijowej Pożyczki Budowlanej między subskrybujących odbywać się będzie według kolejności zgłoszeń z tem, że zapisy drobnych subskrybentów również będą uwzględnione. Jest to wywołane dążeniem do umożliwienia najszerzszemu warstwowi ludności nabycia obligacji omawianej pożyczki po cenie nominalnej. Zapisy przyjmują się od poniedziałku 2. 6. roku bież.

(k) **Praca polskiego lotnictwa cywilnego.** W kwietniu r. b. aparaty polskich linii lotniczych „Lot” wykonały ogółem 438 lotów, przelatując 97 425 kilometrów. Regularność osiągnięta przez aparaty naszych linii cywilnych wynosiła 99,1 proc. W miesiącu tym przewieziono 1071 pasażerów, 34 376 kg. bagażu i towarów oraz 5 928 kg. poczty. Poza tem aparaty odbyły 36 lotów nieprzewidywanych w rozkładzie, przelatując 10 991 km. i przewożąc 12 782 kg. bagażu i towarów oraz 123 kg. poczty.

(k) **Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa” w Warszawie.** Walne zgromadzenie akcjonariuszów tow. ubezpieczeń „Europa” odbyło się w Warszawie dnia 27 maja r. b. pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. inż. Artura Machlejdę. Sprawozdanie z działalności towarzystwa za 1929 rok złożył prezes zarządu p. H. Wiczorkowski, który na wstępie scharakteryzował ogólnogospodarcze stosunki w Polsce, w jakich w roku ubiegłym dział ubezpieczeń na życie się rozwijał, a następnie przeszedł do zobrazowania na tem tem rozwoju towarzystwa. Jakkolwiek stosunki gospodarcze w Polsce w 1929 roku rozwijały się pod znakiem kurczenia się obrotów, jednakowoż ubezpieczenia na życie wykazały wzrost składek, który wyniósł dla wszystkich polskich towarzystw ubezpieczeń średnio 20 proc. w porównaniu z 1928 rokiem, a dla towarzystwa „Europa” nawet prawie 25%, czyli towarzystwo „Europa” wykazało w 1929 roku rozwój wyższy od przeciętnego dla wszystkich polskich towarzystw. Zbiór składek towarzystwa w 1929 r. wyniósł 6 120 480,01 złotych. Suma bilansowa wzrosła do zł 9 339 444,91, a suma r-ku ubezpieczeń na życie do zł 14 756 274,60. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł 1 000 000. — Suma ubezpieczeń ważnych wynosi zgórą 100 000 000 zł. Suma wypłaconych odszkodowań i wykupów osiągnęła w 1929 roku zł 481 851,19. Fundusz ubezpieczeniowy w kwocie zł 5 815 359,92 ma pokrycie z nadwyżką w nieruchomościach, papierach procentowych, lokatach hipotecznych i pożyczkach pod zastaw polis. Towarzystwo skutecznie nadbudowę swych wielkich domów w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej nr. 136 i Królewskiej nr. 18.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Niszczycielski szal żywiołu

Burza gradowa przeszła w pobliżu Poznania — Ogromne straty — Dwie osoby zabite i kilka rannych

Wczoraj popołudniu przeszła nie-daleko Poznania olbrzymich rozmiarów burza, połączona z gradem. Nawiedziła ona szczególnie następujące miejscowości: Stęszew, Wielka Wieś, Wiry, Chmielniki i Trzciel. Szkody wyrządzone przez grad są ogromne, a w pewnych miejscowościach zboża są zupełnie zniszczone. Grad był mniej więcej wielkości gołębih jaj, nie dziw więc iż zabił zupełnie zboża a i ludzie byli również narażeni na niebezpieczeństwo.

Z tych okolic przeniosła się burza do powiatu średzkiego, gdzie wyrządziła również duże straty w mniejszym już jednak stopniu niż w poprzednich miejscowościach. Straty poniesione przez rolników są tem dotkliwsze, że wielu z nich nie zdołało jeszcze w bieżącym sezonie ubezpieczyć się.

Ponadto poniedziałkowa burza wzniciła szereg pożarów i nie obyło się bez ofiar w ludziach.

Oto w Bondeczu (pow. wyrzyski) uderzył grom w dom mieszkalny, wskutek czego zmarł nagle na udar serca 70-letni Wojciech Waśkowiak. W innym miejscu grom zabił krowę, a kilka domów doznało silnego wstrząsu. Od uderzenia pioruna zostali porażeni trającą przytomność Paulina Waśkowiakowa i Bolesław Piszka.

W kilku miejscach zerwane zostały linie telefoniczne oraz przewody o silnym napięciu elektrycznym.

W pow. żnińskim od uderzenia pioruna spaliły się chlew, stodoła i obora z martwym inwentarzem, własność Ig.

Pilachowskiego w Cerekwicy. Straty wynoszą około 15 tys. zł.

W pow. chodzieskim w Sokołowie, od uderzenia gromu spaliła się stodoła rolnika Kurta Hugona, z narzędziami i zbiorami, szkody ocenia się na około 23 tys. zł.

W Popielnie uderzył piorun w oborę Ottona Kruegera, paląc ją doszczętnie; zginęła w ogniu krowa.

Donoszą nam o następujących szczegółach wczorajszej nawałnicy.

W Strzeszewie niedaleko Wrześni grom uderzył w zagrodę p. Andrzeja Skrzypczaka, skutkiem czego spłonęła stodoła, chlewy i maszyny rolnicze. pogorzelec ocenia straty na około 10 tys. zł; ubezpieczenie pokrywa za ledwie 4.200 zł.

Burza nie oszczędziła również zabudowań rolnika Kazimierza Kaspryckiego w Dachowie pow. gnieźnieńskiego. Plomienie zniszczyły doszczętnie stodołę, szopę, chlewy i maszyny rolnicze ogólnej wartości około 39 tys. zł. W tym wypadku ubezpieczenie również nie pokryje strat. wynosi bowiem tylko 13 tys. zł.

Straszną nawałnicą, której nie mogli oprzeć się zagrody oraz zasiewy, była groźna i dla ludzi. Oto około godz. 15 znajdowała się na polu niedaleko Nowogofolwarku pod Wrześnią grupa dzieci. Piorun uderzył w jedno z nich, mianowicie 10-letnią Agnieszkę Plutówną, zabijając ją na miejscu. Reszta na szczęście nabawiła się jedynie niemałego strachu.

Ku czci Kochanowskiego

Ciekawa wystawa z okazji czterechsetlecia urodzin poety

W związku z obchodem czterechsetnej rocznicy narodzin Kochanowskiego zorganizowano — jak już pisaaliśmy — ciekawą wystawę. Powstał specjalny w tym celu komitet wystawowy, w którego skład weszły następujące osoby: panie dr. Ludwika Dobrzyńska - Rybicka, Aniela Koehle-rownia, Helena Retz i dr. Bożena Szulc-Golska oraz panowie Jan Kuglin i ks. Edmund Majkowski.

Prace komitetu ograniczały się do zbiorów poznańskich i do Biblioteki Fundacji Kórnickiej. Z instytucji naszego miasta biorą udział w wystawie archiwum archidiecezji poznańskiej, biblioteki: archidiecezjalna, Raczyńskich, Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Uniwersytecka. Poza eksponatami tych instytucji otrzymał komitet od kilku osób prywatnych fotografie uczestników obchodu 350-lecia śmierci poety. Punktem kulminacyjnym tego obchodu było, jak wiadomo, odsłonięcie pomnika Jana Kochanowskiego na placu Katedralnym w Poznaniu. Na tem miejscu dziękuje komitet dyrekcji i wszystkim innym osobom, które dostarczyły eksponatów, jak najserdeczniej za okazaną życzliwość.

Pierwotnym zamiarem komitetu było urządzić wystawę w sali portretowej archiwum archidiecezjalnego, dawnej akademii biskupa Jana z Lubrańca, leżącej w najbliższym otoczeniu katedry, której Jan Kochanowski był od roku 1564 do r. 1574 proboszczem. Okazało się jednak, że na osobną wystawę komitet za mało znalazł materiału. Wobec tego postanowiono u-mieścić pokaz w ramach uroczystej akademii, jaką pod auspicjami J. M. Pana Rektora i senatu Uniwersytetu Poznańskiego przygotowywał zarząd Poznańskiego Oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. Za przychYLENIE się do prośby komitetu ks. dyr. Edmund Majkowski podziękował gorąco J. M. Panu Rektorowi, senatowi U. P. i zarządowi Oddziału Poznańskiego Towarzystwa Literackiego.

Wystawowe eksponaty zgromadzone w szeregu oszklonych witryn. Znalazły się tam więc przekłady i dzieła, dotyczące się do poety, pisane przez Pożnańczyków i wydane w Poznaniu. M. i. zwracają powszechną uwagę „Lamenty” (Treny) we włoskim przekładzie znakomitego polonisty Enrica Damiani'ego. W innych gablotkach widniały akta kapituły, plan sytuacyjny pomnika, sprawozdanie z posiedze-

nia komisji „pomnikowej” z dnia 24 marca 1884 roku. Ciekawie przedstawiał się dokument erekcyjny złożony w kamieniu węgielnym pomnika na Ostrowie Tumskim.

W osobnej gablotce zebrano fotografie członków komitetu jubileuszowego z Augustynem hr. Cieszkowskim, ks. dr. E. Likowskim i Emilją Szczaniecką na czele. Nowością są akta kapituły dotyczące się procesu, wytoczonego przez proboszcza Jana Kochanowskiego burmistrzowi poznańskiemu Janowi Kijeńskiemu o dziesięćcinę ze wsi Wierzbic z roku 1573. Wystawiono też nieznanne dotąd akta instalacji i zrzeczenia się prepozytury z dnia 1 czerwca 1574 roku.

Mamy wreszcie cały szereg dzieł Kochanowskiego, poczynając od najstarszych krakowskich z lat 1611 — 1629, warszawskich z 1767 i 1803 roku, wrocławskich (z 1825 roku) aż po najnowsze „jubileuszowe” wydanie Trenów we Lwowie. Wystawę każdy powinien obejrzeć, a należy się pośpieszyć, gdyż będzie otwarta jeszcze tylko do środy włącznie. J. Mł.

W napadzie szalu

Rzuciła się z nożem na męża i dzieci

W poniedziałek żona kierownika kasy powiatowej w Ostrowie Helena Stasińska usiłowała zabić nożem kuchennym swego męża Antoniego i dwoje dzieci: 14-letnią Katarzynę oraz 12-letniego Edwarda. Mężowi zadała Stasińska pchnięcie nożem w lewą pierś, synowi Edwardowi przecięła szyję z tyłu na linii od ucha do ucha a córce Katarzynie pokłóła nożem oba ramiona.

Poranionych przewieziono do lecznicy miejskiej, dokąd również odstawiono Stasińską. Sprawczyni krwawego zajścia zdradza pomieszenie zmysłów i była już w ubiegłym roku w zakładzie dla umysłowo chorych w Dziekanówce. (k)

Sezon na ławicy

Drugi dzień wyścigów konnych

W drugim dniu wyścigów konnych z totalizatorem, t. j. w środę, biegi zaczynają się o godz. 16. Program przewiduje po dwie gonitwy płaskie, z płotami i z przeszkodami.

Zgłoszenia koni wypadły o wiele lepiej niż w pierwszym dniu. Przybyły nowe jak: „Tuhaj Bej”, „Horodanka”, „Westalka”, „Gazimur”, „Roma”, „Pupilka”, „Flirt Ersatz” — gonitwy zatem zapowiadają się jeszcze ciekawiej.

Niedziela pokazała, że na faworytów nie można zawsze liczyć, zwi-

szcza w biegach z przeszkodami, ponieważ płoty na sezon obecny wybudowano nowe i są o wiele trudniejsze. Dojazd na tor pociągami o godz. 15.15 — powrót specjalnym pociągami, oraz autobusami. Szczegóły mianowań w programach.

KALENDARZYK

Wtorek, 3 czerwca 1930.

Słońce: wschód 3.35; — zachód 20.06; — długość dnia 16 godz. 30 min.

Księżyc: wschód 10.31; — zachód 0.49; — pierwsza kwadra.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 13 st. C., pochmurno, wiatr wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 753 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 25 st. C., najniższa + 10 st. C. Ilość opadu 22 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Wczoraj + 0,20 m; dziś + 0,22 m.

Kal. rzek.: Kłotylda Kr.; jutro Kwiryn.

Kal. słow.: Bratumiła; jutro Lutomił.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Sapiieżyńska, pl. Sapiieżyński 1. — Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apteka pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, Kraszewskiego 12.

Łazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha.

Wilda: Apteka pod Koroną, Górna Wilda 61.

Pogotowie Lekarskie Związku Lekarzy, ulica Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— **Z Okręgowej Izby Kontroli w Poznaniu.** Na czas urlopu wypoczynkowego prezesa Izby Kontroli Państwowej w Poznaniu p. Mikołaja Zawadzkiego, kierownictwo Izby Kontroli objął z dniem 1-go bm. wiceprezes Izby, p. Władysław Bobrowski.

— **Śp. Wojciech Suszczyński.** W tych dniach złożono na cmentarz świętojańskim na wieczny spoczynek cichego pracownika na niwie społecznej, śp. Wojciecha Suszczyńskiego. Zmarły jako były urzędnik pruski sędzi z zaparciem się siebie wśród największych niekiedy trudności przez życie, pozostając w głębi duszy gorącym patriotą, pomagając w miarę możliwości swym rodakom. Sprowadził się do Poznania, już jako emeryt, był przez przeszło 20 lat w miejskiej Opiece społecznej, spiesząc z opieką i radą biednym swej dzielnicy. Stąd cieszył się ogólnym poważaniem i szacunkiem, tem więcej, że wielu młodych zawdzięcza cichej jego pomocy stanowisko i utrzymanie. Z dwóch córek Zmarłego jedna jest nauczycielką języka angielskiego, druga znaną skrzypaczką, przebywającą obecnie w Ameryce.

— **30-letni jubileusz pracy zawodowej** obchodził dnia 1 bm. kościelny przy kościele OO. Franciszkanów w Poznaniu p. Jan Szulc.

— **W prywatnym humanistycznym gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Poznaniu, pl. Świętokrzyski 4** zdaly pod kierownictwem b. rektora U. P. dr. J. Grochmalickiego egzamin dojrzałości wszystkie abiturjenci: pp. Białkowska Antonina, Frankowska Marja, Gizellanka Zdzisława, Higersbergówna Janina, Hubertówna Ludomiła, Hyszerówna Monika, Jarocińska Kornelja, Małuszkówna Celina, Nowakowska Marja, Porankiewiczówna Anna, Ristowówna Janina, Słuszkiewiczówna Zofja, Stasińska Irena, Stechowianka Ofe-lja, Tomaszewska Wanda.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. Gen. Hallera, Jeżyce.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 20 w lokalu obrad przy ul. Kraszewskiego 16. Na porządku obrad ważne sprawy. Przybędzie również prezes zarządu Związku drh. dr. St. Celichowski. O liczny udział członków uprasza Zarząd.

— **K. P. H. przy I. Lotniczej Drużynie Harcerskiej.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się 4 bm. o godz. 20 w IV szkole wydziałowej przy ul. Berwińskiego.

— **„Unitas” Okr. Pozn.** Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 20 w Bazarze przy ul. Nowej 8 (salka Koła Tow.). Wykład wygłosi ks. dyr. Biłko p. tyt. „Najwięcej polski rytuał stosowany obecnie na Śląsku Cieszyńskim.”

— **Tow. Uczniów Handlowych.** Zebranie sekcji Związku Pracowników Kupieckich odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w małej sali Domu Królowej Jadwigi przy Al. Marcinkowskiego 1.

— **Akademickie Koło Misyjologiczne.** Walne zebranie odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 20 w sali 17 Coll. Minus. Obecność członków obowiązkowa. Goście mile widziani.

Uchronisz płuca od nikotyny

używając tutek (gilz) Tw 1538

ALTESSE pełnowatki.

— **Zw. Emerytów Państw. oraz Wdów i Sierot.** Zebranie odbędzie się dnia 3-go bm. o godz. 18 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska.

— **Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego — Łazarz-Górczyn.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w Kasyne Obywatelskiej przy ulicy Marsz. Focha 80. Na porządku obrad ważne sprawy.

— **Związek Zawodowy Automobilistów R. P. — Oddział w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 20 w lokalu p. Borysiaka przy ul. Sew. Mielżyńskiego.

— **Koło Seniorów — Jeżyce.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18.

— **Sodalicia Pań Konfekcyjnych.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 19.30 w sali przy kościele OO. Jezuitów. Nabożeństwo miesięczne dnia 8 bm. o godz. 7.45 rano w kaplicy sodalicyjnej.

— **Druga Sodalicia Pań Miejskich pod wezw. Królowej Korony Polskiej.** Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 17 w sali wykładowej Archiwum Archidiecezjalnego przy ul. Lubrańskiego nr. 1. Dojazd tramwajem nr. 2, przystanek przy katedrze. Tego dnia rano o godzinie 8.30 nabożeństwo sodalicyjne ze wspólną komunią św. w kaplicy zakładu św. Józefa. W środę w godzinach od 16 do 18 sposobność do spowiadania się w tejże kaplicy.

— **Ognisko Polek.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 18.30 w sali Stow. Techników przy ul. św. Marcina 21. Wykład wygłosi ks. dyr. Wołkowski.

— **Związek byłych podoficerów zawodowych Rz. P.** Miesięczne zebranie plenarne odbędzie się w dniu 4 bm. o godz. 18 w lokalu p. Smoniewskiego przy ulicy Wronieckiej. Ze względu na ważne sprawy obecność wszystkich członków pożądana.

WYKŁADY

— **Wykład z dziedziny szkolnictwa zawodowego.** Z inicjatywy Towarzystw Kupieckich w Poznaniu odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w auli Miejskiej Szkoły Handlowej przy ul. Śniadeckich 54-58, wieczór poświęcony zagadnieniu szkolnictwa handlowego. Referaty wygłoszą: naczelnik szkolnictwa zawodowego w Kuratorjum Okr. Szkolnego Pozn. na temat: „Szkolnictwo zawodowe w Polsce ze specjalnem uwzględnieniem szkolnictwa handlowego w Poznaniu” oraz dyrektor Miejskiej Szkoły Handlowej na temat: „Pomoc społeczeństwa dla szkół handlowych”. Zwracając kupiectwu uwagę na oba referaty, należy przypuszczać, że jak największą ilość przedstawicieli kupiectwa na wieczór ten przybędzie.

ŻYCIE SOKOLE

— **Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół” XIV. Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 19.30 u p. Smoczyka przy ul. Marsz. Focha 70.

— **„Sokół” Poznań IV. Łazarz.** Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 4 b. o godz. 20 w sali Zw. Kolarzy Polskich przy ul. Spokojnej 24.

— **Zebranie miesięczne gniazda śródmieście** odbędzie się w środę o godz. 20.15 w salce zebrani przy ul. św. Marcina 65. Na porządku obrad wykład mec. dr. Kolszewskiego o Jugosławii. Ze względu na aktualność tematu w związku z wszechsłowiańskim zlotem w Białogrodzie, co referent specjalnie uwzględni oraz na inne ważne sprawy porządku obrad należy się spodziewać licznego udziału członków.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Koło Muzyczne Urzędników Dyrekcji Okręgowej Kolei Państw. w Poznaniu** celem wzmocnienia orkiestry symfonicz-

Czytelnikom Naszym,
przejeżdżającym
przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają naj-
świeższe numery

„Kurjera Poznańskiego”

we wszystkich kioskach
gazetowych

na dworcach i w wiel-
kich hotelach

nej poszukuje dwóch waltornistów, którzy bezinteresownie zechcą poświęcić się sztuce. Zgłoszenia na próbie w poniedziałki i czwartki od godz. 20 do 21,30 w gmachu dyrekcyj przy Wąłach Zygmunta Starego 4. III. piętro.

— **W Państw. Seminarjum Ochro-niarskiem** przy ul. Długiej 4 odbędzie się egzamin wstępny dla nowych kandydatów dnia 23 bm. na kurs I i dnia 24 bm. na kursy wyższe. Wpisy przyjmuje się w kancelarii zakładu od godz. 12—13.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Przebieg pogody w maju 1930 r.** Według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego U. P. pogoda w ubiegłym miesiącu miała charakter umiarkowany, nieco pochmurny. Temperatura powietrza wahała się w Poznaniu w granicach od 3 do 24 st. Celsjusza; średnio zaś wyniosła 13,3 st. i przewyższała normę zaledwo o 0,1 stopnia. — Deszcze padały umiarkowanie i przyniosły w 12 dobach ogółem 53 milimetrów wody, co stanowi 116 proc. normalnego opadu w maju. — Słońce świeciło ogółem przez 231 godzin, czyli 90 proc. zwykłego czasu ustępowania w tym miesiącu. W obserwatorium meteorologicznym w Gołębiniu temperatura powietrza była średnio o pół stopnia niższa niż w śródmieściu. Burze przeciągnęły nad miastem 4 razy. W bieżącym miesiącu należy oczekiwać silniejszego nawrotu zimna, który zwykle nawiedza nas około połowy tego miesiąca.

Prof. W. Smosarski.

— **„Dzień kultury rosyjskiej”.** Organizację rosyjską w Poznaniu zorganizowały ubiegłej niedzieli piękna akademie w Domu Ewangelickim, na którą zgromadziło się dość dużo publiczności. Odczyt p. dr. M. Lyskina, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wzbudził wielkie zainteresowanie. W części koncertowej wzięli udział pp. Krysielczowa (sopran), O. Karpaczka (fortepian), artyści opery poznańskiej M. Perkowicz (tenor) i A. Karpaczki (baryton) oraz chór mieszany pod batutą p. T. Muzyki. Akademia wypadła bardzo ładnie, ku całkowitemu zadowoleniu zebranych. (tr.)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Grom uderzył w kościół garnizonowy** podczas wczorajszej burzy. Na szczęście piorun nie wyrządził poważniejszych szkód poza lekkim nadwyrężeniem dachu, z którego spadło kilka dachówek. O drugim wypadku uderzenia donoszą nam z kół czytelników. W jeden z domów na Wrocławskiej uderzył piorun, nie wyrządził jednak poważniejszych szkód, a odpadł tylko tynk. (k.)

— **Wpadł pod tramwaj.** Ciężkiemu wypadkowi uległ wczoraj wieczorem na Górnej Wildzie student Marjan Mikolajewski, zamieszkały przy ul. Gen. Umińskiego 24a. Wskakiwał on do tramwaju linii 8 w błęgu i upadł tak nieszczęśliwie, że dostał się nogami pod wóz. Koła tramwaju zmiażdżyły Mikolajewskiemu stopę, a ponadto odniosł on inne obrażenia cielsne. Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego. (z.)

— **Zderzenie cyklisty z wozem.** Na placu Prezydenta Drwęskiego woźnica Bolesław Stachowiak najechał na cyklistę Franciszka Kabata, zamieszkałego przy szosie Obornickiej. Kolarz został lekko pokaleczony. (z.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Zwyrodnienie i zdziwienie.** W niedzielę wieczorem na stacji Pogotowia Lekarskiego (tel. 55-55) zgłosił się student politechniki lwowskiej M. Łabiński, zamieszkały przy ul. Słowackiego 27. Ł. zeznał, że napadło na niego 3 opryszków w chwili, gdy szedł drogą obornicką w towarzystwie kobiety. Zznał, że napastnicy zbili go łaskami, a chcąc zmusić do pozostawienia towarzyszy, strzelili nawet kilkakrotnie z rewolweru. Napadnięty ratować się musiał ucieczką. Lekarz opatrzył Ł., gdyż był on ranny niebezpiecznie w pobliżu oka. — W nocy na niedzielę, jak doniósł policji ks. proboszcz Putz, trzech niewyśledzonych osobników urządziło dzikie harce na cmentarzu św. Wojciecha. Było to około godz. 3. Tańczyli oni na grobach i wyrzucili 6 krzyży oraz ponieszczyli kwiaty na grobach. — Zamieszkały w Mosinie Apolinary Sławiński doniósł, że na ul. Rolnej narażnik Wspólnej napadło go kilku nieznanych osobników. Zbili oni Sławińskiego do tkliwie łaskami i zabrali mu portfel z zawartością 7 zł. (k.)

— **Na gorącym uczynku.** Donosiliśmy, że w związku z kradzieżą w browarze przy ul. Dąbrowskiego 139 aresztowano podobno p. Apolinarego Tomaszewicza, mieszkającego przy ul. Półwiejskiej nr. 11. Okazuje się, że wymieniony nie ma z całą tą sprawą nic wspólnego i nie był aresztowany.

— **Złodzieje kieszonkowi na procesji.** Tłumy ludzi, uczestniczące w procesji z okazji przeniesienia relikwii błogosławionego Jana Bosko z kościoła farnego do kościoła księży Salezjanów, okradali oczywiście znowu złodzieje kieszonkowi. Ujęto m. in. Mieczysława Ziembka (ul. św. Rocha), Alojzego Jankowskiego (ul. Kościelna 2) i Mieczysława Kuśmidora bez stałego mieszkania. Aresztowanych odstawiono do więzienia sądowego. (z.)

— **Oszustwa i sprzeniewierzenia.** — P. Antoni Króweżyński, zam. przy Wielkich Garbarach 55 doniósł, że zawarł umowę w biurze pośredniczącym przy Sta-

rym Rynku 45 z Zygmuntem Matytkiewiczem w sprawie odnaglenia mieszkania, za które Króweżyński wpłacił 1500 zł. Jak się później okazało, mieszkanie to było zajęte przez innego lokatora. — P. Ignacy Bartkowiak, zam. przy ul. Bydgoskiej nr. 6-7 został zacementowany przez trzech nieznanych osobników, którzy posadzili go o znalezienie ich pieniędzy. Bartkowiak, chcąc im udowodnić, że pieniędzy nie znalazł, pokazał im swoje. Osobnicy ci, korzystając z nieuwagi pokrzywdzonego, zabrali mu 55 zł a w miejsce tych włożyli papiery. (z.)

— **Kradzieże.** P. Zofji Kucharskiej, zam. przy Al. Marcinkowskiego 24, skradziono portfel, zawierający 70 zł, 5 dolarów i wykaz osobisty. — P. Janowi Guci zam. przy ul. Niegolewskich 2, skradziono biżuterię i bieliznę, wartości około 1800 zł. Dochodzenia w toku. Wspomniane kradzieże są przedmiotem dochodzeń. (z.)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Wypadek samochodowy.** Dnia 1 bm. rozbił się o drzewo przydrożne na szosie Książ-Nowemiasto samochód P. Z. 44366 p. Maksymiljana Ponze'ta, właściciela ziemskiego z Starego Tomysła. P. Ponze't wraz z żoną i synem zdał na pogrzeb pewnego ziemianina w Chilarowie w pow. jarocińskim. Dojeżdżając cmentarza przy Nowemiejście, szofer spostrzegł skręt dopiero w ostatniej chwili i począł hamować. Rozpędzony samochód uderzył jednak lewym przednim kołem o drzewo. Pani P. uderzyła głową w szybę i doznała pokaźnej twarzy oraz złamania prawej ręki powyżej łokcia. Pan P. doznał również poważnych pokaźnych twarzy i raki. Szofer i syn p. P. wyszli bez szwanku. Ofiary wypadku zaopatrzył p. W. Burgert z Nowogomienia, poczem przewieziono je innym samochodem do lecznicy powiatowej w Jarocinie. Rozbity samochód odwieziono kołmi do maj. Subrze. Wina ponosi szofer, który nie znał drogi i mimo tablicy ostrzegawczej nie dostrzegł skrętu. (an.)

— **Strasne odkrycie.** W miejscowości Olpuch pod Kościerzyną przypadkowo wydobyto z jeziora zwłoki 18-letniego robotnika Fr. Kolakowskiego, który przed miesiącem zaginął bez śladu. Komisja lekarska stwierdziła na głowie topielca wielką ranę, zadaną tępm narzędziem, a wszczęte następnie śledztwo wykazało, że K. w dniu zaginięcia brał udział w bijatyce. Wobec tego policja aresztowała trzech rówieśników Kolakowskiego. (x.)

Z WIELKOPOLSKI

— **Obrzycko.** (Wypadek przy pracy.) Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ Oton Stapel, zamieszkały w Zielonej Górze. Wypadek zdarzył się w nadleśnictwie hrabiego Zygmunta Raczyńskiego w Zielonej Górze przy budowie stodoły. Pierwszej pomocy udzielił nieszczęśliwemu p. dr. Jankowski z Obrzycka, który stwierdził zgniecenie 2 palców u lewej ręki, spowodowane uderzeniem siekiery. (os.)

SPORT

Lekka atletyka

Wewnętrzne zawody pań „Warty” przyniosły w pierwszym dniu następujące wyniki: 60 m.: 1. Musielewska 8,4, 2. J. Kryzanka, 3. Chudzińska; skok w dal: 1. Musielewska 4,52, 2. J. Kryzanka 4,50, 3. Chudzińska 4,34; rzut oszczepem: 1. Takwoldówna 28,26, 2. Musielewska 27,75, 3. S. Kryzanka 21,32. W środę o godz. 18 dalszy ciąg zawodów na boisku własnym. W programie biegi 100 m. i 80 przez pł., skok w wyż i rzut dyskiem, w piątek o godz. 18 pchnięcie kulą, skok w dal z miejsca, biegi 200 i 800 m. (ig.)

Budapeszt — Berlin 56:41 spotkanie międzymiastowe w Berlinie przyniosło następujące wyniki: 100 m.: Raggamby (Bud.) 10,9, 400 m.: Barsi (Bud.) 49, 800 m.: Schwerdtfeger (Ber.) 1:57,2, 1500 m.: Szabo (Bud.) 4:03,4, 5000 m.: Kohn (Ber.) 15:37,4, 110 m. pł.: Beschetznick (Ber.) 15,9, 4x100: Budapeszt 42,8, skok w wyż: Kesmarki (Bud.) 1,85, skok w dal: Meier (Ber.) 7,04, 2. Balogh (Bud.) 7,00 m., kula: Daranyi (Bud.) 14,89, dysk: Marvalits (Bud.) 46,47.

Piłka nożna

Na kongres F. I. F. A., który się odbędzie w Budapeszcie od 6 do 9 bm. wyjeżdżają z ramienia PZPN pp. inż. Kuchar i Mallow, z ramienia P. K. S. p. Rutkowski. Porządek obrad obejmuje słynną już definicję amatorsztwa (zwrot utraconych zarobków), która jak waż morski rok rocznię poczyniwszy od kongresu w Pradze na nowo ukazuje się w porządku dziennym. Poza tem omawiana będzie sprawa pewnych drobnych zmian przepisów gry (rzut z rogu, bramkarz, rzut linij bocznej itd.).

Najważniejszym punktem jest kwestia rozgrywek o mistrzostwo świata ze względu na to, iż piłkarstwo nie będzie dopuszczane do olimpiady, Państwa silne projektują rozgrywki pomiędzy sobą, a to ze względów czysto kasowych, pomijając zupełnie związki słabe, ale natomiast czysto amatorskie, z którymi nie chcą spotykać się z powodu kosztów.

Delegacja polska wysunie projekt spotkań w pierwszej kolejce silnych reprezentacji ze słabymi, poczem w drugiej kolejce mają grać zwycięzcy pomiędzy sobą, oraz zwyciężeni, przyczem po 2 porażkach odnośne państwo odpada. Pierwsza seria rozgrywek byłaby wyznaczona zgóry, dal-

sze odbywałyby się na podstawie losowania. Projekt ten jest bardzo demokratyczny i sprawiedliwy, lecz niewiadomo, jak się potencjalni piłkarze do niego ustosunkują. (jc)

Przy okazji dorocznego targu piłkarstwa światła będzie miała delegacja polska sposobność zakontraktowania spotkań między państwowych na rok 1931 i 1932. Poza tem będzie staraniem przedstawicieli P. Z. P. N., aby następny kongres F. I. F. A. odbył się w Warszawie. Trudność polega na tem, iż Szwecja zgłosiła już wniosek o wyznaczenie kongresu do Sztokholmu i nasz jest trochę spóźniony z powodów od PZPN niezależnych. Jednak należy mieć nadzieję, iż delegacja polska wysła swą dyplomację celem uzyskania realnego wyniku w tym względzie. (jc)

Tennis

Turniej zespołowy, urządzony przez sekcję tenisową AZS, w którym wziął udział wojskowy klub sportowy i K. S. Cegielski był niewątpliwie krokiem naprzód w rozwoju poznańskiego tenisu i powinien zachęcić odpowiednie czynniki do zorganizowania okręgu oraz przeprowadzenia rozgrywek. Liczne rozsiane kluby w Wielkopolsce dają pewność pomyślnego rozwoju okręgu. Zainteresowanie turniejem ze strony większej ilości poważnych osób, które brały czynny udział może dać podstawy do nawiązania dalszej owocnej współpracy nad zorganizowaniem powyższych spraw.

Ciekawsze partie zaobserwowaliśmy w czasie turnieju pomiędzy czołowymi graczami AZS a pp. Zougottowiczem i Przybylskim z Wojsk. Klubu Sportowego, Kurzewskim z K. S. Cegielski i Szulwitem z „Warty”, którzy zdobyli kilka zwycięskich punktów dla swoich klubów. Należałoby pomyśleć o zorganizowaniu podobnych turniejów również i dla juniorów. (wx)

RADJO

Programy radjofoniczne

Środa, dnia 4 czerwca 1930 r.

Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdowe i komunikaty gospodarcze; godz. 14.30 kwadrans Tow. Ziemianek Wlkp. „Pokłosie z sekcji Organizacyjnej Tow. Ziemianek” (p. Wanda Chłapowska); godz. 16.55 pogadanka francuska (wygl. p. Omer Neveux); godz. 17.15 audycja dla dzieci w wyk. „Wujcia Ciesia”; godz. 17.45 koncert poświęcony balladom. Wykonawcy: prof. Franciszek Łukasiewicz (fortepian), prof. Janusz Nowak (bas). Program: 1. Loewe. a) Archibald Douglas, b) córka dzwonnika (odśp. p. Nowak), 2. Schubert: Dwa grena-djerzy (odśp. p. Nowak), 3. Chopin: a) Ballada F-moll, b) Ballada A-dur (odegra prof. Łukasiewicz), 4. Moniuszko: Trzech budrysów (odśpiewa p. Nowak); godz. 19.00 „Hupścieć mowi”; godz. 19.10 „Silva rerum”; godz. 19.30 odczyt p. t. „Zagadnienie bolszewizmu” (wygl. red. Swidziński); godzina 19.50 feljeton literacki; godz. 20.05 „Nowe szczegóły do ustroju Polski na podstawie źródeł śląskich” (wygl. dr. Zygmunta Wojciechowski, prof. U. P.); godz. 20.30 koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: Orkiestra tambur - mandolinowa Gimnazjum im. Paderewskiego, pod dyr. prof. Stanisława Kwaśnika, Maria Gasiorowska (sopran), Jadwiga Komorowska (akomp.); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; godz. 22.15 muzyka taneczna.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 16.15 program dla dzieci. P. Henryk Ładosz wygłosi pogadankę p. t. „Zielone Świąta”. Nadprogram „Zagadki i szarady”; godz. 16.45 muzyka gramofonowa; godz. 17.15 „O wiosennych przygodach łowieckich” — Julian Eljs-mond; godz. 17.45 koncert popołudniowy — muzyka baletowa; godz. 19.10 skrzynka pocztowa rolnicza; godz. 20.15 inż. T. Zamojski i Aleksander Girdwoyn, radca Izby Rolniczej — dialog na temat „Czy Polska jest krajem rolniczym, czy przemysłowym?”; godz. 20.30 koncert wieczorny, kameralny. Trio Kmita; godz. 21.10 kwadrans literacki. P. H. Stycz - Naglerowa: „Zawładroga” (Fragm.); godz. 22.10 P. W. Słerszewski wygl. feljeton p. t. „Polacy w winnicach i na polach Francji”; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Katowice (409 m) godz. 16.15 transmisja z Warszawy; godz. 16.45 koncert gramofonowy; godz. 17.15 transmisja z Warszawy; godz. 19.20 inż. Stanisław Nitsch: „Ze świata — Odkrycia, zdarzenia, ludzie”; godzina 20.05 kpt. Roman Sumowski: „Z panteonu rycerskiego ducha: — W rocznicę śmierci Nulla”; godz. 20.30 koncert wieczorny; godz. 21.10 kwadrans literacki; godzina 22.10 transmisja z Warszawy.

Najbliższe koncerty.

Dziś we wtorek dnia 3 czerwca, transmitować będzie „Radio Poznańskie” koncert symfoniczny w wykonaniu uczniów Państw. Konserwatorium muzycznego w Poznaniu, który przedstawi słuchaczom rezultaty pracy rocznej tej zaśluszonej na polu pedagogii muzycznej uczelni. Pięknie zestawiony program zawiera utwory Mozarta, Pergolesiego, Weбера, Mendelssohna i Cesara Francka. Orkiestrą dyryguje p. Zygmunta Latoszewski, występujący soliści należą do klas prof. Ziełińskiej-Lahendzińskiej i prof. Zaleskiego.

W dniu 12 czerwca wystąpi po wielkich sukcesach w Jugosławii i Bułgarii w „Radio Poznańskie” najśladniejsza wiolinistka polska Irena Dubiska. W dniu 19 czerwca przypomina się radjosluchaczom

primadonna opery poznańskiej, Zofja Fedyczkowska i prof. Feliks Nowowiejski, a 26 czerwca grać będzie świetny pianista Alfred Hoehn, znany Poznaniowi z estrady koncertowej.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Pelagja Kublakówna, 5 zł. — M. Lange, Września, 25 zł. — A. S. 2 zł. — J. i I. S. 10 zł. Drozdowiczówna 10 zł. — Karpińska 5 zł. J. G. z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł. — Marja Paczyńska, Środa, z prośbą o zdrowie dla syna 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 3041,19 zł.

Na Tow. Opieki nad inwalidami: Rodzina Anson 5 zł.

Na tanie kuchnie dla biednych m. Poznania: Rodzina Anson 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 10 zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Sodalicia Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 20 w sali zebrań przy ul. Dominikańskiej 8.

— **Chór kościelny pod wezw. św. Grzegorza — Jeżyce.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 20,15 w salce parafialnej.

— **Związek Faszystów Polskich — Łazarz.** Dnia 4 bm. odbędzie się zebranie o godz. 20 w sali Kasyna Obywatelskiego, ul. Marszałka Focha 81.

— **Stow. Lokatorów Domów Magistrackich.** Zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19 w lokalu p. Tomczaka, Chwałiszewo 46. Na porządku obrad ważne sprawy. Obecność wszystkich lokatorów w własnym interesie konieczna.

— **Tow. Przemysłowe „Dzwignia” — Łazarz.** Miejseczne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w lokalu p. Dusika przy ul. Marsz. Focha 62.

— **Stow. Porządku Publicznego — Jeżyce-Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w sali p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego 16. — Zebranie zarządu tegoż dnia o godz. 19 u druha Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18.

— **Klub Damskich Fryzjerów.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się w dniu 5 bm. o godz. 20 w Domu Rzemieślniczym, pokój 107.

— **Koło wycieczkowe „Wiosna”** urządzi w pierwsze święto Zielonych Świąt wielką wycieczkę parostatkami z Poznania do Rogalinki, połączoną z wielkimi niespodziankami, na którą wszystkich zapraszamy. Bilety są do nabycia do dziś, wtorku, 3 bm. w składzie p. Elbicha, ul. Dąbrowskiego i Pawelka, ul. Kraszewskiego i w dniu wycieczki na miejscu odjazdu. — Koszty przejazdu tam i z powrotem wynoszą od dorosłych 3 zł od dzieci szkolnych 1,50 zł. — W razie niepogody wycieczka odbędzie się w następną niedzielę. Odjazd o godz. 7 rano z ul. Czar-torji. Komitet.

— **Nadzwyczajne zebranie Zjednoczonych Instalatorów, Blacharzy i Monterów** odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 11 w sali zebrań „Pod Ułem” przy ul. Ślusarskiej. Przybycie wszystkich członków bardzo po-żądane.

TEATRY

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś i jutro świetna komedia Stefana Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba”. W czwartek przemila komedia Scribe'a „Świat nudów”. Pod kierunkiem p. Młodziejewskiej codziennie odbywają się próby z doskonałej komedii fantastycznej St. Krzywoszewskiego „Djabel i karczmarz”, którą Teatr Polski zamknie bieżący sezon.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś w dalszym ciągu ciesząca się wielkimi powodzeniem głośna sztuka G. Zapolskiej p. t. „Carewicz”, która zdobyła publiczność swoją przepiękną fabułą i szlachetnym sentymentem. W roli tytułowej p. Aleksander Węgielko, który odtwarza postać Carewicza z prawdziwą maestrią. P. Cieszkowska gra Senię. Resztę obsady stanowią pp. Bystrzyński, Szarski, Fiszer i inni. — Dekoracje p. Kobrynia.

Teatr Polski

DZIŚ — „Piorun z jasnego nieba”. Środa, 4. 6. „Piorun z jasnego nieba”. Czwartek, 5. 6. „Świat nudów”. Piątek, 6. 6. „Piorun z jasnego nieba”. Sobota, 7. 6. „Piorun z jasnego nieba”. Niedziela, 8. 6. „Przygody dobrego wojaka Szwajka”.

Poniedziałek, 9. 6. „Piorun z jasnego nieba”.

Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Carewicz” — gościnny występ Al. Węgielki.

Środa, 4. 6. „Carewicz” — gość. występ A. Węgielki.

Czwartek 5. 6. „Carewicz” — występ gość. A. Węgielki.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

W NAUKOWYM POZNANIU

POETA JAKO DOGMATYK

W komisji teologicznej poznańskiej Tow. Przyjaciół Nauk wygłosił ks. dr. Gładysz wykład, zatytułowany „Dogmatyczne teksty w poetyckich utworach Seduliusza”. Poeci staro-chrześcijańscy pomieszczają w swoich utworach treść dogmatyczną, na którą zbyt mało dotąd zwracali uwagę teologowie katolicy. W swoim referacie zajął się prelegent Seduliuszem, świadkiem tradycji katolickiej V wieku, autorem eposu p. t. „Carmen Paschale” i hymnu „A solis ortus cardine”, których treść stanowi życie Chrystusa osnute na ewangeljach św., oraz poematu elegijnego p. t. „Collatio Veteris et Novi Testamenti”, w którym Seduliusz przeprowadza poetyczne porównanie wydarzeń obu Zakonów.

Utwory Seduliusowe — mówił prelegent — to nie katechizmy wierszowane, lecz dzieła poetyckie o wielce artystycznym założeniu i wykonaniu, których bohaterem jest Chrystus Pan; stąd niema w nich systematycznego wykładu całej ówczesnej teologii katolickiej, lecz znajdujemy w nich zbiór pewnych prawd katolickich łączących się mniej lub więcej ściśle z chrystologią. Widzi zatem poeta w Chrystusie obiecanego Mesjasza i wyznaje Jego Bóstwo, a w związku z tem broni dogmatu Trójcy św. przeciwko Ariusowi i Sabeliusowi. Uczy, że Zbawiciel jest równocześnie prawdziwym człowiekiem z ciałem i duszą ludzką. Z wielką czcią wyraża się o N. Marii P. uważając ją za Matkę Bożą. Bardzo wyraźnie wypowiada swą wiarę w dziewictwo Jej nie tylko przed porodem, ale i po narodzeniu Syna Bożego. Są też u niego zwroty nasuwające myśl o wierze jego w niepokalane poczęcie N. Marii Panny.

Chrystus Pan odkupił nas męką i śmiercią swoją. Krzyżowi, jako narzędziu zbawienia naszego, należy się cześć — mówi Seduliusz — występując tem samem jako świadek czci relikwii św. Z sakramentów św. Seduliusz omawia chrzest i N. Sakrament, w którym uznaje nie tylko sakrament, ale i Ofiarę Nowego Zakonu. Wskazuje poeta także na potrzebę wyznania grzechów. Wspomina również o Kościele, umiłowanym przez Chrystusa, oraz o św. Piotrze jako Głowie tegoż Kościoła, w końcu uczy o wiecznym trwaniu kar piekielnych i o istnieniu czyszcza.

Seduliusz jako teolog opiera się wiernie na ewangeljach, a unika skrajnie apokryfów. Całość jego nauki dogmatycznej daje nam pewne wyobrażenie o teologii popularnej, jaką wówczas zajmował się szerszy ogół wykształconych katolików.

Z Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Na ostatnim zebraniu naukowem prof. Kalandy referował pracę własną o emisji elektronowej platyny w atmosferze jodu w zależności od temperatury. Autor wykrył znaczne zwiększenie emisji elektronowej druczka rozżarzonego w atmosferze jodu w porównaniu do emisji tegoż druczka rozżarzonego w próżni. Wyniki pomiarów zgodne są z wnioskami teorii prof. Kalandy. W dalszym ciągu zebrania przyjął wniosek prof. Pęczalskiego aby energicznie zaprzestować przeciwko aktualnemu projektowi nauczania fizyki w wyższych klasach szkół powszechnych, względnie w niższych klasach gimnazjalnych, a zwłaszcza a) przeciwko projektowi obniżenia wymiaru godzin poświęconym nauczaniu fizyki, b) przeciwko przedłożeniu programów tak w materiale jak i w środkach, c) przeciwko nieliczeniu się z opinią kół fachowo kompetentnych do jakich Towarzystwo Fizyczne w pierwszym rzędzie należy. Zgubnem byłoby wprowadzenie w życie programów całkowicie nierealnych co doprowadziłoby do tego, że nauczyciele zmuszeni byłiby do całkowitego nieliczenia się z programami oficjalnymi.

Pisma nadesłane

„Samorząd Terytorjalny”. Zeszyt 1. — Treść: Dr. J. Hubert: „Zagadnienie komisarzności”. — Dr. J. Panejko: „Samorząd komunalny w Szwajcarii”. — Dr. M. Z. Jaroszyński: „Zasadniczy typ gminy wiejskiej w Polsce”. — L. Wł. Biegeleisen: „Komunalne ubezpieczenie majątkowe w Polsce”. — A. Hujda: „Dorobek gmin”. — W. Brzeziński: „Projekt ustawy o pokrywaniu kosztów leczenia i opieki społecznej”. — H. M.: „Z porównań międzynarodowych”. — Dr. K. Windakiewicz: „Ustrój Berlina”. — Dr. J. St.: „Projekt regionalizacji administracji w Anglii”. — Przegląd Orzecznictwa. — Kronika. — Bibliografia.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Pol. Tow. Przyrodników im. Kopernika. Oddział Poznański odbędzie posiedzenie naukowe we wtorek, dnia 3. VI 1930 r. o godzinie 6 wieczorem w sali wykładowej Zakładu fizycznego Uniwersytetu (Coll. minus II p.). Porządek obrad: 1. Wykład: Dr. Alojzy Kotecki: „Zjawiska fotoelektryczne i ich zastosowanie”. 2. Demonstracja: Prof. Dr. Alfred Denizot: „Bak i obrót ziemi”. 3. Demonstracja: Doc. Dr. J. Adamski: „Pokaz aparatu Molla do mierzenia zmiennia”.

Z Poznańskiego Tow. Przyj. Nauk. Komisja Historyczna odbędzie posiedzenie we środę, dnia 4. 6., o godz. 18-tej w Archiwum Państwowem. Na porządku dziennym referat prof. K. Tymienieckiej pt.: „Kmieć wielkopolski w zapiskach sądowych XV wieku: Cz. IV. Sądownictwo”.

Wystawa urządzona ku czci J. Kochanowskiego trwać będzie od 2 do 4 czerwca włącznie, w Bibliotece Raczyńskich, (pl. Wolności). Zwiedzać ją można od godz. 10—1 i od 17—20.

Znakomity uczoney genewski w Poznaniu. W tych dniach bawił w Poznaniu jako gość prof. Stefana Blachowskiego wybitny uczoney szwajcarski Edward Claparède profesor Uniwersytetu w Genewie. Nazwisko profesora Claparède'a dobrze jest u nas znane, gdyż w przekładzie polskim ukazały się trzy jego dzieła, mianowicie „Psychologia dziecka i pedagogika eksperymentalna”, (nawet w dwukrotnym tłumaczeniu), „Poradnictwo zawodowe” i „Szkoła na miarę”, na których kształca się całe pokolenie młodzieży uniwersyteckiej. Wielka sympatja, jaką genewski uczoney żywi dla Polski, skłoniła go do zwiedzenia głównych ośrodków naukowych naszego kraju, z którego wyniósł jak najlepsze wrażenia. Pobyt prof. Claparède'a nie ograniczył się jednak tylko do zwiedzenia Polski i wygłaszania wykładów w Warszawie i Lwowie, lecz przyczynił się także do nawiązania głębszych stosunków naukowych. Właśnie w Poznaniu powstał pomysł zorganizowania współpracy międzynarodowej, nie w formie wymiany prelegentów (jak to się zazwyczaj praktykuje), lecz autorów. W konkretnym przypadku idzie o to, ażeby autorzy, grupujący się około genewskich Archives de Psychologie, umieszczali także swe prace w poznańskim „Kwartalniku Psychologicznym” i naodwrot. Tak więc pobyt znakomitego uczonego w Polsce nie przeminie bez echa, lecz pozostawi po sobie trwałe i głębokie ślady.

TEATR

Dziesięciolecie teatru słowackiego. Piszą nam z Pragi: Rozpoczął tutaj występ gościnne w teatrze „Variété”, narodowy teatr słowacki z Bratysławy. Gra on tylko takie opery i balety, które nie były wykonywane w Narodnim Divadle, wyjątek stanowi tylko „Sprzedana naręczona”. Z czeskich oryginalnych wykonawców Marzika „Cerny lekni”, Folprecht „Lasky hra osudna” Iraka „Žena a Buh”. Z rosyjskich „Złotego Kogucika” Rymskiego-Korsakowa, z jugosłowiańskich Christica „Zmierzech”. Dany też będzie „Szwanda Dudziarz” Weinbergera w nowym, poprawnym opracowaniu, które jest o wiele bardziej od poprzedniego interesujące. Puccini jest reprezentowany „Dziewczyna ze Złotego Zachodu” i „Gianni Schicchi”. Z baletów należy wymienić Nedbala „Andersena” Czajkowskiego „Dziadka do orzechów” i Dworzaka „Tańce słowiańskie”.

SZKOLNICTWO

Młodzież ku czci Żeromskiego. Donoszą nam z Krakowa: Kółko Geograficzne przy gimnazjum im. Bł. Kingi w Radomiu złożyło oryginalny hołd autorowi „Puszczy Jodłowej”. Członkowie Kółka wnieśli własnym kosztem u stóp góry Łysicy na św. Katarzynie w Górach Świętokrzyskich kamień pamiątkowy z napisem: „Puszcza nie jest nieczyja, Nie moja, nie Twoja, jeno Boża-Swięta”. Jest to zatem pierwszy pomnik ku czci Żeromskiego, wniesiony w Jego ojczystych stronach. (J. Mł.)

OCHRONA ZABYTEKÓW

W 900 rocznicę śmierci św. Olafa. W 900-rocznicę śmierci króla norweskigo św. Olafa I. na polu walki pod Stiklestad otworzył 10. bm. król norweskigo Haakon w Trondhjem wielką jubileuszową wystawę kulturalną — historyczną, Olaf I. św. zdobył Norwegię dla chrześcijaństwa. Postać jego uważana jest za uplastycznioną postać średniowiecznej myśli nordyckiej i jako postać bohatera — skalda oraz humanisty, mistyka i męczennika żyje w całym narodzie norweskim. fb

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Monety z Walterem von der Vogelweide. Z Wiednia piszą nam: Rząd austriacki wybił w r. 1928 monety z wizerunkiem Schuberta, zaś w r. 1929 z profilem Billrotha, słynnego chirurga. Obecnie przystąpiono do wypuszczenia monet z wizerunkiem Waltera von der Vogelweide, słynnego trubadura-pieśniarza, którego siedemsetlecie zgonu właśnie przypada.

MUZYKUJĄCY LWÓW

Nakoniec rekompensata — Nasze organizacje muzyczne — Trzy nowe placówki — Związek Muzyków Zawodowych i jego orkiestra — Symfonia i jazz — Towarzystwo Muzyki Współczesnej — Kodaly i Honegger — Wirtuoz — Dobrze horoskopy dla opery

Ostatnie tygodnie sezonu przyniosły nam bogatą rekompensatę za słaby ruch koncertowy miesięcy zimowych. W styczniu i lutym okłaskiwaliśmy przeważnie samych tylko wirtuozów wędrownych, z czysto muzycznego punktu widzenia przedstawiających niejednokrotnie mało do zainteresowania się. Obecnie mieliśmy sposobność śledzić rozwój tych właśnie momentów w życiu naszego miasta, które dla jej kultury muzycznej mają najgłębsze znaczenie. Do tych momentów zaliczymy w pierwszym rzędzie powołanie do życia trzech nowych placówek muzycznych: pierwszą jest Orkiestra Związku Muzyków Zawodowych, drugą Symfoniczną Orkiestrą Jazzową, trzecią — i najważniejszą: Lwowski Oddział Polskiego Towarzystwa Muzyki Współczesnej.

Orkiestra Związku Muzyków Zawodowych wystąpiła z porankiem symfonicznym, w którym funkcje kapelmistrza dzielili między siebie dwaj dyrygenci naszej Opery: Górzyński i Lehrer. Pierwszy zwłaszcza odniósł rzetelny sukces wykonaniem przygrywk do „Śpiewaków Norymberskich” i VIII symfonji Głazunowa — drugi utworami Rimskiego-Korsakowa i wyjątkami z dramatów wagnerowskich, w których sola tenorowe odpiewał Ignacy Mann.

Symfoniczna Orkiestra Jazzowa pracuje na innym terenie muzyki, mianowicie na terenie jazzu, ale traktowanego możliwie poważnie, jako element współczesnej muzyki artystycznej. Inauguracyjny wieczór nowego zespołu zapowiadany został na najbliższy czas.

Lwowski Oddział Polskiego Towarzystwa Muzyki Współczesnej ma na celu pielęgnowanie i propagowanie twórczości muzycznej współczesnej, polskiej i obcej. Powstał z ramienia warszawskiej centrali a tem samem w ścisłym kontakcie z centralą międzynarodową w Londynie. Towarzystwo urządziła wyłącznie dla członków stałe audycje, a dzięki uzyskaniu od pierwszej chwili bardzo wysokiego poziomu zarówno w programach jak i w doborze wykonawców, cieszy się już dość dużem zainteresowaniem sfer muzycznych. Pierwsza audycja poświęcona była twórczości Artura Honeggera; wykonano sonaty na fortepian i wiolonczelę (dr. S. Barbag i A. Schmar) pieśni na głos sopranowy z akompaniamentem fortepianu (D. Bandrowska i dr. Z. Lissa) i utwory fortepianowe „D'un Cahier Roman” (L. Muenzer). Drugą audycję uświetnił swym współudziałem słynny kwartet wiedeński Kolischa, który odegrał dwa kwartety smyczkowe Schönberga: fis-moll i d-moll, jedne z najgłębszych i najpiękniejszych, jakie zna twórczość współczesna. Każdą audycję poprzedziła prelekcja objaśniająca.

Jeżeli do tego dodamy zespół wokalny a capella Szkoły śpiewu prof. Z. Kozłowskiej, który pod batutą J. Chomińskiego wystąpił znowu w ostatnim tygodniu z wykonaniem — i to bardzo poprawnym i stylowem — Mszy Palestriny, będziemy mieli obraz naszej pracy organizacyjnej, na prawdę wszechstronnej i poważnie zakrojonej.

W dziale muzyki symfonicznej i oratoryjnej wypada wymienić jeszcze jako zdarzenie wagi pierwszorzędnej wykonanie „Króla Dawida” Honeggera i „Psalmus Hurgaricus” Kodaly'ego w koncercie Polsk. Tow. Muzycznego pod batutą dyr. dr. Adama Sołtysa. — Dzięki wytrwałej i sumiennej pracy, oraz osobistej predyspozycji dyrygenta, przemówiło potęgę dzieło Honeggera do naszych słuchaczy z całą właściwą mu bezpośredniością. Wydobyło zeń zarówno silne akcenty dramatyczne, jak i miękkie liryzm o specyficznym zabarwieniu, stanowiący może najbardziej indywidualną cechę tego kompozytora, przewijającą się poprzez kształty najróżnorodniejszych, najbardziej nawet z sobą kontrastujących form wyrazu. Podkreślić też należy, że z wyjątkiem tenora niemieckiego Topitza, wszyscy soliści rekrutowali się z sił miejscowych (śpiewaczki Platówna, Sternalówna, Bekkerówna, recytator Krzyżanowski, skrzypek — koncertmistrz Czapliński,

organmistrz Nowakowski) i wszyscy bez wyjątku wywiązali się ze swych zadań w sposób znamionujący wielką kulturę i zrozumienie stylu. Bardziej akademickie — w porównaniu z „Królem Dawidem” — warzenie wywarło dzieło Kodaly'ego choć i ono posiada zupełnie niepospolite zalety faktury i formy.

Z gościnnych zespołów symfonicznych wymienić należy dwa wieczory Akademickiej Filharmonji z Pragi, która dała dowód wysokiego, jak na amatorów, umuzykalnienia, pewności rytmicznej i umiejętności operowania efektami dynamicznymi, zwłaszcza w czeskich kompozycjach Smetany, Dworaka i Fibicha. W przeciwnieństwie do tych ostatnich, utwory Mozarta zdradzały pewien brak stylu.

Z solistów największem powodzeniem cieszyły się dwa koncerty Stefana Askenazego, z tych jeden z orkiestrą, obejmujący aż trzy koncerty fortepianowe (Mozarta, Chopina f - moll i Rachmaninowa d-moll), drugi poświęcony wyłącznie twórczości Chopina. Józef Turczyński zainteresował zwłaszcza wykonaniem preludjów Debussy'ego. Z pianistów lwowskich najwyżej stanął Leopold Muenzer, typ pogłębiony, przedstawiający doskonałą syntezę elementu emocjonalnego i intelektualnego. Obok kompozycji klasycznych i romantycznych wykonał przedziwne, rzadko u nas grywane „Maski” Szymanowskiego, oraz Sonatinę op. 12 jednego z najmłodszych kompozytorów polskich dr. J. Kofflera, o swoistym typie inwencji melodycznej i rytmicznej, a świetnie skonstruowaną. Wielką kulturę muzyczną i znajomość stylu znamionuje interpretacja utworów zwłaszcza klasycznych dr. H. Guensberga. Z artystów obcych trudno pominąć kwartet Kolischa, u którego ideał gry zespołowej, zdaje się być doprowadzony do najwyższej doskonałości.

Opera lwowska nie wychodzi poza prowizorium. Tu i ówdzie trafi się jakieś wznowienie, przeważnie nieistotne i bez planu wciągnięte do repertuaru, lub jakiś występ gościnny, który choćby stał na najwyższym poziomie, nie może sam w sobie zmienić stanu rzeczy. Wobec ciągłych pogłosek o zniesieniu opery, przyznanie dzierżawy Teatrów Miejskich Spółce w osobach pp. Czapelskiego i Zaleskiego, wywołało ogólne zadowolenie, jako gwarantujące z jednej strony nienaganną administrację, z drugiej znakomitą reżyserję i kunszt śpiewacki Zaleskiego. Oczekujemy od nowej Dyrekcji nie tylko skompletowania personelu operowego, ale przede wszystkim repertuaru wartościowego, jednolitego w linii i zgóry obmyślanego, uwzględniającego zarówno twórczość operową polską, jak i obcą. Wierzymy, że tak podjęta praca zdoła z czasem postawić naszą placówkę, od lat całych pozbawioną możliwości rozwoju, na poziomie gwarantującym jej należne miejsce w całokształcie naszej kultury.

Dr. St. Łobaczewska.

Lwów.

Toscanini w Pradze. Piszą nam z Pragi: Zajechał do nas w swej europejskiej podróży Toscanini z liczącą 112 instrumentów Filharmonją Nowojorską. Na próbie w sali Lucerna puścił wodze swemu temperamentowi bez ogródek wymyślając na akustykę „tej piwiarni, tego świństwa” (epitety znane zresztą z Monachjum i z Budapestu itd.). Potem się przekonał że tak źle nie jest, zwiędził miasto, a na koncercie był wcieleniem spokoju, umiaru i elegancji. Wykonał: Rossiniego uwerturę do „Włoszki w Algierze”, Smetany „Wełtawę”, VII. symfonię Beethovena, Mendelssohna muzykę do „Snu Nocy letniej” oraz wstęp do „Tristana” i śmierć Izoldy. Sala była natłoczona, entuzjazm niebawym, koncert został uznany za wydarzenie artystyczne na jakie czeka się dziesiątkami lat. (pm)

Nowa opera w La Scali. Piszą nam z Mediolanu: Franco Vittiadini napisał operę „La Sagrada”. Wystawiono ją w La Scali z wielkim przepychem i niemalym sukcesem. Dyrygował Guarnieri. (om)

Jedyną operą słowacką jest „Kowal Wieland”, skomponowany przez Levostawę Belle. Dzieło to zostało wykonane w Pradze, gdzie w teatrze Variété urządził słowacki teatr narodowy z Bratysławy cykl swoich przedstawień opery.

W niedzielę, 1 czerwca r. b., o godz. 8,15 po poł., zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy stryj, ś. p.

Bronisław Pawlicki

sod. mar.

przeżywszy lat 69. Pogrzeb odbędzie się w środę, 4 czerwca 1930, o godz. 5 po południu, z kościoła Szpitala Miejskiego na cmentarz św. marciński, przy ul. Bukowskiej. Msza św. odprawi się w środę, 4 b. m. rano, o godz. 8 w kościele św. Marcina, o czym zawiadamia

rw 10 221

w ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Poznań, Warszawa, 2 czerwca 1930.
Najstarszy Zakład pogrzebowy P. Piasecki. Klasztorna 14. Telefon 2769.

Dnia 1 czerwca r. b., rozstał się ze światem, ś. p.

Bronisław Pawlicki

przeżywszy lat 69. W Zmarłym straciłmy długoletniego przyjaciela i współpracownika. Wdzięczna pamięć o Nim pozostanie na zawsze w sercach naszych. Pogrzeb odbędzie się w środę, 4 czerwca r. b., o godzinie 5 po południu z kościoła szpitala miejskiego.

rw 10 225

Karge i Pertek.

Dnia 2 czerwca 1930, zasnął w Panu, ś. p.

Aleksy de Bünting

general leitnant byłej armji rosyjskiej.

Nabożeństwo żałobne odprawi się w Poznaniu, w cerkwi prawosławnej garnizonowej przy ul. Marceińskiej, w środę, dnia 4 b. m., o godz. 9,30, poczem nastąpi eksportacja zwłok do majątności Radojewo.

W głębokim smutku pogrążona wdowa

rw 10 222

Vera de Bünting.

Dnia 1 czerwca r. b., zmarł serdeczny przyjaciel naszej rodziny, ś. p.

Bronisław Pawlicki

przeżywszy lat 69. Pogrzeb odbędzie się w środę, 4 czerwca 1930, o godz. 5 po poł., z kościoła Szpitala Miejskiego.

Śmierć Jego wywołała szczerzy żal. Wdzięczną pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

Marja Kargowa, Bolesławostwo Kargowie,
Władysław Karge.

Poznań, dnia 2 czerwca 1930.

Pw 13 016-23,101

Żądać wszędzie.

podany prawdziwie skuteczny.

nr 10467

Na święta!!

Niniejszem podaję Szanownej Klienteli do łaskawej wiadomości, iż sprowadziłem na nadchodzące święta większą ilość młodych, taczonych

gęsi (żywych i bitych)

które sprzedaję codziennie na targach pl. Sapiężyński i Rynek Jeżycki, oraz w składzie drobiu J. Śmiegielskiego przy ul. Fr. Ratajczaka 7, po cenach bardzo przystępnych. Również polecam rogate.

Z poważaniem

W. SAWIŃSKI.

zw 23 892

Dnia 1 czerwca r. b., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa, nigdy niezapomniana jedyna córeczka, ś. p.

Zosinka Mittažanka

przeżywszy lat 19. Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby, ul. Kopernika 4a, w środę, o godz. 5, na cmentarz w Dębcu.

W ciężkim smutku pogrążeni rodzice.

zw 23 884

W poniedziałek, dnia 2 czerwca, o godz. 10, zasnął w Bogu, nagle, mój najdroższy mąż, nasz ukochany tatuś, syn, brat i szwagier, ś. p.

Kurt Preuss

kupiec

przeżywszy lat 43. Eksportacja zwłok odbędzie się dnia 5 czerwca, o godz. 3,30, z kościoła cmentarza św. Łukasza przy ul. Grunwaldzkiej.

zw 23 895

W ciężkim smutku pogrążona żona, dzieci i rodzina.

Obowiązek wdzięczności spełniam, dziękując w imię parafji ujskiej firmie Eicke i Lewandowski z Poznania, za bezinteresowne odnowienie Kalwarji i domu katolickiego w Ujściu.

Brak funduszków nie pozwalał parafji tutejszej na przeprowadzenie na Kalwarji w Ujściu chociażby najkonieczniejszych reparacji. Zwłaszcza dom katolicki i t. zw. Belle-vue przedstawiały smutny już obraz zniszczenia. Wspaniałomyślna hojność i bezinteresowna ofiarność firmy Eicke i Lewandowski, doprowadziły budynki te nakładem bardzo znacznych kosztów do zupełnego porządku. Także w kaplicach Kalwarji poczyniono potrzebne reparacje.

Za tę wielką ofiarę, za tę hojność okazaną Kalwarji ujskiej w imieniu parafji Ujście składam Ofiarodawcom

serdeczne podzięk.

Ujście, dnia 2 czerwca 1930.

Ks. St. Dudziński
proboszcz.

dw 5245

Poszukuje się

lokalu fabrycznego

400-500 m² z wodą gazem elektrycznością. Oferty Kurjer pod zw 23896

OBUWIE

WYKWININE

I SOLIDNE

z gwarancją za każdą parę kupuje się najkorzystniej w firmie

J. Pańczak

POZNAŃ

Św. Marcin 64

Górna Wilda 59

Telefon 41-37.

Olbrzymi wybór! Najniższe ceny!

Pw 11916-22,120

Ostrzeżenie!

Chcąc nabyć proszek naszego wyrobu należy przy kupnie AKCENTOWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM” — „MIGRENO NERVOSIN” GASECKIEGO, znanych od lat trzydziestu. Zwracajcie uwagę i odrzucajcie UPORCZYWIE POLECANIE naśladowców w ludzko podobnym do naszego opakowania. Osoby dla których użycie proszku przedstawia pewną trudność mogą przyjmować proszek Kogutek Migreno Nervosin w formie tabletek (zamiast jednego proszku przyjmują się 2 tabletki). Pudełko zawierające 20 tabletek kosztuje zł 1.50. Żądać oryginalnych tabletek „Kogutek Migreno-Nervosin” Gaseckiego z „KOGUTKIEM”

nr 10 836

Wille w dobrym położeniu miasta Poznania, z 1-2 mieszk. kupić.

Oferty Kurjer zw 23883. Pośrednicy wykluczeni.

i kupujcie to, co jest NAPRAWDĘ LEPSZE i jeszcze TAŃSZE!

Pw 13012-23 95

Aż przyjemność bierze wziąć do ręki obuwie marki „WAZA”! Solidne, mocne, a jakie tanie! Obuwie męskie i chłopców to nasza specjalność!

WAZA FABRYCZNY SKŁAD OBUWIA
ul. Wrocławska 15.

chroni
od płam
deszczowych

plynny

pielęgnuje
kolorowe obuwie

1 w 160.

Młyn motorowy

ssąco-gazowy, 100 ctr., urządzenie nowoczesne, zabudowania gospodarcze w komplecie, w mieście gdzie szkoły średnie, w pełnym biegu, przem. 50% gospodarczo, 50% handel, sprzedam, wydzierżawię, lub zamienię na dom. Oferty pod zw 23 873 do Kurjera Poznańskiego.

TYLKO przez **4 DNI** odbędą się **WIELKIE WYŚCIGI** za nadzwyczajną niespodziewaną świąteczną zniżką **CEN, DLA LUDZI...**

- 1) **SZYBKO** orientujących się w życiu,
- 2) którym nie potrzeba powtarzać 2 razy tego samego,
- 3) mających, jak to się mówi **DOBRY NOS**,
- 4) którzy umieją korzystać z dobrej okazji.

OCZEKUJEMY **SZTURMU i ZDOBYCIA** naszych zapasów **PIERWSZORZĘDNEJ GOTOWEJ GARDEROBY MĘSKIEJ**, a więc ze zniżką **20%**-ową sprzedawać będziemy w ciągu **ŚRODY, CZWARTKU, PIĄTKU i SOBOTY**:

EDMUND RYCHTER

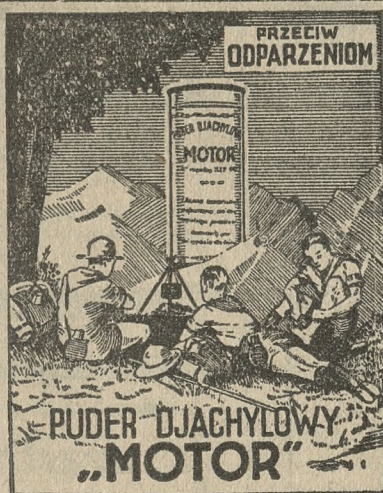
Sprzedaz w 3-ch składach!

1) ul. Ratajczaka 2, 2) Wroclawska 14, 3) Wroclawska 15

PALTA latowe, **RAGLANY** gabardynowe, **UBRANIA** sportowe, spacerowe, wizytowe, **SPODNIE**, charlestony, knykry latowe krem. oraz **BIAŁE** do **TENNISU**.

WYBOR niedościgniony!

KURTKI skórzane — **UBIORY SZOFERSKIE** — **KAMGARNY**, gabardyny w pierwszorzędnym jakościach sprzedajemy także ze zniżką **20%**.

nw 11 984

Sprzedam skład stroju i towarów krótkich

w ożywionem mieście powiatowem, w najlepszym położeniu. Do objęcia potrzeba 15000,—. Mieszkanie przy składzie. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 23 833

Przedsiębiorstwo zbożowe

staro zaprowadzone, z obszernym zabudowaniem zaraz sprzedam, lub wydzierżawie. Zgłoszenia do IRO, Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz pod „Zboże”.
nw 11992

SAMOCHÓD „Chevrolet”

otwarty w bardzo dobrym stanie sprzedam tanio. Zgłoszenia p. g. 13—17 u

W. FRĄCZAK
ul. Młyna 36, II lewo.
zw 28985

Świetna egzystencja!

Z powodu śmierci w rodzinie jest na sprzedaż w nadzwyczaj ruchliwym mieście na Pomorzu, ponad 25 tysięcy mieszkańców, wyższe szkoły na miejscu, od 75 lat dobrze prosperujący skład konfekcji damskiej, męskiej, oraz artykułów męskich z dobrą zaprowadzoną klientelą wiejską i miejską na bardzo dogodnych warunkach. Oferty przyjmuje firma W. Konkiewicz, mechaniczna fabryka odzieży męskiej — Poznań, Wielka 26. Pw 11 920-22,173

„Moulin Rouge”

Kantaka 8-9.

Tel. 33-69

najmodniejszy i najwykwintniejszy lokal rozrywkowy

Taniec

Śpiew

Humor

2 orkiestry! Dancing! Pierwszorządna kuchnia!

Sensacyjna nowość oświetlony kryształowy Parkiet taneczny — Parquet Illuminée

Salonowi tancerze do dyspozycji!
Pw 13011-23,98

Teraz dopiero przez nowo zgłoszony do patentu doprowadzacz
MONTBLANC
zostaje osiągnięta doskonałość
wiecznego pióra.

Cenne przymioty, charakteryzujące Montblanc:

Kanaliki dla dopływu powietrza i atramentu, czyli rurczki włoskowane błędną osobno, a bezustanne wyrównywanie ilości powietrza i ciśnienia wewnątrz pióra wyklucza najmniejszą nieregularność w dopływie atramentu i czyni wprost niemożliwym dopuszczenie kleksu. To nie przypadek, jeżeli nowy Naciskacz Montblanc pisze przy najbliższym dotknięciu papieru, ale jest to funkcja dobrze obmyślonej prawidłowej konstrukcji. Jedno nacisnięcie i napełnione. Bez szzełny, bez odśrabywania poszczególnych gubiących się części. Nowy doprowadzacz-patent zgłoszony, kleksy wykluczone. 200 gatunków złotych piór, indywidualnie się zastosowywujących. Do każdej ręki pasujący typ.

Szczyt doskonałości
w dziedzinie piór
Naciskacz-Montblanc

w wielkościach i barwach Meisterstück
ZA 97.— 76.— 60.— 48.50
z gwarancją bezterminową.

W każdym specjalnym handlu
papierem znajduje się: obsługa
i pisma próbne „Montblanc”

Pw 13021-23.111

ZNANA Z ELEGANCJI I CENIONA ARTYSTKA DRAM. PANI Z. E.
udzielając wywiadu Prasie Poznańskiej OŚWIADCZYŁA :
„Z wszystkich sklepów białatnych Poznania wyróżniam firmę SCHUBERT & ADAMCZEWSKI przy St. Rynku 85 (na rożnik ul. Rynkowej)

Już na zewnątrz rzuca się w oczy ich elegancka wystawa. Stwierdzam, że nigdzie indziej w Polsce, prócz naturalnie Warszawy, nie spotkałam podobnie gustownych wzorów. Z najmodniejszych obecnie Crepe Chiffon wybrałam obok podany deseń. Sukienka, jestem zachwycona i wszystkim podoba się ogromnie. Panowie S. & A. powiedzieli mi, że wzory materiałów firma specjalnie dla siebie zastrzega i sprowadza z każdego deseni na najwyżej dwie suknie.”

Dnia 7 czerwca r. b. (w sobotę przed Zielonemi Świątkami) biura niżej podanych instytucyj będą

zamknięte.

Bank Cukrownictwa - Bank Handlowy w Warszawie, Oddział w Poznaniu Bank Kratochwill i Pernaczyński - Bank Kwilecki Potocki i S-ka - Bank Ludowy (Jeżyce) - Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego - Bank Pożyczkowy Spółdzielczy (Łazarz) - Bank Przemysłowców - Bank Związku Spółek Zarobkowych - Poznański Bank Ziemian.

Pw 13015-23.106

Trudny problem pluskiew jest definitywnie załatwiony
Stosowanie Nekronu w połączeniu z Tajfunem w każdej drogerji do nabycia
Fabryka środków do zwalczania szkodników.
UNIVERSUM,
Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 38.
Pw 11453/4-19.312

Skład żelaza

w dużym mieście prowincjonalnym na korzystnych warunkach zaradonabycia. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zw 23894**

36000 zł

posiadająca osoba wykształcona, sympatyczna, wiek średni, **poszukuje znajomości panów** lat 40 — 50 w celu matrymonialnym. Panowie prawnicy, lekarze, inżynierowie, prof. e. o. zechcą się zgłosić do „Par”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. **55,74**
Pw 13004-22.92

OKO ludzkie zadecyduje.

czy ci dwaj panowie, którzy przyszli po pożyczkę, otrzymają pieniądze czy NIE! — Prócz GWARANCJI trzeba widzieć człowieka! — Aby wygląd uzupełnić poleca kapelusze, koszule, krawaty firma: **PIOTR PLUCIŃSKI** na St. Rynku 37.
Pw 13004-22.92

Zostałem zamianowany notariuszem

T. Łebński

Kancelarię adwokacką i notarialną prowadzimy wspólnie przy Alejach Marcinkowskiego 15
Telefon 38-48

T. Łebński **H. Bogdański**
adwokat i notariusz adwokat
zw 23 886

Na stałą posadę

potrzebny dobry organizator na terenie mieszczańskim rzemieślniczo-gospodarczym obeznany w sprawach podatkowych. Reflektuje się jedynie na siłę poważną. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **zw 23 889**

Letnisko

w pięknej lesistej miejscowości pod Bydgoszczą, pokoje z całym utrzymaniem do wynajęcia na miesiąc czerwiec. Wiadomość: **Egierska, Wileńska 9. Bydgoszcz.**
zw 28877

Kamienie polne

szosowe, kulaki oraz ca 200 mtr. tłuczonego brukowca franko pole lub stacja Kotlin na sprzedaż. Zgłoszenia: **Dominium Kotlin, powiat Jarocin.** **zw 23 891**

Niezawodny środek do prania sprzedawany wyłącznie w paczkach.

DLA zabezpieczenia klientów od kupowania falsyfikatów, jest zwyczaj wytyczania nomenklatury na kawałkach mydła. Oczywiście jest to niemożliwością o ile chodzi o Lux, ponieważ umieszczenie nazwy czy też firmy na każdym nikłym płatku jest nie do pomyslenia!

Wobec tego oryginalny Lux, ten najbardziej pewny, wypróbowany i niezawodny środek do prania delikatnych tkanin i wełny, sprzedawany jest wyłącznie w zaklejanych granatowych paczkach z napisem Lux. Wystrzegać się zatem wszelkich naśladownictw, żądając Lux'u zawsze tylko w paczkach z nomenklaturą.

Lux'em uprać można wspaniale eleganckie suknie z delikatnych tkanin i strojną jedwabną bieliznę. Wełniane koszulki, bieliznę i kaftaniczki niemowląt, jak również grube wełniane koce i wszelkie flanelowe ubrania, prać tylko Lux'em, a zachowają do końca i po niezliczonych praniach miękkość i wygląd nowości, o ile są prane wyłącznie w Lux'ie.

LUX

należy zgodzić Lux'u
tylko w paczkach.

PRÓBKA DARMO

KUPON. Do firmy "Sanlajt" Spółki Akcyjnej, Skrzynka Pocztowa 479, Pocztą Główną, Warszawa.
Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Lux, wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko
Adres
Lx. 150-026 P. (Uprząż się o wyraźne pisanie.) 130 ;

zw 10 832

Drezno - Loschwitz 10.

Sanatorium D-ra Möllera
Kuracje dietetyczne oraz wszystkie nowoczesne metody leczenia. Bardzo dobre rezultaty przy zachorowaniach chronicznych. Należy żądać szczegółowego prospektu oraz broszury.

Organy

na rozbiórkę, z częściami zdarnymi do użytku, częściowo nowymi **sprzeda**

Dozór Kościoła Farnego
w Smiglu. dw 5239

Poszukujemy używanej

prądnicy

mocy 150 do 300 K. Wat. prądu stałego 2x230 Volt.
Sp. Akc. Zaborowski S-ka.
Warszawa, Trębacka 10.
Tw 1550

OKAZJA

Kanapy restauracyjne, stoły, krzesła wyścielane z hotelu francuskiego sprzedam. Zgłoszenia
JAGIELSKI
św. Wojciech 14/15.
zw 28892

POKOJE

umeblowane do wynajęcia z wszelkimi wygodami oraz całodziennym dobrem utrzymaniem. **Waty Wazów 24,** willa obok Uniwersytetu.
zw 28897

Krynica-Zdrój

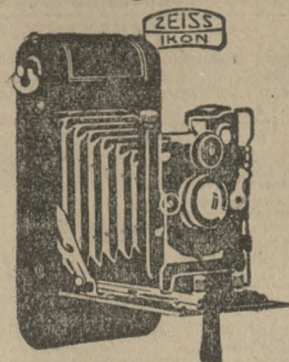
Pensjonat „Reduta” nowoczesnie urządzony, otwarty przez cały rok, położony w najpiękniejszej okolicy, poleca pokoje na maj i czerwiec, wszystkie słońeczne z balkonami. Kuchnia wykwinna, na życzenie dietetyczna. Ceny przystępne. Pianino, radio, gry towarzyskie i samochód na miejscu. Zgłoszenia przyjmuje **Helena Nowacka, Willa „Reduta”.**
dw 4988

Zielone Świątki za 5 dni!

Jeśli się natychmiast zdecydujesz na kupno aparatu fotograficznego, będziesz miał

radośniejsze Świąta

bo urozmaicone i wzbogacone własnymi zdjęciami fotograficznymi.

Ogromna przyjemność i zdumiewająca łatwość fotografowania dowiodą Ci, że dawno już należało zostać

foto - amatorem

Najlepsze aparaty fotograficzne tylko światowych marek już od 36,— zł poleca w niebywałym wyborze

Foto-Greger

Kazimierz Greger

Poznań, ulica 27 Grudnia nr. 20

Ilustrowane cenniki i katalogi bezpłatnie.

PW 13015-23,100

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Miejskiego Gimnazjum Koedukacyjnego typu humanistycznego z prawami publiczności w powiatowym mieście Ostrzeszowie (Wlkp.), podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do klasy I oraz IV, odbędą się w dniach 23, 24 i 25 czerwca r. b., zaś do wszystkich innych klas dnia 26 i 27 czerwca 1930.

Do podania należy dołączyć: ostatnie świadectwo szkolne, metrykę urodzenia, świadectwo powtórnego szczepienia ospy. — Uczniowie do klasy VIII. winni kierować podania do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Poznaniu. Zakład jest odrestaurowany, klasy jasne, obszerne, nieprzepełnione, okolica nadzwyczaj zdrowa. dw 5244

Przy Miejskim Gimnazjum Koedukacyjnym typu humanistycznego w powiatowym mieście Ostrzeszowie (Wlkp.) wakuje od nowego roku szkolnego posada nauczyciela języka łacińskiego.

Wynagrodzenie według norm państwowych plus 20% dodatku komunalnego.

Zgłoszenia przy dołączeniu życiorysu i odpisu świadectw przyjmuje się do dnia 15 czerwca r. b. dw 5243

Reflektuje się tylko na siły z pełnymi kwalifikacjami.

Ostrzeszów, dnia 31 maja 1930. MAGISTRAT.

L. dz. pers. 271/30.

SUBMISJA

Spółka Drenarska Bródzka, powiat Strzelno, oddaje w drodze submisji wykonanie robót drenarskich.

Podkłady ofertowe można odebrać w Powiatowym Urzędzie Budownictwa w Strzelnie za opłatą 3,— zł.

Oferty należyce odstępować i zapieczętowane należy składać do wspomnianego Urzędu w terminie do dnia 21 czerwca 1930 r.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 21 czerwca r. b., o godz. 11 przed południem.

Spółka Drenarska, zastrzega sobie prawo oddania wyżej wymienionych robót z wolnej ręki niezależnie od wyniku submisyjnego.

Wszelkich informacji dotyczących robót — udziela Powiatowy Urząd Budownictwa w Strzelnie w godzinach urzędowych. dw 5241

Bródzki, dnia 30 maja 1930 r.

Przewodniczący Spółki Drenarskiej: (—) Józef Pierzyński.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W środę, dnia 4 czerwca r. b., o godz. 12 w poł., w firmie „Przewóz” przy ul. Wieżowej 10, sprzedam publicznie największą dającą gotówkę: nw 11988

aparat do parzenia kawy „Express”, kasę rejestracyjną i aparat do ciepłych zakąsek.

T. Bartkowiak, kom. sąd. z pol., Poznań, Wały Jagiello 3.

LICYTACJA ZASTAWU

na Giełdzie Handlowej, ul. Stawna 13, przy ul. Wronieckiej.

W środę, dnia 4 b. m., o godz. 5 po poł., sprzedawcą będą największą dającą gotówkę: nw 11987

papierosnicę wyszadaną monetami dukatowymi, papierosnicę srebrną, zegarek męski złoty „Omega”, zegarek damski, 3 pierścionki brylantowe, 2 damskie i 1 męski, 2 łańcuszki złote d. i m., broszkę wyszadaną diamentami. Pw 13 010-54,277

Giełda Handlowa — Lombard, W. Wojciechowski ul. Stawna 13 — Telefon 28-08.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 5 czerwca 1930 r., o godz. 2 po poł., przy ul. Wyspiańskiego 1, sprzedam publicznie największą dającą gotówkę: nw 11987

pokój jadalny, łazienkę, biurko, obraz, szafę do rzeczy i wiele innych przedmiotów.

J. Bartkowiak, kom. sądowy, Poznań, ul. Kochanowskiego 24

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 5 czerwca 1930 r., o godz. 11,30 przed poł., przy ul. Półwiejskiej 10, sprzedam publicznie największą dającą gotówkę: nw 11986

gramofon, zegar i bufet. J. Bartkowiak, kom. sądowy, Poznań, ul. Kochanowskiego 24 Telefon 75-24.

Zawiadomienie.

Firma „Olkusz” Fabryka Naczyn Emaljowanych Sp. Akc. w Olkuzu, wojew. kieleckie, zawiadamia niniejszym swych P. T. Odbiorców oraz osób zainteresowanych, że urzędnik tej fabryki p. Arnold Gangel z dniem 1 czerwca 1930 r., przestał już w fabryce tej pracować i nic wspólnego z nią już nie ma. dw 5242

HOTEL

o 15 pokojach gościnnych, sala, restauracja, kregielnia i ogrodem koncertowym w Sepólnie, przy rynku położony, pierwszy na miejscu, z powodu okoliczności, zaraz na sprzedaż lub od 1 sierpnia 1930, do wynajęcia. Bliższych informacji udziela właściciel Ludwik Fischer, Stolp (Pom.), Langestr. 14. zw 23 890

LOKAL

przeszło 100 mtr. kw., nad. się na fabrykę, hurtownię, biuro zaraz do wynajęcia. Wielka 27/29. Pw 11 801-22,22

L. cz. 1. K. 9/26. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Zębowie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Zębowa, tom I, wykaz 29, na imię Piotra Węglarza w Zębowie i żony jego Stanisławy z domu Piotrowicz w wspólności majątkowej, zostanie dnia 12 sierpnia 1930 r., o godz. 12 przed połudn. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 11. Nieruchomość składa się z zabudowanego podwórza i roli obszaru 12,67,02 ha. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 21 grudnia 1926 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdził, gdyby wierzył, iż w razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna. Pniewy, dnia 24 maja 1930 r. Sąd Powiatowy. nw 11 754

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem Sew. Pendowskiego w Poznaniu, z powodu skreślenia dotychczasowego zawiadowcy Kazimierza Jesionka z listy zawiadowców mas konkursowych, wybiera się w miejsce tegoż Tadeusza Smyta, aż do decyzji walnego zebrania wierzycieli, które zwołuje się na dzień 21 czerwca 1930 r., godz. 11, celem zatwierdzenia nowego zawiadowcy masy. Poznań, 20 maja 1930. Sekretarjat IIa Sądu Powiatowego. nw 11 755

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. — 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

Nagłe ogłoszenia

wieczorem po zamknięciu

ekspedycji (godz. 18,30) do wydania tylko porannego przyjmuje portjerna. Wejście bramą św. Marcin 70 — dzwonek nocny przy bramie na prawo. Telefon portjerna nr. 35-25

Portjerna nie jest upoważniona do przyjmowania ogłoszeń do wydania wieczornego.

1 SPRZEDAŻE

Dębowy
bufet, 2 fotele, 6 krzesel kryte skórą tanio sprzedam. Mickiewicza 28, parter. zw 59 042

Pianino
jak nowe tanio za gotówkę. Wały Król. Jadwigi 5. I. prawo. zw 59 023

Kolonjalkę
z towarami mieszkaniem korzystnie oddam. Adres Kurjer zw 58 895

Wózek
biały, nikielowe resory tanio sprzedam. Poznańska 28/30. II. lewo. zw 59 030

Regulator
w dobrym stanie na sprzedaż. Nowicka, Strzałowa 7. III. zw 58 951

Maszynę
krawiecką sprzedam tanio. Kuśnierski. Zielona 5. zw 58 813

Maszyna
damska bardzo dobra „Singer” na sprzedaż. Oferty Kurjer zw 58 949

Piekarnię
w śródmieściu z urządzeniem i mieszkaniem sprzedam. Adres wskaże Kurjer zw 58 948

100 beczek
od wina od 150—700 litrów na sprzedaż. J. Glinka, Poznań, Wrocławska 26/30. zw 58 929

Ubranko
białe do Komunji, łóżeczko niemowlęce, krzeselczko dziecięce sprzedam. Marsz. Focha 29. III lewo. zw 58 947

26
mórg pszennej, inwentarze kompletne, cena 12.000, wpłata 3.000. Jaskiewicz, Fredry 6. zw 59 016

Platforma
na 30 centarów oraz wózki dwu i czterokołowe korzystnie do nabycia. Gen. Umińskiego 15, Wilda. zw 59 041

Hotel - restauracja
sprzedam z powodu wyjazdu zagranicę. cena 75.000, wpłaty podług umowy. Zgłoszenia Kurjer zw 58 771

Skład
św. Marcin z urządzeniem 5 tysięcy złotych sprzedam. Adres Kurjer zw 59 032

Restauracja
z salą posiedzeń, dwupokojowym mieszkaniem przy bardzo ruchliwej ulicy na Łazarzu zaraz do objęcia. Pawlak, Wodna 26, wejście Kłasztorna. zw 58 774

Zakład fryzjerski
5-cioma obsługami w większym mieście, w dobrym położeniu, nadający się na letnie mieszkanie, powodem wyjazdu zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia K. P. Gniezno 224. nw 11 916

Zareczynowe
Pierścionki ślubne obrączki zegareczki ręczne, ceny od 10 do 100 zł, dla naprawy własna pracownia polecam Chwiłkowski 49-47. Poznań, św. Marcin 40. zw 58 945

Mająteczek
76 mrg. buraczanej ziemi, Kujawy, przy szosie 3 km. od miasta, dwór 8 pokoi i 4 mrg. parku, 4 mrg. sadu, 2 stawy rybne, inwentarze żywe i martwe kompletne. 55.000 zł. Wpłaty 30.000 zł. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. nw 11 919

Jadalnię
dębowa bogato rzeźbiona sprzedam tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zw 58 911

Zakład
fryzjerski dobrze zaprowadzony w centrum sprzedam. Oferty Kurjer zw 58 918

Wyścigowe
słodko włoskie sprzedam tanio. Towarowa 21, IV. zw 58 925

Fryzjerski
zakład sprzedam wyjazd. Oferty Kurjer zw 59 007

Mająteczek
115 mrg. pszenno-żytniej ziemi, dom 4 pokoje i kuchnia, zabudowania maszynowe twardo kryte, 5 kom. 8 krów, 15 świń, przy szosie. 45.000 zł, wpłaty 25.000. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. nw 11 920

Dobra lokata kapitału
przez okazję kupno domu niedaleko Poznania, położonego nad dużym jeziorem i lasem, składający się z 12 ubikacji, ogrodu warzywnego, własnego wodociągu, nadający się na letnie mieszkanie jest z wolnej ręki do sprzedania. Adres Kurjer Poznański zw 58 721

Okazja
Niżej ceny własnej produkcji sprzedam piękny stylowy pokój męski, luksusowe wykonanie. — Śródką, ul. Warszawska 4. Kaczka. zw 58 772

Biały szpic
do sprzedania. Kaźmierczak, Wały Kościuski 6a, III. zw 59 038

Wózek
dziecięcy tanio sprzedam. Objeżdżać można od 9—16. Feliks Tokłowicz, Małe Garbary 11. III. pietro. zw 58 766

Motocykl
A. J. S. 350 cm³ z pełnym remontem, bardzo korzystnie na sprzedaż. Szamotyły. Dworcowa 31, telefon 71. zw 58 761

Samochód
Ford typ 1927 otwarty na sprzedaż, cena tysiąc zł. Informacje telefonicznie. Szamotyły tel. 71. zw 58 760

Sypialka nowa
pierzyszyty wyrób, premjowana na P. W. K. do sprzedania za 6.500 zł. Zgłoszenia Skład obrazów, Strzelecka 32. zw 58 751

Rowery
wyścigowy i damski w dobrym stanie sprzedam. Gósczyński, ul. Długa 7. zw 58 783

Palto
modne, nowe jasno - popielate, średnia figurę sprzedam korzystnie. Patrona Jackowskiego 40, II. prawo. zw 58 810

Skład
rowerów, części i maszyn do szycia w mieście powiatowym w dobrym położeniu i dobrze prosperujący z powodu wzięcia innego przedsiębiorstwa na sprzedaż. — Oferty Kurjer Poznański zw 58 809

Wózek
sportowy z bućką jak nowy sprzedam, Szamarzewskiego 26 a. Luterana, lewo. zw 4 010

Drukarnię
w całości lub częściowo sprzedam Kurjer zw 58 778

Fryzjerskie
urządzenie sprzedam. Woźniak, Marszałka Focha 36. zw 58 833

Samochód
Adler, 6 osobowy w bardzo dobrym stanie okazję sprzedam. Hadrys. Matejki 58. 7065 zw 58 820

Rower
męski bardzo korzystnie do nabycia. Patrona Jackowskiego 37. Gruchociak. zw 58 954

Majątek
500 mórg, budynki dobre, stacja w mieście, inwentarze nadkompletne, cena 165 000, wpłaty 70 000. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29 zw 58 861

Zegary elektryczne reklamowe
fabryczne i dla kościołów jak i urządzenia warsztatów i modeli do fabrykacji zegarów tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer nw 11 903

Urządzenie do cukierni
zagarzarnia lub drogerji jak i innych branż zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer nw 11 904

Meble
własnego wyrobu po najtańszych cenach, poleca Fabryka mebli stylowych A. Szczaniecki, Tama Garbarska 3, fabryka: ul. Piaszkowa 3. telefon 39-77. zw 58 273

Majątek
1400 mórg, budynki bardzo dobre, inwentarze nadkompletne, cena 700 000, wpłaty 150 000. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29. zw 58 860

Kanapy
od 150 zł; leżanki od 60 zł. —
O. Ludwig, Dolna Wilda 76.
zdw 58 519

Dom
handlowy z nowoczesnym wolnym składem i obszernym mieszkaniem w ruchliwym mieście powiatowym wojew. poznańskiego. na miejscu wyższe uczelnie i garnizon wojskowy — jest na sprzedaż. Zgłosz. przyjmuje Kurjer Poznański zdw 58 193

Meble
na dogodnych warunkach poleca Marcin Żytkowski. Chwaliszewo 5.
zdw 57 504

Skład
sprzedaż Marian Friebe. Strzelecka 2. parter, podwórko.
zdw 58 331

Piekarnia
wydzierżawia, wieś kościelna, fabryczna, bez konkurencji, piec węglowy. Dzierżawa 60. Cena 3.500. Łaskiewicz Strojna. Grunwaldzka 5.
zdw 58 643

Fryzjerskie
zakłady z mieszkaniem korzystnie. Kurjer zdw 58 613

Wózków
dziecięcych wybór. — „Światki dziecięcy”. Kraszewskiego 11.
zdw 57 489

Lakiery
„Daol”, „Elasto”, „Blask”, „Smok”, „Słoń”, „Niedźwiedź”, „Pfannenschmidt”, „Nobiles” poleca S. Piątkowski, skład fabryczny hurt i detal. Półwiejska 4.
zdw 56 488

Wózki
dziecięce tania Gumi 27 Grudnia 15. podwórko.
zdw 57 867

Sprzedam
fabrykę wód mineralnych Poznań korzystnie. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 214

Samochód
„Francuski” torpeda 9.000 km. sport, wysięgowy, dwuosobowy sprzedam lub zamienię na inny. Dąbrowskiego 33, lakiernia. Poznań.
zdw 58 792

Pończochy
w wielkim wyborze kolorów hurt i detalicznie poleca bardzo tania Pracownia Pończoch. Przemysł Wielniany św. Marcin 56 I piętro.
Pw 10397-15.26

Wetne
i wate do kolder, dla krawców i tapicerów najtaniej hurtownie i detalicznie poleca Przemysł Wielniany W. Olszański, św. Marcin 56 I piętro P 10 589-14.10

Najmodniejsze
kolnierzyki do sukien poleca Janowska. Podgórna 10.
Pw 11468-21.20

TRYKOTAZE

Jedwabne „Paw”
oraz inne najlepsze gatunki we wszystkich kolorach i rozmiarach poleca S. Kaczmarek, ul. 27 go Grudnia 20.
Pw 11761-21.131

Rower wysięgowy
francuski tania sprzedam. Wilda, Zupańskiego 20. IV piętro.
zdw 58 868

200 mórg
pod Poznaniem, uprzemysłowione. Oferty reflektantów tylko z gotówką 120 000, bez pośrednictwa. Kurjer zdw 58 878

Nowy Rower
tania sprzedam. Mikołajczak, ul. Marsz. Focha 15-a.
zdw 58 880

Majątek
1600 mórg budynki wspaniałe gorzelnia, blisko Poznania, inwentarze nadkompletne, cena 850 000, wpłaty 200 000. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29.
zdw 58 859

Korzystna
sprzedaż kilku ubrań na średnią figurę. Kraszewskiego 4, I piętro.
zdw 58 4025

Pilki
nożne skórzane od nr. 1-5 razem 25 zł sprzedam. Oferty Kurjer jw 4018

Skórę
dla rymarzy naturalną, brzuchy 100 kg. a 6 zł gotówką sprzedam. Oferty Kurjer jw 4019

Siodło
angielskie, wzory wiedeńskie, eleganckie, nowe, tania sprzedam. Oferty Kurjer jw 4020

Ściany
drewniane oszkłone do kantoru tania sprzedam. Oferty Kurjer jw 4021

Ford
samochód sprzedam 500 zł. Oferty Kurjer jw 4022

Plusze
meblowe różne tania sprzedam. Oferty Kurjer jw 4017

Winę
do cegieł i belek, taczki żelazne rusztowanie, drzewo budowlane, wapno lasowane tania sprzedam. Oferty Kurjer jw 4013

Kompletne
urządzenie składu kolonialnego korzystnie sprzedam. Adres Kurjer zdw 58 993

Sprzedam
sportke Brenabor. Przemysłowa nr. 36, Tomczak.
zdw 58 996

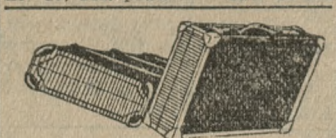
Kawiarnia
centrum Poznania, półkoncesja, korzystnie z powodu wyjazdu sprzedam Ziemianin, Pocztowa 30.
zdw 59 000

Fortepian
dobry, płyta metalowa, sprzedam 800. Tel. 61-22.
zdw 59 003

Skład
cukierków śródmieście, nadający na każdą branżę sprzedam. — Wskaże Kurjer zdw 59 001

Kolonjalke
z powodu wyjazdu korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 58 992

Sprzedam
rower męski. Szamarzewskiego nr. 47, III. praw.
zdw 58 985

Walizy, parasole, teki
W. Czyst. Poznań, ul. Szkolna 11 Własna pracownia.
Pw 10 813-17.28

Gasoseit
oszczędza 25% węgla. 1 paczka na 12 ctr. 2.25 zł. J. Gadebusch. Poznań, ul. Nowa 7 (Bazar) tel. 1638.
dw 036

Biurowo Pośrednictwa Nieruchomości
Lech, Poznań, Grobla 22 telefon 29-45

Uczciwa fachowa obsługa bez jakichkolwiek poprzednich wpłat poleca wielki wybór młynów, taczek, poleca wielki wybór majatków, gospodarstw, młynów, kamienic oraz większych i mniejszych dzierżaw.
zdw 58 906

Skład porcelany
dobrze zaprowadzony w mieście powiatowym z towarami lub bez korzystnie na sprzedaż. Oferty Leszno, skrytka pocztowa 46.
zdw 58 934

Parcele — Parcele
różnych wielkości, wszystkich dzielnicach Poznania bardzo dogodnych warunkach sprzedaje. Zgłoszenia: Hodowianki, Biuro Techniczno-Agrarne, Plac Wolności 9, dom ogrodowy wysoki parter.
zdw 58 933

Do sprzedania
zaznacz miejsce fabryczne wraz z zabudowaniami, obszar 4 morgi, z ogrodem owocowym i warzywnym, studnia artezyjska, tuż przy dworcu, rampa, nadająca się na każde największe przedsiębiorstwo. Cena kupna 60 000 zł, wpłaty 40 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 58 938

Przedsiębiorstwo
fryzjerskie w ruchliwym mieście, centrum miasta Bydgoszcz z urzędzeniem pierwszorzędnym sprzedam natychmiast przy wpłacie 6 000 zł. Zgłoszenia uprasza Astral, Gdańska 162, Bydgoszcz.
nw 11 931

Obuwnictwo
zaprowadzone mieszkaniem powiatowym choroby natychmiast wolne. Oferty Kurjer zdw 57 928

Platforma
wóz rekl. kocz. jednokonna tania do sprzedania. Poznań, Półwiejska 26.
rw 10 220

Majątek
330 mórg pszennej ziemi, dwór 10 pokoi, zabudowania masywne, inwentarze żywe i martwe, kompletne od Niemca, — Pomorze, 100 000 zł, wpłaty 40 000 zł. — Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 2.
nw 11 918

Piekarnię
Sprzedam piekarnię z urządzeniem w rynku, pół roku zapłacono dzierżawę za 3.200. Zgłoszenia: Zdybał, Gniezno, Zielen. Rynek 4.
nw 11 917

Meble
na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szprymgacz, Wielka 13. Klienteli samodzielnego odstawiamy własnym samochodem.
Pw 9757

Najtańsze płaszcze
suknie oraz swetry przy obfitym wyborze poleca P. Szczawiński, S-ka, Poznań, ul. Wodna 1. Dla urzędników dogodnie warunki raty.
Pw 1205/6-18.23

Biurowo Pośrednictwa Otręba w Jarocinie
Kilińskiego 4

Największy wybór gospodarstw, kamienic, domów (bez wpisowego) przeprowadzam fachowo i uczciwie wszelkie transakcje w kupnie - sprzedaży. zdw 58 160-1

Meble
wyprzedaje z powodu likwidacji po cenie fabrycznej. Stanikowski, Woźna 12.
rw 10 143-4

Dwie opony
nowe 880x120 sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer zdw 58 737

30 par
bucików damskich, francuski obcas, wielkość 34-35 detalicznie za bezen. Mader, Wały Zygmunt Starego 6, parter obok Dyrekcji Kolejowej.
Pw 13 007-55.88

Szkła do zapraw 0,85
szklanki 10 groszy, serwisy 8,50, obiadowe 39, nagrody, premie, fanty tania tylko wprost Hurtowni Porcelany, Wroniecka 24, w podwórzu.
zdw 58 897

Skład
śródmieście, nadający na każdą branżę sprzedam. Adres Kurjer zdw 58 853

Aparat filmowy
Leitz „Leica” tania sprzedam za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 851

Rower
sprzedam półwysięgowy „Welt-rad”, jak nowy. Marsz. Focha 62, Dusik.
zdw 58 839

Kufer
do podróży sprzedam. Adres Kurjer zdw 58 962

Fortepian reprezentacyjny
ameryk. krótkie krzyżowe skrzydło koncertowe najwybredniejszy model z braku gotówki cztery tysiące 500 zł sprzedam. Oferty zdw 58 478

Rower
prawie nowy mało używany z wolnym biegiem tania sprzedam. ul. Krzyżowa 7, Kwiecień.
zdw 58 694

Duży wózek dziecięcy
bardzo dobrze utrzymany, szafa biała do rzeczy, krzesła bardzo tania. Szewcarka, 25. parter.
zdw 58 735

Jadalnię
ciemnobeżowa tania za gotówkę sprzedam zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 733

Akcje
500 zł nomin. Spółki Drzewnej, 150 zł Płotno sprzedam. Oferty tylko z ceną Kurjer zdw 58 729

Rower
tania sprzedam Chelmońskiego 21, I. ptr. Strzeszewski.
zdw 58 727

Wózek
dziecięcy elegancki, duży biały, modny tania sprzedam Bamberowa, Szamoty Lipowa 27.
zdw 58 716

Łóżko
sprzedam. Wierzbicice 31 a, parter, prawo.
zdw 58 713

Maszyna
do pisania „Adler” dobra Graniczna 15, II. prawo.
zdw 58 712

Motocykl
sprzedam okazynie. Nowicki, Poznań, Graniczna 12.
zdw 58 711

Wózek
sportowy sprzedam. Szama Tyne Chwaliszewo 12.
zdw 58 710

Używane
meble sprzedaje tania Kozłowski, Szewska 15.
zdw 58 825/6

Meble
kupisz najtaniej z pierwszej ręki. Stolarska Garbary 41.
zdw 58 848/9

Wulkanizacyjne
większe parowe kompletne urządzenie sprzedam korzystnie. Zgłoszenia zdw 59 068/9

Kanapy
leżanki, kluby, materace najtaniej za gotówkę, raty, Strzelecka 31.
zdw 58 517/18

5 KUPNA
skład kolonialny maglem mieszkaniem dobrze zaprowadzony, za gotówkę Oferty Kurjer zdw 56 993

Kupię
wolnego składu w centrum miasta najchętniej zaprowadzony na obuwie. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 550

Brylanty
złoto, srebro i kupię F. Tarkowska Poznań Plac Wolności 11.
Pw 9656-10.111

Kupię
lub wydzierżawie mały domek w kościelnej wsi lub powiatowym mieście. Oferty Orodownik zdw 58 963

Magiel
używany, dobrym stanie kupię, Staszica 3, skład.
zdw 59 052

Kupię
dom ze składem. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 635

Młyn
wodny, wodnomotorowy, dostatecznym dowodem gospodarczym przy szosie, przy wpłacie 20-30 tys. kupię zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 734

Kupię
zakład fryzjerski Oferty Kurjer zdw 58 816

Prasa i młynek
do owoców poszukiwane, celem kupna. Szczegółowe oferty uprasza się pod zdw 58 940 do Kurjera Poznańskiego.

Motocykl
z przyczepką albo mały samochód mało używany kupi Makowski, Wejherowo. Kłasztorna 10.
zdw 58 939

Rower
półwysięgowy, niski, okazyna cena. Oferty Kurjer zdw 58 891

Składu
w śródmieściu poszukuje zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 952

Wózek
dziecięcy dobrze utrzymany kupię. Oferty do Kurjera zdw 58 698

6 KAMIENICE
kupię kamienicę 4-5 pokojową mieszkaniami w centrum Wpłaty 150 tysięcy. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 58 400

Kamienica
komfortowa, centrum dochód 13 tys., cena 115 000 wpłaty 55 000 reszta hipoteka. Kossmann, ul. Fredry 6 telefon 32 13.
zdw 58 797

Willka
w Puszczykowie 2 pokoje i kuchnia, 1 i pół morgi ogrodu, 40 dużych drzew owocowych — zaraz sprzedam, znakomite letnisko. — 11 000 zł. Oferty Kurjer zdw 58 873

Kamienica
IV piętro w Poznaniu na Wildzie do sprzedania. Cena 160 000 zł. Wpłaty 100 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 58 978

Kamienicę
w cenie do 40 tysięcy od gospodarza kupię Szczegółowe oferty Kurjer zdw 58 892

Kamienice
komfortowe centrum Poznania, dobre procentujące, cena 330, wpłaty 200 000 druga 135, wpłaty 60 000, trzecia 110, wpłaty 60 tysięcy. Poznań Lech, Grobla 22 telefon 29-45.
zdw 58 907

Willa przy Operze komfortowa
10 pokoi z powodu wyjazdu okazynie do sprzedania. Kurjer zdw 59 034

7 PIENIADZ
rozlewnia piw, lemoniad pełnym biegu poszukuje wspólnika. Kurjer zdw 58 531

Szukam
wspólnika zbrożnicą z kapitałem Oferty Kurjer Poznański zdw 58 702

10.000 zł
poszukuje na pierwszą hipotekę nieruchomości, wartości 70.000. Oferty Kurjer zdw 58 743

15.000
złoty po 15% wypożyczyć na I. hipotekę kamienicy w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 746

4.000 zł
wypożyczyć. Oferty do Kurjera zdw 58 768

Kto?
pożycz 100 zł? Oferty Kurjer jw 4026

Wytwórnia
bezkonkurencyjna, zyskowna, nadająca się także dla pań, bardzo korzystnie za 3 000 zł na sprzedaż. Kurjer zdw 58 988

Udziele
ca. 18 tysięcy (15 proc.) na zupełnie pewną hipotekę tylko kamienicy w Poznaniu. Dokładne oferty Kurjer zdw 58 981

Która
z szlachetnych, zamożnych osób wypożyczy 200 zł na miesięczne spłaty. Zgłosz. Kurjer rw 10 215

15 — 20 000 zł
pożyczki za zabezpieczeniem hipotecznym na I. miejsce obiektu wartości 300 000 zł poszukuje za raz. Łaskawe zgłoszenia z podaniem wysokości odsetek do Kurjera Poznańskiego zdw 58 886

30 tysięcy
ulożę na I. hipotekę kamienicy w Poznaniu (15%). Oferty Kurjer zdw 58 893

2 — 4 000. — zł
pożyczki poszukuję za dobrym procentem i gwarancją na krótki czas przemysłowiec, właściciel nieruchomości w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 59 037

3 — 6 000. — zł
pożyczki poszukuję przemysłowiec właściciel nieruchomości w Poznaniu za dobrym procentem i odpowiednią gwarancją na czas przejściowy. Oferty Kurjer zdw 59 036

2 000
złoty na trzy miesiące poszukuję, dam 8 proc. miesięcznie — zabezpieczenie list hip. 5.000. — Łaskawe spieszne zgłoszenia do Kurjera zdw 59 054

8 DO WYNAJĘCIA
Próżny

ładny pokój z łożem i kuchnią, parterowy dla bezdzietnego małżeństwa do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 58 363

Mieszkanie
6 pokojowe z meblami lub częściowo umeblowane przy najruchliwszej ulicy centrum Poznania odpłatnie za zgodą gospodarza. Zgłoszenia Kurjer zdw 57 363

Mieszkania
nowe 2 pokojowe z kuchnią do wynajęcia, elektryczność, kawałek ogrodu. Zabikowo. Poniatowskiego 10, autobus Wrocławzka 15, podwórko.
zdw 58 638

2 000
złoty na trzy miesiące poszukuję, dam 8 proc. miesięcznie — zabezpieczenie list hip. 5.000. — Łaskawe spieszne zgłoszenia do Kurjera zdw 59 054

8 DO WYNAJĘCIA
Próżny

ładny pokój z łożem i kuchnią, parterowy dla bezdzietnego małżeństwa do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 58 363

Mieszkanie
6 pokojowe z meblami lub częściowo umeblowane przy najruchliwszej ulicy centrum Poznania odpłatnie za zgodą gospodarza. Zgłoszenia Kurjer zdw 57 363

Mieszkania
nowe 2 pokojowe z kuchnią do wynajęcia, elektryczność, kawałek ogrodu. Zabikowo. Poniatowskiego 10, autobus Wrocławzka 15, podwórko.
zdw 58 638

2 000
złoty na trzy miesiące poszukuję, dam 8 proc. miesięcznie — zabezpieczenie list hip. 5.000. — Łaskawe spieszne zgłoszenia do Kurjera zdw 59 054

8 DO WYNAJĘCIA
Próżny

ładny pokój z łożem i kuchnią, parterowy dla bezdzietnego małżeństwa do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 58 363

2 próżne
pokoje, używalność kuchni, łazienki, elektryczność, wynajmę. Debiec, Szczępana 14. willa, wsoki parter.
zdw 58 842

Mieszkanie
1 pokój (Wilda), 3 pokoje kuchnia (Łazarz) za czynszem na 1 rok, spiesznie wynajmę „Pawilon”, Marszałka Focha 15.
zdw 58 876/7

Oddam
mieszkanie 7 pokojowe, Łazarz za zgodą gospodarza zaraz.
zdw 58 697

2
pokoje, kuchnia Wilda kompl. umebl. rok dzierżawy oddam całkowicie za zgodą gospodarza lub zamienię na podobne w śródmieściu. Poważne oferty Kurjer zdw 58 753

Dwupokojowe
mieszkanie z kuchnią za czynszem dwuletnim do wynajęcia. — Oferty Kurjer zdw 58 726

Mieszkanie
dwupokojowe z kuchnią na IV. piętrze wprost od gospodarza do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 58 788

Rzeźnictwo
warsztat, s. inia, wozownia, do tego obszerny pokój, kuchnia (Łazarz) wynajmę „Pawilon”, Marszałka Focha 15.
zdw 58 875

Mieszkanie
pokój 4 piętro od gospodarza, — przejęcie 1500 zł. Oferty Kurjer jw 4016

Mieszkanie
4 pokoje nowoczesne odda właściciel gotówką. Oferty Kurjer jw 4015

Trzy
lub dwa pokoje z kuchnią umeblowane wynajmę na czas letni. Adres Kurjer zdw 59 010

3 pokoje
kuchnia wynajmę, dzierżawa rok zgóry 160 zł Dom Rumpelwicz, Dąbrowskiego 105.
zdw 58 924

Mieszkanie
z kioskem warzywnym i owocowym przy ruchliwej ulicy w Poznaniu do wydzierżawienia. — Oferty Kurjer zdw 58 926

Mieszkanie
3 pokojowe z balkonem, kuchnią i pokojem dla służącej w Lubiniu, przy dworcu od gospodarza do wynajęcia Oferty do Kurjera zdw 58 925

2
pokoje umeblowane, słoneczne, używaniem kuchni czynsz roczny 1200 zł zgóry Oferty Kurjer zdw 59 022

2 mieszkania
jednopokojowe z kuchnią za dwuletnią dzierżawą zgóry do wynajęcia. Zgłoszenia Ratajczak, Luboń.
zdw 58 894

Pokój
odnowiony, czynsz dwa lata zgóry wydzierżaw gospodarsz. Dolna Wilda 21.
zdw 58 904

Mieszkania
od właścicieli 1, 2, 3, 6 pokojowe. Jaskiewicz, Fredry 6, II.
zdw 59 017

Pokój
kuchnia 750, rok dzierżawy, 2 pokoje kuchnia Łazarz wskaże św. Marcin 15, I. prawo.
zdw 59 025

9 SZUKA MIESZK.
poszukuję

mieszkania 5 pokojowego, nie

Młyńska
12-a II piętro. Pokój frontowy elegancki, elektryczność, inteligentnemu panu wynajme. zdw 58 879

Pokój
umeblowany wynajme zaraz. Nowak, Sniadeckich 6-a, dom ogrodowy III piętro. zdw 58 874

Pokój
dla 2 panienek. Wilczak, Małe Garbary 7. zdw 59 013

Dwuosobowy
niekrepujący. — Focha 82, III, prawo. zdw 59 011

Panienkę
inteligentną przyjmie na wspólny pokój. Słowackiego 29, II, prawo. zdw 10 211

Pokój
kompletna sypialnia, wynajme zaraz. Masztalarska 1, III, piętro. zdw 58 881

Panią
na wspólny pokój. Kramarska 15, II, lewo. zdw 58 888

Pokój
balkonowy solidnemu panu od 15.6. Sw. Marcina 63 front, III, prawo. zdw 58 887

Pokój
elegancko umeblowany 1-2 osobom wynajme. Niegolewskich 10, II, prawo. zdw 58 896

Pokój
dla pana lub inteligentnego małżeństwa. Kreta 6, wysoki parter. zdw 58 902

Pokój
2 panom wynajme. Mostowa 4, I, lewo. zdw 58 932

Pokój
umeblowany dla małżeństwa z umeblowaniem kuchni tani zaraz. Gabrycowa, Łakowa 17, podwórko prawo. zdw 58 935

Pokój
słoneczny, utrzymanie dobre zaraz. Piekary 10, IV, lewo. zdw 58 912

Pokój
umeblowany w centrum dla panny do wynajęcia. Ul. Ratajczaka 88, I, lewo. zdw 58 917

Pokój
osobny i wspólny dla pani, posiedząca. Adres Kurjer zdw 58 916

Słoneczny
pokój z utrzymaniem wynajme. Dąbrowskiego 23, III, pr. zdw 58 920

Wspólny
panu. Strzałowa 6, III, front, prawo. zdw 59 015

Pokój
do wynajęcia, możliwie pościel, sw. Józefa 6, podwórko, lewo, III, Dudziak. zdw 59 014

Pokój
frontowy dwóm panom wynajme. Zielona 7, IV, prawo. zdw 59 008

Klatki schodowej
pokój komfortowy, telefon. Masztalarska 7 a, I, zdw 59 028

Pracznia
prasowaczka poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdw 59 026

Pokój
przejazdnym 27 Grudnia 9, III, zdw 59 024

Pokój
2 osobom wynajme. Plac Sw. Krzyżski 4, w podwórzu, II, zdw 59 029

Umeblowane
2 lub 1 pokój frontowy oddam 1 lub więcej osobom. Skarbowa 14, I, prawo. zdw 59 048

Pokój
umeblowany dla inteligentnej pracującej lub dwóch od 15. Kreta 24, III, lewo. zdw 59 056

Małżeństwu
pokój umeblowany, frontowy, słoneczny, elektryczność, wysoki parter, bez usług zaraz wynajme. Gospodarz Ul. Mickiewicza 19, od 5-6 godziny, zdw 59 053

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
próżnego najchętniej od gospodara w śródmieściu Poznania poszukuje. Oferty Kurjer zdw 58 675

Inteligentny
urzędnik z matką poszukuje od 15. na czas dłuższy ładnego umeblowanego pokoju (ewent. przynajmniej) z umeblowaniem kuchni. Posrednicy wykluczeni. Oferty z ceną i warunkami Kurjer zdw 58 808

Pokoju
słonecznego, wejście niekrepujące (możliwie z klatki schodowej) poszukuje pan zaraz. Oferty z ceną do Kurjera zdw 58 795

Pokoju
słonecznego utrzymaniem, śródmieście, od 15 poszukuje pan. — Kurjer zdw 58 959

Pokoju Puszczykowie
poszukuje. — Zgłoszenia Kurjer zdw 58 867

Młode
bezdzielne małżeństwo poszukuje pokoju dużego, próżnego z umeblowaniem kuchni. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 59 047

Aplikant
szuka zaraz pokoju niekrepującego. Spieszne oferty Kurjer zdw 59 004

Pokoi
umeblowanych poszukuje „Informator”, Ratajczaka 15, Pasaż. zdw 58 900

13 LOKALE

Garaż
do motocykla poszukuje najchętniej w okolicy Skarbowej Ogrodowej Ratajczaka lub w bliziu Łaskawe oferty Kurjer zdw 58 932

Lokal
piękny, frontowy w centrum miasta do wynajęcia. Zgłoszenia pod „Gotówka” do Rekl. w Polskiej. A. E. Marcinkowski zdw 58 117

Warsztat
duży z elektrycznym światłem do wynajęcia. Nowak, Kopernika 4 zdw 58 725

Sala warsztatowa
około 100 mtr kwadr. w budynku fabrycznym, II, piętro, przy ul. Mostowej 15, natychmiast do wynajęcia. Czynsz 1.600 zł rocznie. Nadaje się dla rzemiosła lub lekkiego przemysłu. Zgłoszenia telefon 21-90. zdw 58 705

Suterena
na składnice lub warsztat do wynajęcia. Staszica 26, Zgłoszenia: Skład papieru. zdw 58 812

Składnicy
suchej, jasnej, Jeżyce, poszukuje. Oferty z ceną Kurjer jw 4014

Ubikacja
do wynajęcia dla rzemieślnika. Wyspiańskiego 11, wys. parter, lewo. zdw 58 998

Garaż
przy Mickiewicza do wynajęcia. Wiadomości Smolńska Mickiewicza 27. zdw 58 903

14 DZIERŻAWY

Cukierni
lub piekarni dzierżawy lub kupna poszukuje Tafelski, Jarocin, Sw. Ducha 39. zdw 58 693

Wydzierżawie
na dłuższy czas nowy dom z ogrodem przy udzieleniu większej pożyczki. Oferty Kurjer Poznański zdw 58 707

Wydzierżawie
kaszarnie wraz z młynem do objęcia potrzeba 5.000. Oferty Kurjer zdw 58 741

Ogrodnictwo
w pełnym biegu, blisko miasta, 50 okien inspektowych, wodociąg do wydzierżawienia. Adres Kurjer St. Rynek 10 210

Skład
kolonialny z mieszkaniem trzy pokoje kuchnia, dobrze zaprowadzony z urządzeniem i towarem, do wydzierżawienia. — również spichrz, nadający się na fabrykę cukierków, kawiarnię i t. d. — Oprócz tego mieszkaniem trzy pokoje, kuchnia, nadające się na skład lub wolny zawód, również do wydzierżawienia od właściciela. Szydłowski, Obrzycko n/W, r. 10 217

Poszukuję
400-500 móg dzierżawy, najchętniej od właściciela. Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 59 057

15 LETNISKA

W żeglowności
pensjonat „Beskid” Wandy Olshewskiej poleca pokój z utrzymaniem na czerwiec, cena 8,50 od osoby. zdw 5 189

Żeglów - Zdrój
Pensjonat „Warszawianka” w centrum Zakładu poleca pokój z wykwintnym utrzymaniem nowoczesny komfort. Zgłoszenia: „Warszawianka”. Żeglów - Zdrój. n. 11 638

Gdynia Oksywie
Zakład św. Józefa poleca słoneczne pokoje z widokiem na morze i utrzymaniem całodziennym. Przyjmuje także wycieczki zbiorowe. Na czerwiec ceny zniżone. Adres: Zakład św. Józefa, Gdynia 8 dw 5 212

Krynica pensjonat „Limba”
nowowbudowany uroczysty położony wśród lasów, pokoje słoneczne z balkonami, komfort, kuchnia wykwintna, obfita. Przyjmuje młodzież pod opieką. Ceny poniżej konkurencyjnych. On parle français. Man sprich deutsch. Informacje odwrotnie. zdp 58 405

Rajeza
kolo Zywa Pensjonat „Zacisze” położony w przepięknej dolinie Niekulinki z wspaniałym widokiem na malowniczym krajobrazem gór i lasów szpilkowych. Kuchnia pierwszorzędna, basen kąpielowy, ogród, biblioteka, radio, gry towarzyskie. Pokoje z całodziennym utrzymaniem. Pensjonat chrześcijański. Zgłoszenia: S. Słotowa Katowice 3 Maja 11 zdp 58 403

Zakopane Pensjonat „Borek”
ul. Jagiellońska, prowadzony Wandą Kuleszynie, Marię Szkolnicką (dawniejszy zarząd Renaissance) poleca na sezon pokoje słoneczne z widokiem na jezioro, ogród, kuchnia wykwintna. ceny od 12 zł. zdw 11 657

Letniska
poszukują 2 panie (urzędniczki) w okolicy lesistej i z plażą, z całkowitem utrzymaniem, w pobliżu Poznania. Zgłoszenia do Kurjera z podaniem warunków pod nr. zdw 57 880

Letniska
poszukuje rodzina 2 małoletnich dzieci blisko Poznania. Oferty przyjmują Kurjer zdw 58 384

Hel, willa Słońce
pokoje z wykwintnym utrzymaniem od 14 zł. Widok na morze. W czerwcu wycieczki, urzędniczy zniżki. Zgłoszenia czerwiec Poznań, Niegolewskich 7, lewo, w sezonie Słońce Hel zdw 54 356

Puszczykowie
poszukuje dwóch pokoi z kuchnią albo pokoi z kuchnią, ewentualnie dwóch pokoi na lipiec i sierpień. Oferty Kurjer zdw 58 986

Cały Poznań
nad polskie morze! Karwia, najpiękniejsza plaża, lasów sosnowy, wygodne pokoje, utrzymanie, czerwiec 7 zł. Dancin, wycieczki, lodziami, polowaniem, w wieloletniej, niedługo, Pogoda murywana. Zaprasza Smoczyński, klegarz w Poznaniu, Karwia, Krokowa willa „Szenkin”. zdp 57 417

Tupań
obok Jastrzębiej Góry nad Bałtykiem poleca pokój, utrzymanie czerwiec 7 zł. Waleria Szenkinówna, Tupań p. Lebez. zdp 57 418

Na letnisko
Gmina Boduszewo, poczta Murowaną Gołina położona przy lesie ma do wynajęcia 5 ubikacji na I, piętrze w dawniejszej szkole. Zgłoszenia przyjmują Krajeński, soltyś zdw 57 698

Milowody
Do 3 pokoi umeblowanych elektrycznością, łożenka, kuchnia. Wynajmuje latem Milobedzki. Kowanówko poczta Oborniki. zdw 57 960

Letniska
1-2 pokoi z kuchnią w Puszczykowie lub pod Poznaniem w pobliżu stacji na lipiec poszukuje. Prof. Balicki, Reja 2. zdw 58 687

Letnisko
Mam do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią zaraz, okolica zalesiona, mieszkanie słoneczne i spokojne z balkonem. Zgłoszenia Sołectwo, Krosinko, poczta Mosina. zdw 58 631

Z powodu
zmiany warunków do odstąpienia mieszkania wynajętego w Zakopanem na sezon Wiadomości Warty Zygmunta Starożyńskiego 6, III, p. Pańkowska zdw 58 724

Letniska
poszukuje młode bezdzienne małżeństwo. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 58 821

Gdynia
Kamienica Góra „Krośnianka”, pierwszorzędną pensjonat Władysława Barcikowskiej. Centrum. Nad samym morzem. Przestronne słoneczne pokoje Tarasy. Znakomita kuchnia. Nowoczesne urządzenia. Czerwiec 10 zł. lipiec 15 zł. Rodzinom ustępstwa. Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37, m. 7. n. 11 983

3 panie
poszukują letniska w lipcu. Warunki Kurjer zdw 58 889

Puszczykowo
1, 2, 3, pokoje kuchnia, balkon, weranda, pięknie położone w willi w lesie na letnisko względnie na stałe wynajme. Dondajewska, Wroniecki 19 obuwie. zdw 58 903

10 OSOBISTE

Panią
bleu płaszczy, która obserwowała siebie obok składu cukierków Wilda 80, prosi bardzo zainteresowanego kapitału o możliwość poznania się. Oferty Kurjer zdw 58 686

Ostrzegam
przed zawarciem jakiegokolwiek umowy z małżonkami Matuszewskimi, Poznań, Górna Włda 55 w sprawie najmu i sprzedaży kiosku wraz z składnicą, położonego tamże, gdyż kontrakt zawarty z Matuszewskimi został unieważniony i wytoczono skargę eksemplaryjną. Gospodarz. zdw 58 715

Unieważniam
wskazuję: platy 3, VI, 30 r. 200 zł, platy 3, VII, 30 r. 200 zł, platy 3, VIII, 30 r. 200 zł, platy 3, IX, 30 r. 200 zł, platy 3, X, 30 r. 200 zł, platy 3, XI, 30 r. 200 zł z podpisami Wanda i Jan Maciejewscy. zdw 58 901

21 ZGUBY

Unieważniam
zgubiona książeczka wojskowa Stanisław Szymanowski. zdw 58 609

Unieważniam
skradzioną książeczka wojskowa Stanisław Bessert, Poznań. zdw 58 798

Niedziele
idąc z Łazarza w stronę Dębiny zgubiłam kołnierzyk (Elka) uczciwie znalazła raczy zgłosić się za sowitem wynagrodzeniem. — Handel Kolonialny, ul. Dąbrowskiego 5, przy Nowym Teatrze. zdw 58 790

Zgubiony
wykas osobisty nazwisko Bolesław Trojanowski, sw. Wawrzyńca 34a unieważniam. jw 4 007

Uczciwego
znalazcę brzoźnika „Walter” 581 332 proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Dionizy Zientek, — Stary Rynek 78/74. zdw 59 005

Zaginiona
książeczka wojskowa na nazwisko Leon Tritt, Luban, powiat poznański unieważniam. zdw 58 846

22 ROZMAITE

Ważne dla Pań
Najnowsze biuletyny na czerwiec nadeszły Pracownia manekinów Sobczak Słusarska 5 zdw 56 636

Zlecenia
na cały świat Biuro Greif, Ratajczaka 15 telefon 2610. zdw 57 813

Chirurgiczne
instrumenty do ostryżni i nakłuwania przyjmuję, zapewniając staranne wykonanie po przystępnych cenach. Ed. Karge szalfier, Poznań, ul. Nowa 7/8. Pw 11 764 21.12

Na wyjazd
niezbędne garsonki, swetry itp. korzystnie. „Tricot” Szymańskiego 10, III, przy Świętokrzyskim. Pw 11 766-5.19

Obrazy oprawia
najgustowniej najtaniej tylko Witold Leworski, Wrocławska 36 skład obrazów. Pw 11 473 21.119

Kto pożyczyc
ciężarówkę wzgl. autobus 25 osob. na całodzienną wycieczkę 200 km jazdy? Oferty z ceną do Kurjera zdw 58 695

Chiromantka
przyjeżdżna przeprowadza przyszłość, przeszłość, z rąk kart, ul. Strzelecka 18, narożnik Łakowej III, prawo. zdw 58 731

Bezdzietnemu
małżeństwu pokój lub dwa z utrzymaniem lub bez, wszelkimi wygodami zaraz, dzielnica Łazarz, Zgłoszenia Kurjer zdw 58 728

Oddam
zdrowego chłopca 5 letniego za własne. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 745

Przyjmę
dziecko chłopczyka lepszego pochodzenia nie chrzczone na własne. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 793

Obiady
kresowe, smaczne. Kantaka 8/9, III, brama, prawe. zdw 58 890

Wykonuję
prace malarskie tani, ciepło pluskowy radykalnie Brylski, pl. Sapieżyński 3. zdw 58 855

Pismienne
prace przyjmuję w dom. Mostowa 5, III, prawo. zdw 59 055

23 OZENKI

Kawaler
szatyn, lat 28, posiadający własne dobre prosperujące przedsiębiorstwo poszukuje współzycielki z gotówką celem ożenku. — Oferty Kurjer Poznański zdw 58 767

Brunetka
wykształcona, ładna, posagu 14 tys. poszukuje znajomości inteligentnego. Lepiej sytuowanego mężczyzny, wiek 38-48. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer zdw 58 752

Blondynka
młoda nauczycielka, osamotniona szuka bratniej duszy. Panowie kulturalni na wyższym stanowisku. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 791

Panna
przystojna lat 26, posiadająca kamienicę poszukuje znajomości. — Cel matrymonialny. Zgłoszenia: „Wanda”, Fabryczna 35 a, IV. zdw 57 694

Wdowa
własne duże mieszkanie, przystojna wykształcona, 45 lat, wydziełam zamaż pana inteligentnego na stałe posadzę lub kupca od powiednim wieku. Kurjer Poznański zdw 59 058

Kawaler
lat 27, własne mieszkanie dobrze zaprowadzone, pozna pannę do lat 30 z gotówką 4 000 — 5 000 zł. Cel matrymonialny. Oferty do Kurjera r. 10 218

2 koleżanki
młode, blondynki, brunetki, ładne z inteligencją, poszukują znajomości panów inteligentnych, tylko na stanowiskach w celu matrymonialnym. Oferty poważnie upraszamy do Kurjera (o ile możliwości z fotografiami) zdw 59 039

Kupiec
kawaler lat 27, posiadający własne przedsiębiorstwo, później ożdziczy po rodzicach nieruchomości, poszukuje panny (także z gospodarstwa) w celu matrymonialnym. Majątek pożądany dla wspólnego dobra. Pośrednictwo wykluczone. Rzecz traktuje poważnie i dyskretnie. Oferty ewent. z fotografiami uprasza do Kurjera Pozn. pod zdw 59 067

Panna
lat 27, małe mieszkanie, szuka znajomości panów. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer zdw 59 019

Która
z pań zechciałaby podać reke dręczonemu nudami mężczyźnie. Cel matrymonialny Oferty Kurjer zdw 58 823

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisanie na maszynach Kantaka 1, II, piętro zdw 58 170

Kurs
Higieniczno-dietetyczny oraz wykwalifikowanego, zapraw. cukiernictwa, 6 tygodniowo rozpoczyna się 12 czerwca. Zgłoszenia Szkoła Gospodarczo-Zawodowa w Poznaniu 6w Marcina 69. n. 11 885

Kursy
stenografji, pisanie na maszynach, księgowości Tyran-Zaworskiej, Strzelecka 33 zdw 51 872/3

Udział
lekcji francuskiego, konwersacji literatury i gramatyki itd. po bardzo umiarkowanych cenach. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 739

Niemieckiego udziela.
Oferty Kurjer zdw 58 770

Studentka
udzieli w czasie wakacji korepetycji na wsi w zakresie IV, kl. gimn. Oferty Kurjer zdw 58 763

Maturzystka
szuka na lipiec i sierpień korepetycji na wsi (specjalność: matematyka, fizyka, historia). Zgłoszenia Kurjer zdw 58 753

Stenografja
polska, niemiecka, księgowość. Kromczyńska, Ogrodowa 16. zdw 58 884

Wycieczki
ondulacji. Oferty Kurjer zdw 59 046

25 MUZYKA

Pianino
krzyżowe tani do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 748/9

Pianino do wynajęcia
Oferty Kurjer zdw 58 769

Korepetycyj
tanie w zakresie gimn. udziela. Oferty Kurjer zdw 58 766

Udział
gruntownie lekcji fortepianu za niską cenę. Lehnert, Za Bramką 5 a. zdw 58 819

Poszukuje się
duetu lub tria
możliwie damskiego od 1 czerwca. Zgłoszenia proszę skierować Restauracja Obywatelska, Puck Pomorze. zdw 57 771

Pianista
rutynowany (koncert, kabaret, dancing) wolny natychmiast. — Oferty z warunkami Kurjer n. 11 985

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Panienka
poszukuje posady do większych dzieł lub do lekkich prac domowych bez spania. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 963

Kowal - maszynista
poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia J. Adamek, Zielonopoczta Wieleń n/N zdw 56 983

Ogrodnik
kawaler z kilkoletnią praktyką, dobry fachowiec, obeznany w kulturze doniczkowej i warzywnictwie poszukuje posady. J. Wechman, Kobylin, pow. Krotoszyński, ul. Krotoszyńska. zdw 57 892

Osoba
starsza z dobrej rodziny, pracowita, uczciwa, znająca wszelkie gospodarstwo domowe i wiejskie. szuka posady na probostwo albo folwark, także do miasta. Dobre referencje. Wymagania skromne. Zna także prowadzenie księżek. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 58 330

Pokoju
z dobrą świadectwami poszukuje posady w Poznaniu zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 398

Panienka
sierota poszukuje posady do jednej osoby — jako gospodyni do wszystkiego 15.6. lub 1.7. Oferty Kurjer zdw 58 635

Maszynista
młodsza z praktyką, znająca stenografię poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. — Zgłoszenia Kurjer zdw 58 387

Urzędnik gospodarczy
z długoletnią praktyką energiczny, pracowity i sumienny poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 593

Dziewczyna
skromna, uczciwa z gotowaniem lub pokojową poszukuje posady zaraz, dobre świadectwa, miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 58 782

Gospodyni
z kilkoletnią praktyką i dobrą świadectwami, znająca wykwintną kuchnię, zaprawia konserwy, i pieczenie różnych ci

Panienska
która była już przy dzieciach szuka posady okolica obojętna. — Adres Kurjer zdw 58 690

Poszukuje
posługi na cały dzień albo posady za pokojową w lepszym domu. Oferty Kurjer zdw 58 934

Szofer - ślusarz
znający remonty i instalacje elektryczne, z dłuższą praktyką. Poszukuje posady, miejscowości obojętnej. Oferty do Kurjera zdw 58 921

Poszukuje
posady do wszystkiego z samodzielnym gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 58 928

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 58 927

Pokojowa
z dobrymi świadectwami przyjmie posadę do hotelu lub pensjonatu. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurjer zdw 58 885

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 58 890

Hafciarka
na prace kościelne poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 58 900

Czeladnik piekarski
piecowy, który może samodzielnie pracować, szuka posady. Feliks Dusterhöft, — Ujście pow. Chodzież. — zdw 58 942

Młoda panienska
z trzyletnim kursiem modniarstwa, w pierwszorzędnej magazynie warszawskiej, znająca książkowość amerykańską i pisanie na maszynie, poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 58 941

Urzędnik gospodarczy
z dłuższą praktyką, dobrze polecony, żonaty poszukuje od 1. 7. 30. posady za samotnego. Oferty Kurjer Poznański zdw 58 704

Gospodyni
średni wiek, zaufana, poszukuje samodzielnej posady. Znajomość dobrej kuchni, szycia, prasowania, wszelkiej pracy domowej. — Wymagania skromne. Świadectwa jaknajlepsze. — Łaskawe oferty Kurjer zdw 58 936

Dziewczyna
lat 18 poszukuje posady do dzieci od 15 lub 1. 7. Oferty Kurjer zdw 58 914

Panienska
z lepszej rodziny, znająca szycie i haft poszukuje posady do dzieci. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 58 946

Solidny
i obowiązkowy robotnik poszukuje pracy. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 031

Ślusarka
wiejska, nawskroś uczciwa, skromna z dobrymi świadectwami z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 2-3 osób od 15. 6. Oferty Kurjer zdw 59 045

Bona
jako dochodząca zamieść się dziećmi, świadectwa, ma również polecenia. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 730

Poszukuje
posady jako gospodyni najchętniej w majątku lub osoby. Oferty Kurjer zdw 58 723

Pielęgniarka
szuka posady do niemowlęcia zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 708

Ośmioklasista
gimn. poszukuje posady lub korepetycji, miejscowość obojętna. Adres wskazać Kurjer zdw 58 706

Starsza
dziewczyna szuka posługi zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 744

Gimnazjasta
poszukuje zajęcia. Oferty Kurjer zdw 58 762

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Dzika Orchidea”.
Aurora: „Czarny Pirat”.
Casino: „Pat i Patachon i wieloryb”.
Colosseum: „Kiki i Oaza Miłości”.
Corso: „Mogila Nieznanego Żołnierza”.
Edison: „Gehenna zdradzonego męża”.
Harja: „Całuję twoją dłoń Madam”.
Metropolis: „Szalone Serce”.
Odeon: „O czym się nie myśli”.
Renaissance: „W zaułkach Szanghaju”.
Stylowe: „Dzieje Małżeńskie”.
Stożce: „Na zgłiszczach namiętności”.
Wilsona: „Fotograf serc”.

Książkowa - kasjerka
z kilkoletnią praktyką, pisząca na maszynie, szuka posady. Oferty Kurjer zdw 58 944

Poszukuje
zaraz posady jako szofera lub ślusarza, kawaler, bardzo dobre świadectwa i polecenia, pracowałem 10 lat w dużych domach. — Dokładnie obeznany w swym zawodzie. Łaskawe oferty Kurjer zdw 58 700

Młodsza
dziewczyna poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 58 740

Mechanik
elektromonter, szofer, znam różne typy samochodów, motorów, maszyn, walcy drogowych i dyżli. Mam 15 lat praktyki, szukam solidnej posady, miejscowości obojętnej. Zgłoszenia do Kurjera, Piekary 13, Wiśniewski. — zdw 58 738

Książkowa-korespondentka
poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 58 759

Starsza
dziewczyna przyjmie posadę zaraz lub 15. w mniejszym domu. Wynagrodzenie podług umowy. — Oferty Kurjer zdw 58 757

Ślusarka
posady do wszystkiego dziewczyna lat 22. Oferty Kurjer zdw 58 756

Gospodyni
w średnim wieku, uczciwa, pracowna poszukuje posady do samotnej osoby zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 754

Ślusarka
z samodzielnym gotowaniem, poszukuje posady w Poznaniu lub na wyjazd zaraz lub 15. Oferty Kurjer zdw 58 786

Student
młody, biedny, zdolny korepetytor, zupełny sierota, nie mając gdzie spędzić wakacji, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia na wsi. Łaskawe oferty Kurjer zdw 58 879

Poszukuje
posady jako pokojowa, z dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer zdw 58 878

Leśniczy
lat 35, doskonały w swym zawodzie, powołując się na swe świadectwa, poszukuje posady od 1. VII. 1930. Łaskawe zgłoszenia A. S. Madre poczta Sulecin, powiat średzki. — zdw 58 877

Osoba
skromna, znająca wszelką pracę, szycie, języki francuski, niemiecki, szuka posady do wyreżnienia lub towarzyszywa. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 358

Inteligentna
panienka poszukuje posady do ekspedycji, możliwej z utrzymaniem. Oferty Kurjer zdw 58 561

Inteligentna
panna znajdująca się w krytycznym położeniu, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 58 556

Początkująca
książkowa stenotypistka szuka posady. Oferty Kurjer zdw 58 530

Skromna
panienka z prowincji, lat 19, szuka posady do dzieci lub do składu. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 590

Pracznia
czysta, uczciwa, poszukuje prania. Oferty Kurjer zdw 58 440

Posługi
szukam. Oferty Kurjer zdw 58 462

28 WOLNE MIEJSCA

Apteka
poszukuje od 1 lipca studenta z praktyką dłuższą na 2-3 miesiące. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod dw 5 225

Kwartet
pierwszorzędny, dobrze zgrany potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem wymagań do Kawiarni Wielkopolskiej Grudziądz. — dw 5 236

Ślusarka
z dobrem gotowaniem (kuchnia warszawska), prasowaniem bez prania, na stałą posadę do 3 osób potrzebna zaraz. Wymagana moralność i dobre świadectwa. Wrembłowa Inowrocław. Kasztelańska 7. — dw 5 237

Dochodząca
z praniem potrzebna zaraz. Durań, Gen. Kosinińskiego 15. — zdw 58 845

Ślusarka
przyjmię Golusowa Półwiejska 35. — zdw 58 854

Ślusarka
samodzielna, dobrze gotująca, uczciwa i porządna, grzeczna w obejściu, z bardzo dobrymi poleceniami, potrzebna od 1 lipca. Przedstawienie z świadectwami Aleje Marcinkowskiego 6, Waleria Patykowa. — zdw 58 850

Db
niemieckiego przedsiębiorcy, zubożonego w Poznaniu poszukuje się panny lub pana wład. poprawnie jeździ polskim i niemieckim, biegle stenograf i piszący na maszynie oraz obznajom. z wszelkimi pracami biurowymi. Życiorys, odpisy świadectw, z podaniem wysokości pensji Kurjer zdw 58 953

Bufetowa
samodzielna — zaraz potrzebna, kaucja 500. Zgł. Kurjer zdw 58 977

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny. Wrońska 4. — zdw 58 980

Pomocnik
fryzjerski na wypomóżkę potrzebny. Ostrówek 15, Śródk. — zdw 58 987

Radjomonterów
działnych, — dobrze poleconych przyjmie Radioelektron, Ratajczaka 33. — zdw 58 991

Dziewczyna
przychodnia do dziecka na cały dzień potrzebna zaraz. Kaczmarek, Bonina 11-a, Winiary. — zdw 58 969

Zdolnej i doświadczonej biuralistki
znającej dobrze pojedynczą książkowość, stenografię polską poszukuje zaraz ewent. od 15. 6. 30. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 58 692

1/2 kg. czekoladek 8⁰⁰ 1/2 zł
w kilkunastu odmianach i w najprzedniejszym smaku kupuje się tylko w znanej firmie renomowanej

Walerja Patyk
Aleje Marcinkowskiego nr. 6 (przy poczcie) 30 lat w jednych rękach. Pw 13022-23, 112

Młodsza
hotelowa kucharka oraz gospodyni, znająca się na wypiekaniu ciast i zaprawie owoców, dobrze polecona, na korzystnych warunkach do pierwszorzędnej hotelu pod Poznaniem zaraz potrzebna. Zgłoszenia pod nr. 23.81 do „Par”. Poznań. Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 13 005-23, 82

Na wyjazd
niania umiejąca trochę gotować do jednego dziecka i pani potrzebna zaraz. Zgłoszenia Jaworska, Matejki 58, III. p. od 3-6. — zdw 58 680

Dziewczyna
młodsza, zaufana, obowiązkowa, dochodząca na cały dzień, z gotowaniem i do dziecka poszukiwana. Zgłoszenia dziś 18-20 godzina. Szelmeczka, Reja 2, I p. — zdw 58 972

Szwedki
dwóch pomocników (tylko dobrych) potrzebuje zaraz. — Pracownia obuwnicza, Przemysłowa 3. — zdw 58 971

Ślusarka
do prac domowych potrzebna zaraz. Łosiak, Mickiewicza 13. — jw 4023

Uczennica
z dobrymi świadectwami szkolnymi potrzebna. S. Kaczmarek, Poznań, ul. 27 Grudnia 20. — zdw 58 961

Pomocnik
krawiecki na dobrą pracę potrzebny. Czech, Matejki 56. — jw 4012

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Bydgoska 5 Śródk. — zdw 58 994

200
miesięcznie gwarancja. — Osoby posiadające rower, wynagrodzenie, — każdego powiatu Wielkopolski zaangażuje sprzedawcę. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 995

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Bukowska 11/13. — zdw 58 999

Do 2 osób
potrzebna uczciwa, czysta służnica z dobrem gotowaniem i praniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 002

35
nowości i tanich artykułów pierwszej potrzeby. Dla zdolnych panów i pań wysoki stały zarobek. Zgłoszenia Szafranek i Gronowski, Poczta 11. Pw 11 478-22, 36

Fryzjerkę
manikurszyską lub fryzjera męsko-damskiego z ondulacją przyjmie zaraz Kiełbasiewicz, Gniezno, Chrobrego 19. — zdw 58 837

Rzetelny
uczciwy młody chłopiec do posyłek może się zaraz zgłosić. A. Pohl, ul. Zamkowa 6. — zdw 58 689

Inkasent
z gotówką 1000-1500 zł poszukiwany. Oferty Kurjer zdw 58 750

Przyjmię
uczniwa na naukę elektromechanika za złożeniem kaucji. Oferty Kurjer zdw 58 787

Fotograf
siła pomocnicza najmniej trzyletnią praktyką poza egzaminem posada do objęcia zaraz. Adres Kurjer zdw 58 781

Fryzjerski
pomocnik na wypomóżkę potrzebny. Kanakowa 3. — zdw 58 777

Dziewczyna
18-20 lat do prac domowych i pomocy w składzie. Poczta 20, skł. — zdw 58 933

Książkowa
inteligentna, młodsza, również do ekspedycji potrzebna zaraz. Oferty Kurjer zdw 58 937

Panienska
na półroczną naukę do szycia przyjmie zaraz. Piekary 13b, u p. Jarmuszkiewicz. — zdw 58 922

1 000 - 2 000 złotych
zarobić mogą inteligentne panie i panowie przy akwizycji kupowności artykułów. Natychmiastowe zgłoszenia osobiste lub listowne w Poznaniu Podgórną 7, pierwsze piętro, lewo. Pw 13 018-55, 92

Potrzebne
uczennice zaraz. Skład kapeli szy, Ratajczaka 15. Pasaż Apollo — zdw 58 883

Ekspedienta magazyniera
sumiennego, trzeźwego, dobrze poleconego poszukuje. Zgłoszenia od godz. 17-18 z własnoręcznie napisanym życiorysem i odpisami świadectw. F-a Rurek, Strzałowa 6. — zdw 58 882

Potrzebna
zaraz dziewczyna do wszystkiego, czysta i uczciwa. Małe Garbary 6, I. prawo. — zdw 58 898

Fryzjerka
dobra ondulatorka, na stałe, dobrze płatne kierownicze stanowisko działu żeńskiego poszukiwana. — J. Malinowski, zakł. fryzjerski, Gniezno, Warszawska 15 nw 11 915

Ślusarka
uczciwa, dobrze polecona, z gotowaniem może się zgłosić zaraz. J. Ciałżyńska, Masztalarska 5-a, skł. — zdw 58 931

Ślusarka
uczciwa do wszystkiego potrzebna. Aleje Marcinkowskiego 17a, III. prawo. — zdw 58 910

Uczennice
do szycia parasoli przyjmie zaraz. Ul. Wielka 28. — zdw 58 915

Pomocnik
fryzjerski potrzebny 3 Maja 6. — zdw 58 919

Panienska
samodzielna do szycia potrzebna. Adres wskazać Kurjer zdw 58 930

Dziewczyna
młodsza do półrocznego dziecka z dobrymi świadectwami może się zgłosić zaraz. Matejki 65, I. pr., prawo. — zdw 59 018

Panienska
do sukien, siły samodzielnej, potrzebne zaraz. W. Dekabanowska, Wierzbicze 13. — zdw 58 975

Ślusarka
przychodnia potrzebna zaraz. — Oferty Kurjer zdw 59 009

Palacz
do lokomotyli potrzebny zaraz. Leitgeber, ul. Naramowicka 25. — zdw 58 719

Potrzebna
kucharka i niania z dobrymi poleceniami na wyjazd do Torunia od 15 czerwca. Adres Kurjer zdw 58 718

Poszukuje
praktykanta rolnego zaraz. — Wiardunki, pow. Oborniki. — zdw 58 714

Ucznia
piekarskiego, który już pracował przyjmie. Oferty Kurjer Poznański zdw 58 701

Dyrektorka (krojeźni)
do eleg. sukien potrzebna zaraz do Salonu Mód w Kępnie. Zgłoszenia przyjmują Szymkowiakowa, Poznań, ul. Marynarska 5, od 2-4 i 6-8. — zdw 58 747

Kucharka
młodsza potrzebna zaraz. Danz. Restauracja Jazz - Palais Solacz. Solaczka 1, telefon 38 27 — zdw 58 755

Potrzebna
zaraz biuralistka, obeznana z prowadzeniem kasy i biegle pisząca na maszynie. Zgłoszenia pisemne z odp. świadectw i podaniem pretensji poszukuje „Partia”. Fabryka rowerów i części Sp. z ogr. odpow., Poznań, ul. Mylna 18. — zdw 59 043

Panie i Panowie
1 500 - 2 000 złotych miesięcznie

Przy lekkiej akwizycji na nowy artykuł, początkujących pouczamy. Zgłoszenia osobiste lub listowne. Wrocławskie 22, I. p. — zdw 59 044

Uczeń
fryzjerski. Wjazdowa 8. — zdw 58 950

1 000 - 2 000 złotych miesięcznie
mogą łatwo zarobić zdolni i ustosunkowani panowie i panie we wszystkich miejscowościach bez różnicy wieku i wieku, przy zbieraniu zamówień na obligacje losowe. Wszystkich dokładnie pouczamy. Gotówka już przy zrobieniu zamówienia, jakkolwiek kapitał zbydny. Również zawodowi i stepci, a substepcy losowi i asekurcyjni poszukiwani na najlepszych warunkach. Zgłoszenia pisemne składajcie: Lwów, I. skrytka pocztowa 206. Pw 11 458-72, 73

Bufetowa
potrzebna od 15 czerwca do restauracji Atlantic, Poznań, Stary Rynek 80/81. — zdw 58 801

Pomocnik
fryzjerski na stałą posadę potrzebny zaraz. K. Pawłowska, Chodzież. — jw 4 009

Posługaczka
uczciwa z praniem potrzebna. Staszica 9, I. prawo. — jw 4 011

Dziewczyna
skromna pilna do wszystkiego może się zgłosić zaraz. Chłacka, Marsz. Focha 55, III. prawo. — zdw 58 831

Pomocnik
fryzjerski i fryzjerka mogą się zgłosić. Poznańska 22. — zdw 58 955

Chłopiec
do posyłek z porządnej rodziny potrzebny zaraz. Zgłoszenia pomiędzy godz. 8-9 rano. Diabolo-Separator, Sp. z o. o., ul. Wodna 14. — zdw 58 982

Kasjerka
umiejąca pisać na maszynie do wielkiego składu kolonialnego potrzebna zaraz. Oferty wraz z odpisami świadectw do Kurjera zdw 59 021

Zaraz
potrzebny czeladnik piekarski. Chwałiszewo 6. — zdw 59 049

Fryzjera
męskiego poszukuje Owczarek, Górna Wilda 78. — zdw 59 050

Potrzebna
zaraz uczciwa dziewczyna do wszystkiego, wymagane dobre gotowanie, świadectwa. Zgłoszenia 4-6, Berwińskiego 1, I. piętro, prawo. — zdw 58 803

Kamasznik
może objąć na własny rachunek cholewkarnię z 5 maszynami przy składzie skór ze stałą klientelą. Tylko dobry fachowiec pożądan. Zgłoszenia Wrembel, Inowrocław Kasztelańska 34. — dw 5 159

Trzy frontowe lokale parterowe
położone centrum zaraz wydzierżawie, nadają się dla lekarza, adwokata, większego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 060

Humor zagraniczny

W połowie 4 aktu wolalby, żeby zamiast trucizny, bohater pńskiego dramatu użył rewolweru.

— Dlaczego, dyrektorze?

— Aby publiczność obudzić!

(Lond. Opin.) S. F.

na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potoczными 240 gr. od 1-lamowej milim.

Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołudn. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną, część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcone danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149

Ogłoszenia

Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołudn. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną, część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcone danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149

Przedpłata

za czerwiec 1930 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4,00, w agencjach w mieście zł 4,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,94 kwartalnie zł 14,80, pod opaską w Polsce zł 9,00, pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w zakładzie, strajkach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną, część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcone danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149